

FRENK LARAMI

DOŠ HOLIDEJ

BROJ 354 • CENA 42,00 DIN.

DOŠAO JE TIHO I UŠAO U LEGENDU

Nemačka 1,70 €
Švajcarska 2,60 CHF
Austrija 1,38 €
BIH 1,50 KM
R. Srpska 1,50 KM
Makedonija 45,00 DEN
Crna Gora 0,70 €
Hrvatska 10 KN
Slovenija 270 SIT
5. decembar 2003.

LEGENDA NE UMIRE

★ **BOOK HOLIDAYS** ★

354

Frenk Larami

LEGENDA NE UMIRE

MARKETPRINT

EDICIJA VESTERN ROMANA

Dok Holidej

Broj 354

Glavni i odgovorni urednik

Slavko DRAGINČIĆ

Urednik

Svetlana ŠIMUNOVIĆ

Naslov originala

Frank Laramy

THE DAY A LEGEND DIED

Recenzija i adaptacija

Tomislav KETIG

Lektor

Svetlana ŠIMUNOVIĆ

Tehnički urednik

Franjo VARGA

Korektor

Vilma BEKER-GAČEŠA

Štampa: 27. XI 2003.

Tržište: 5. XII 2003.

Izdaje: MARKETPRINT, 21102 Novi Sad, p. fah 20

Štampa: JP MAGYAR SZÓ – OJ Štamparija FORUM, Novi Sad, Vojvode Mišića 1

Glavni i odgovorni urednik: Slavko DRAGINČIĆ. Urednik: Svetlana ŠIMUNOVIĆ

Naslov originala: Frank Laramy – THE DAY A LEGEND DIED

Copyright: MAP. Recenzija i adaptacija: Tomislav KETIG

Sva prava se zadržavaju, uključujući pravo na reprodukovanje ove knjige u celini ili delimično ili na bilo koji drugi način.

Faradi je postupio nesmotreno kada je u salunu u Pueblo Springsu odao Doka Holideja za svoju sledeću žrtvu. On zapadnjaka nije poznavao, a toga dana bio je izrazito loše volje. Sem toga, do podneva je u sebe sasuo pola boce viskija i kada ga je visoki stranac, odeven u elegantno skrojeno odelo, na kome su se videli tragovi napornog putovanja, slučajno zakačio po ruci, Faradi je zaključio da je to više od onoga što je hteo da otrpi od bilo koga u tom vašljivom gradu.

Tresnuo je šakom o ploču šanka, okrenuo se i zgrabio zapadnjaka za ruku, onu kojom je ovaj potezao revolver.

Da je imao vremena da zapazi kako Holidej nosi svoje koltove s drškom od slonovače, možda ne bi bio tako nepromišljen i ne bi reagovao toliko žustro na taj mali incident. Jer Holidej je revolvere nosio nisko o bedru i ispod sakoa, ali je pri ulasku u salun zbog predostrožnosti raskopčao sako i zabacio peševe, da bi mu drške revolvera bile slobodna. Propustivši da to vidi, Faradi je zapravo načinio i drugu grešku, jer prva mu je bila što je uopšte krenuo na visokog zapadnjaka. Ovome je smrtna opasnost stalno lebdela nad glavom i zbog toga se pri svim pokretima uglavnom služio levom rukom kako bi mu desna

u svakom trenutku bila slobodna. A sada ga je ta ljudeskara primitivnih crta lica i ljutito izvijenih debelih usana držala za tu ruku i onemogućavala mu pokret koji bi mu u svakom trenutku mogao postati neophodan.

Zbog toga je Holidejeva prva, instinktivna reakcija bila da se otrgne iz Faradejevog stiska. On je to učinio takvom žestinom da se ovom siledžiji učinilo kao da zapadnjak traži kavgu.

– Lakše, mister – upozorio ga je Dok, spuštajući na šank svoju čašu i uspravljajući se do svoje pune visine od sto dvadeset santimetara.

– Đavola lakše! – grmnuo je Faradi. – Zbog tebe sam prosuo svoje piće.

Holidej je polako skrenuo pogled svojih sivoplavih ledenih očiju do šanka na koji je Faradi tresnuo čašu. Ravna, uglačana površina bila je mokra od kapljica prosutog viskija. Vratio je pogled na Faradija, opažajući istovremeno kako su ostali gosti saluna utihnuli, obuzeti napetim iščekivanjem. Jer većina njih je, kada je on pre nekoliko minuta ušao u salun, zapazila kako nosi revolvere i uopšte sve u njegovom karakterističnom držanju, što je Faradiju, zagledanom u čašu, promaklo. Možda je neko u salunu zapadnjaka i poznavao i taj je već otpisao Faradija iz sveta živih.

Dok ga je neko vreme netremice gledao, osećajući kako mu se u grudima kupi gnev, a onda rekao:

– Dobro, možda sam ja kriv za to, a možda i nisam. Možda ste, tresnuvši šakom o šank, sami prolili piće. Ali ako će vas to zadovoljiti, spreman sam da vam naručim drugo na svoj račun.

Kada je pokretom glave dao šankeru znak da napuni Faradijevu čašu i ovaj i mnoštvo prisutnih glasno su odahnuli s olakšanjem. Ali Faradi je toga dana bio jako opake ćudi i nije želeo da tako brzo i lako ispusti iz ruke zadobijenu pobedu. Tražio je izgovor da počne tuču, u kojoj se nadao da će zaraditi još veći broj bodova. Zato je hteo da šansu koja mu se ukazala iskoristi do maksimuma.

– Dodavola s jednom čašom pića – zagroktao je. – Ti si, moj prijatelju, prosuo viski po mojoj košulji. Dakle, ako hoćeš pružam ti mogućnost da biraš: možeš mi kupiti novu košulju ili celu boču viskija.

– A mogu ti i reći da se nosiš – odbrusi zapadnjak, prihvatajući siledžijin ton i način razgovora.

Faradi se iskezi, otkrivajući od davana požutele zube.

– Baš bih voleo da to učiniš.

– Čuj, Faradi, pusti sad to – umeša se žustro barmen. – Ovaj došljak ti je prijateljski ponudio da...

– Zaveži! – presekao ga je grmalj, ne skidajući neprijateljski pogled s Holideja. – Onda, šta kažeš? – obrati se zapadnjaku.

– Idi dodavola – odvrati ovaj mirno.

Očekivao je on siledžijinu žestoku reakciju, ali ne i toliko brzu. Faradi ga

je pogodio vrhom čizme u kolenicu pre nego što je on uspeo da pomeri malo nogu kako bi se čvršće oslonio o pod. Bio je to jak, bolan udarac i Holidej je zastenjao i instinktivno se malo sagnuo. Faradi je to iskoristio i zamahnuo pesnicom s namerom da mu zada odlučujući udarac u vilicu. Ali Dok ne bi bio najbrži revolveraš na zapadu da nije posedovao munjevite reflekse. Pre nego što ga je pesnica pogodila on se trgao unazad i ublažio snagu tog udarca. Izgubio je, međutim, ravnotežu i posrnuo, mašući rukama ne bi li se zadržao u stojećem položaju. Pri tom pokušaju zbrisao je sa šanka nekoliko čaša i boca koje su se tamo nalazile. Pošto nije dohvatio ništa što bi ga zadržalo, kliznuo je duž šanka, rušeći one goste koji nisu stigli da se na vreme izmaknu i oslobode mu prostor. Uz potmulo tresak pao je na pod, a Faradi se ustremio na njega sa zamahnutom bocom u ruci.

Odjednom je prasnuo pucanj i boca se rasprsnula u hiljade komadića, a u siledžijinoj zamahnutoj ruci ostao je samo njen grlić. Faradi je zastao, zureći najpre u ostatak boce, a onda u kolt u zapadnjakovoju ruci iz čije se cevi još izvijao pramen dima. Dok je on stajao zapanjen, Dok je hitro ustao, držeći sve vreme napadača na nišanu. U prostoriji je vladala tišina, ispunjena napetošću, a nekoliko gostiju, bledih u licu i mlitavo otvorenih usta počelo je uzmicati pred zapadnjakom.

– Za ime božje! – izusti Faradi zadighano. – Nisam znao da ste... bio sam samo ljut, iznerviran. Ni na kraj pameti mi nije bilo...

Dok ga je hladno posmatrao, držeći ga i dalje na nišanu revolvera, koji se još dimio. Bilo mu je jasno da je siledžija shvatio kako ga je čovek koji tako brzo i precizno puca, mogao pogoditi usred čela isto tako lako kao što je pogodio bocu. Prestrašen, Faradi je počeo uzmicati, jer nije nameravao da ide toliko daleko. Ali sada je opet zapadnjaka obuzeo gnev. Za poslednja četiri dana prejahao je više od sto dvadeset milja i bio je umoran od putovanja, prljav i žedan. Želeo je samo da u miru popije jedan brendi, a zatim još koju čašu piva kako bi utolio žeđ, zatim da se okupa, zasiti ukusnog jela i posle dobro odmori u udobnom krevetu. Nameravao je da u Pueblo Springsu ostane samo do dolaska diližanse koja bi ga ponela dalje na zapad. Zapravo je još uvek to imao na umu, ali ga je Faradi uznemirio. Od dobijenog udarca osećao je da mu je otekao obraz, a uz to ga je bolela i vilica.

Vratio je revolver u futrolu i ispod obrva ljutito pogledao izazivača.

Iako nije bio osvetoljubiv i želja za odmazdom nije se uklapala u njegov stil, tog trenutka je snažno poželeo da od ovog zadriglog vola načini kašu.

– Hteo si tuču, je li? – rekao je i zauzeo gard. – Pa, neka ti bude! Da vidimo kako će to izgledati.

Siledžija ga je nesigurno pogledao, s puno rezerve i opreza ali je zatim okružio pogledom prostoriju i ugledao poznata mu lica građana, koje je godinama začikavao i izazivao. Ono što je video na njihovim licima činilo mu se kao podsmeh. Obrisao je znojave šake o pantalone, pazeći brižljivo da

ih ipak zadrži podalje od revolvera. Žmirnuo je na zapadnjaka i pocrveneo jer mu je do ušiju doprlo nekoliko tiho izgovorenih primedbi o tome kako je i on, neprikosnoveni gradski tabadžija, naišao konačno na nekog sebi ravnog.

– Nema potezanja pištolja? – izustio je tihim, nesigurnim glasom.

– Rekao sam: samo pesnice.

Faradi se još jednom osvrnuo po sada već prepunoj prostoriji, jer je unutra, privučena revolverskim pucnjem, nahrupila gomila radoznalaca s ulice. Među njima, na prsima jednog mršavog, brkatog čoveka ugledao je odsjaj uglačane šerifske značke i čuo tiho postavljeno pitanje kojim se šerif obratio ostalima da mu objasne razlog pucnjave primetivši istovremeno da onaj, koji ga je o događaju obavestio, pokazuje rukom na komadiće razbijene boce rasute po podu. U jednom trenutku je izgledalo kao da će se šerif odmah umešati, ali je Holidej, želeći da pre toga zada jedan dobar, muški udarac u Faradijevu isturenu bradu, hitro iskoračio napred. Faradi se brzo okrenuo prema njemu da ga dočeka i instinktivno podigao ruke, zauzimajući odbrambeni položaj.

Zapadnjak je zadao siledžiji udarac u lice i ovaj je posrnuo i zastenjaio kada je Dok priskočio korak bliže i zadao mu još jedan udarac iznad pleksusa. U tom udarcu bilo je toliko snage da se Faradi izdigao skoro na vrhove prstiju pre nego što se od bola prešamitio. Dok se pitao kako su tom grizliju rebra mogla ostati cela.

Siledžija je ponovo zastenjaio videvši da mu se munjevito približava i

drugi udarac u lice, ali je bio nemoćan da ga izbegne. Udarac ga je uz potmuo, tup zvuk pogodio tolikom snagom da mu se glava okrenula za devedeset stepeni i on se zateturio i svom težinom sručio na šank. Ako je hteo, šerif se sada mirno mogao umešati, pomislio je zapadnjak, zadovoljno trljajući pocrveneले zglavke na pesnicama. Zadao je tom siledžiji dobru lekciju, a to je bilo sve što je u tom trenutku želeo.

S Faradijeve strane, međutim, obračun time nije bio okončan. On je u tom gradu uživao izvestan autoritet i s tim ugledom morao je živeti i dalje. Njegova reputacija bila bi ozbiljno poljuljana kada bi dopustio nekom došljaku da ga izbubeca i posle toga mirno ode, a da on za pretrpljeno poniženje ničim ne uzvрати i ne poravna račun. On se jednim laktom oslonio na šank i tu ruku iskoristio kao polugu da se uspravi. Video je pritom da se šerif probija kroz gomilu i da se njegov protivnik upola okrenuo kako bi se suočio s predstavnikom zakona.

U tom času Faradi se bacio napred i glavačke, kao bik, jurnuo na Holideja. Bilo je u njegovoj telesini skoro sto kila i ta težina je delovala kada je glavom gurnuo zapadnjaka u bok i svojim medveđim rukama obuhvatio ga oko pasa.

Uz potmuo, prigušen tresak svojih mišićavih tela obojica su pali na pod i Dok se našao ispod svog protivnika. Faradi je podlakticom desne ruke pritisnuo zapadnjaka licem uz pod. Holidej se uvijao i izvijao, pokušavajući da se okrene na bok, mada je grmalj koristio i kolena i pesnice da ga u to-

me spreči. No santimetar po santimetar, Dok je uspeo da se okrene i da se nađe leđima oslonjen o pod, pretrpevši za to vreme mnogo udaraca po telu i licu. Tek što je podlakticom desne ruke uspeo da se delimično zaštiti i ublaži razarajući udarac namenjen njegovom licu, Holidej je stisnuo pesnicu i žestokim udarcem pogodio Faradija u uho. Taj udarac je za trenutak zaljuljao napadača, koji je odmah posle toga s divljačkim besom zgrabio zapadnjaka za grlo i počeo ga svom snagom stiskati. Dok je pritisnuo bradu na prsa koliko je mogao, ali protivnikovi prsti su mu već otežavali disanje. U tom trenutku uspeo je da oslobodi levu ruku, koja mu je bila zarobljena ispod tela, a onda, skupivši obe pesnice u jednu, svom snagom, kao čekićem, udario Faradija ponovo po uhu. Iznenadna kompresija vazduha u ušnom kanalu izgleda da je ošamutila siledžiju i oštar bol ga je presekao. On je kratko kriknuo i naglo popustio stisak prstiju na zapadnjakovom grlu. Holidej je to iskoristio i opet s obe pesnice najpre ovome zadao udarac u bradu, a zatim još jači posred lica. Faradi se od udarca zaneo unazad. Dok je uz džinovski napor ispravio gornji deo tela, zgrabio protivnika za prsa i uspeo da ga zbaci sa sebe. Dok se kotrljao kako bi izbegao Faradijevu telesinu, ovaj je instinktivno zamahnuo nogom i njegova peta pogodila je zapadnjaka u leđa. Holidej se otkotrljao još nekoliko puta, a onda skočio i dočekaо se na ruke i kolena, tresući glavom kako bi razbistrio svest.

I Faradi je bio upola drogiran. Ustao je posrćući i staklastim, mutnim očima pogledao protivnika, a onda glasno opsovaio i vitlajući pesnicama jur-nuo da ga udari po licu. Holidej je uz-makao korak, a onda još jedan i još jedan, svaki put izbegavši žestoke za-mahe Faradijevih pesnica, nalik na maljeve. Onda je zadao ovome posred-lica strahovit udarac, od čega je Fara-di stao kao ukopan, kao da je udario u zid. Nos mu postade spljošten a iz nozdrva mu liznu krv. Zatreptao je i ruke su mu klonule. Zapadnjak ga je odmerio i mada mu se nije dopadalo da tuče pobeđenog protivnika, zadao mu je još jedan udarac u pleksus jer je tuču trebalo dokrajčiti. Grmalj kle-cnu i previ se u pojasu. Holidej ga do-čeka kolenom u lice. Faradi pade u stranu, glasno zastenja i zakoluta očima.

Zapadnjak mu pride i zaključa da je ovaj pobeđen. Nije ga trebalo onesve-stiti. On pognu glavu, puštajući da mu se znoj sliva niz lice i kaplje napod is-pred njega. Disao je punim plućima, dubokim, ritmičnim udisajima, nasto-jeći da potisne uzbuđenje u sebi. Kada mu je u vidokrug ušao par zarozanih jahaćih čizama, podigao je glavu i za-gledao se u mršavo šerifovo lice, na kome se moglo videti sve osim osmeha.

– U redu, Holideje, zbrisali ste ga i izvoštili ga kao niko do sada. Zbog toga će vam mnogi ljudi u ovom gradu biti zahvalni. No, odmah da vam ka-žem da ja nisam jedan od njih. Da li ste vi prebili njega ili on vas, to je me-ni sasvim svejedno. Ja samo želim da

vi pojašete svog konja i da pre mraka napustite grad.

Zapadnjak je izvadio maramicu iz džepa i počeo brisati lice. Zar opet is-to, pomislio je. Po ko zna koji put mo-rao se suočiti s nepravednom odlu-kom predstavnika zakona. Ponekad je imao snage da se tome suprotstavi i pokaže zube, ali hvatanje u koštac s gradskim čuvarom reda uvek je mo-glo rezultirati nepredviđenim kompli-kacijama. Uzdahnuo je i s naporom izustio:

– Čujte, šerife, ja sam došao ovamo da mirno ispijem čašu pića, da se oku-pam i da nešto prezalogajim. Tek što sam uzeo čašu u ruku, ovaj vaš pobe-sneli bik je započeo kavgu. Ja nisam počeo svađu i želim da to znate, še-rife!

– Ko je počeo svađu... i to mi je sa-svim svejedno, jer ja sam taj koji će je završiti – odvrati šerif. – Ne želim revolveraše u svom gradu. Znam da ne mogu da se merim s vama, Holide-je, i po onome što sam čuo, malo je ljudi koji to mogu. Ali ja mogu sakupi-ti čitavu četu pomoćnika i naoružati ih sačmarama. Tako bih lako mogao da vas isteram iz grada. Čak i čovek koji poteže revolver brzo kao vi, ne može naći odgovor na tuce dvocev-ki i vi to dobro znate.

Zapadnjak je sada stajao sasvim okrenut ka šerifu i dok je, duboko uz-dahnuvši, počeo da mu objašnjava ka-ko ne želi neprilike u gradu, da od mnogih neprilika već beži i da mu je želja da negde na Granici nađe mesto gde bi se mogao smiriti i opustiti, nije primetio petoricu ljudi koji su, idući uz rub gomile išli ka drugom kraju

prostorije. Trojica od te petorice ličili su na braću i na njihovim uzanim, suvonjavim licima ogledao se neki sumoran, zloban izraz, a odeća im je bila prašnjava od dugog putovanja. Ostala dvojica takođe su donekle ličila na prvu trojicu i takođe su bili prekriveni prašinom. Izgledalo je da im je vođa jedan visok koštunjavko sa ožiljkom na levoj strani vilice. Duboko usađenim ledenim zelenim očima pogledao je ostalu četvoricu i diskretnim pokretom glave svakome od njih dao znak gde da zauzmu poziciju. A onda, kada su se našli iza Holideja i šerifa, njihov vođa je pokretom glave opet dao znak i oni su se počeli probijati kroz gomilu ka ovoj dvojici.

– Prošlo je vreme takvih kao što ste vi, Holideje – produžio je šerif, naglašavajući svaku reč. – I ovde, na Granici, zakon je sve jači i čvršći. Za revolveraše uskoro nigde neće biti mesta. Oni koji brzo potežu oružje nikome više neće biti potrebni. Vaš soj ljudi nestaće s lica zemlje i, što se mene tiče, ukoliko se pre to desi – utoliko bolje! No, zasad ću biti sasvim zadovoljan ako nestanete iz mog grada do zalaska sunca. Jasno?

Zapadnjak je uzdahnio i time priгуšio bes koji je uskipeo u njemu. Znao je da je svako objašnjavanje uzaludno. Najmanje od svega želeo je obračun s predstavnikom zakona, imao on uz sebe gomilu naoružanih pomoćnika ili ne. Bez obzira na brojne obračune, za njim do sada nije bila izdata poternica, jer se uvek trudio da ostane u granicama zakona. A najmanje je priželjkivao da u sukob sa zakonom dođe baš sada. Ubistvo šerifa,

u časnom obračunu ili ne, navuklo bi mu na vrat sve čuvare reda i zakona s ove strane reke Rio Grande i tada njegova koža ne bi više vredela ni probušenog centa. U svakom slučaju, za čoveka kao što je on bilo je bolje da odjaše nekud bez poternice za sobom. Mogao bi eventualno da promeni ime, izgled i način života i tada pronađe neko mestašce u kojem bi u miru mogao proživeti koju godinu pre nego što napusti ovaj svet. Možda bi tako postojala šansa da život okonča u postelji... što je on žarko želeo.

Do tog trenutka ona petorica su mu se već sasvim približila.

– U redu, šerife – rekao je Dok mirno. – Do zalaska sunca odjahaću iz grada. Imaću valjda dovoljno vremena da se okupam, da nešto prezaloga-jim i da se snabdem onim što mi je potrebno.

– Bilo bi dobro da sve obavite za to vreme, jer posle toga ni sekunda ne možete ostati u ovom gradu. Hej, šta to...

Zapadnjak se trgao kada je osetio pritisak cevi tri revolvera na leđima i kada ga je četvrti revolver udario po ruci koju je mahinalno pružio ka dršci svog kolta. Neko mu je istrgao oružje iz futrole i on je pogledom presekao čuvara zakona.

– Vi to ubrzavate postupak, šerife? – procedio je, ali čim je izgovorio tu rečenicu shvatio je da je pogrešio. Peti revolver bio je uperen na predstavnika zakona. Zatim ga je strahoviti udarac nogom pogodio u leđa, iznad bubrega i od tog udarca Dok je pao na kolena. Okrenuo je lice, zgrčeno od bola, naviše da bi pogledao ljude koji

su s uperenim revolverima stajali iza njega i kada ih je video srce mu se steglo.

Izgledalo mu je da je svih sto dvadeset milja, koje je projurio mučeći i sebe i svog konja, prešao uzalud! Mek Kojevi su ga ipak stigli i na njihovim licima videlo se da su žedni kvi. Visoki vođa, po imenu Etan, obratio se šerifu:

– Ne morate da brinete zbog Holideja, šerife. Napustiće on vaš grad mnogo pre zalaska sunca. S nama!

Zapadnjak je pogledom preleteo po ostaloj četvorici, koji su stajali uz Etana i prepoznao njegovu braću Luka i Ejba. Ostala dvojica bili su im rođaci. Nije znao njihova imena, ali mu se činilo da se zovu Ezra i Džed. Svi su imali onaj sumorni, mrgodni izraz lica, svojstven Mek Kojevima, iz kojeg je na svetlo dana izbijala urođena mržnja i surovost. Dojahali su u Pueblo Springs da bi se osvetili i Holidej je naslućivao da postoje velike šanse da neće još dugo udisati ovozemaljski vazduh.

Jer ako je u tome nešto trebalo da odluče Mek Kojevi, onda on sigurno neće preživeti današnji dan.

*

Šerif Pueblo Springsa zvao se Kendrick i ma kakve bile njegove osobine, kukavica nije bio ni u kom slučaju. Jasno je video Mek Kojeve s revolverima i shvatio Etanovo vučje pravo na Holideja, ali je ipak energično stao ispred njih i dignuvši ruku do visine nji-

hovah prsa, odrečno odmahnuo glavom:

– Ne, toga što kažete ne može biti u mom gradu! Ako imate neke neraščišćene račune s Holidejem, vi to sreditte posle, kad ode odavde, što će biti posle zalaska sunca. Pretpostavljam da možete toliko pričekati, bez obzira šta vas žulji.

– E, u tome grdno grešite, šerife – odvrati Etan Mek Koj. – Jedva da možemo izdržati još samo toliko da vam kažemo kako ovog čoveka gonimo već mesecima. Sada, kada smo ga se dočepali niko, ama baš niko, neće nam reći kada ili gde, ili šta možemo da učinimo s njim.

– E, tu opet vi grešite – reče na to Kendrick bez okolišanja. – Ja vam kažem da ćete pričekati do zalaska sunca.

Etan se jedva primetno osmehnuo krajem usana:

– Divim se vašoj hrabrosti, šerife, ali ako u njoj istrajete, vi ste zaista budala. Nemate za to ni razloga, jer je Holidej ubica. Pre nekoliko meseci ubio je našeg brata.

– U časnom i poštenom obračunu – upao je zapadnjak kratko. Etan se upola okrenuo i odalamio ga nadlaničom po ustima. Holidej je pobledeo kao smrt i pogledom ostrim kao nož presekao Etana na šta se suvonjavi razbojnik usiljeno nasmejavao:

– Gle, gle, kojot još hoće da grize. – Lice mu se izobličilo od mržnje. – Umukni, pseto! Da, šerife. Upucao je jednog od nas i mi ga od tada gonimo da mu se osvetimo. Pre četiri dana bili smo mu za petama i za dlaku nam je umakao. Od tada nismo sja-

hali iz sedla. Sada smo ga se dočepali i ništa na svetu ne može nas naterati da ga pustimo na slobodu!

Šerif Kendrik je duboko uzdahnio i isprasio se.

– Čujte, Mek Koje, razumem dobro šta ste rekli. Nepisano je pravo svakog čoveka da osveti smrt svojih rođaka, ali tu osvetu nećete izvršiti u mom gradu i to je moja poslednja reč. A sada odložite revolvere!

Etan je glasno opsovao i dodao:

– Vi ste stvarno budala, šerife! Čuo sam ja već za vas, Kendrik! Čuo sam da ste tvrdoglavi i svojeglavi i da je potreban hladan pljusak da vam rashladi glavu. Sad mi se čini da je to što sam o vama slušao tačno. Ali mi ne želimo da imamo neprilike sa zakonom. Zbog toga treba da budete pametni. Treba samo da budete mirni i da se ne mešate dok ne odjašemo s Holidejem. Je li vam to jasno?

Dok je govorio, Etan je pokretom glave dao znak svojoj braći i oni su se počeli natraške povlačiti ka pomičnim izlaznim vratima saluna, krčeći leđima put kroz nemu ljudsku gomilu. Etan, Luk i Ejb stajali su sasvim blizu Holideja i cev revolvera najstarijeg od njih zarila se u zapadnjakovu kičmu, poteravši ga napred. Ejb je u levoj ruci, spuštenoj uz telo, držao Holidejeve koltove s drškom od slonovače i idući ka izlazu, hodao sasvim blizu njega. Kendrik se lagano okretao za njima, prateći ih pogledom, stisnutih usana dok ih je posmatrao kako se udaljavaju.

Mogao ih je jednostavno pustiti da odu i niko u gradu mu to ne bi zamerio. Jer niko, naprosto, nije očekivao

od njega da se suprotstavi petorici naoružanih ljudi, koji su u rukama imali zapete revolvere. Ali Kendrik nije bio samo svojeglav već i ponosit čovek. Uz to, bio je i častan, revnostan vršilac svoje dužnosti. On je na prsima nosio šerifsku zvezdu zato što je to želeo i svoju zakletvu da će čuvati red i zakon i da će se boriti za pravo i pravdu shvatao je veoma ozbiljno.

Znao je da će Mek Kojevi odvesti Holideja i da će ga posle toga ubiti, a ubistvo je bilo nešto što on kao predstavnik zakona nije mogao dozvoliti. Sem toga, ta petorica nevaljalaca ugrozila su njegov autoritet pred mnoštvom građana Pueblo Springsa. Bio je to suviše gorak zalogaj za Kendrika i on ga jednostavno nije mogao progutati.

– Stanite! – prasnuo je odjednom i istovremeno se mašio revolvera.

Bio je to potpuno neočekivan potez. Niko od Mek Kojevih, pa ni zapadnjak, niti bilo ko drugi u prepunoj velikoj prostoriji nije ni pomišljao da će Kendrik biti toliko lud da pokuša bandu drumskih vukova da spreči u njihovoj nameri. Zbog toga je šerif, prilično brz u potezanju revolvera, ipak uspeo da izvuče svoje oružje i kada je Ezra počeo dizati cev svog zapetog pištolja, Kendrik je opalio i Ezra se srušio kao pokošen.

Uplašeno vičući, ljudi su se raspršili na sve strane, a sledeći njihov primer, to su učinili i Mek Kojevi. Holidej se okrenuo i pesnicama zadao udarac Ejbu u lice i oteo mu svoje koltove iz ruke. Uzmičući, bacio se na pod, jer su svuda oko njega zapraštali revolveri. Još dok je padao prema podu, ok-

renuo se u vazduhu i čvršće stegao drške revolvera. U istom deliću sekunde ugledao je kako je šerifovo mršavo telo uzdrhtalo od udara kuršuma. Etan i Luk su nemilice rešetali hrabrog čuvara zakona.

Ezra se u samrtnim grčevima trzao na podu. Ejba se, ošamućen, trudio da ustane, a Džed je uperio revolver na zapadnjaka i pripucao. Holidejevi revolveri su planuli i Džed je udarom metka odbačen unazad na Luka, koji je od sudara posrnuo na jedno koleno.

Etan se okrenuo i u magnovenju opalio. Dok oseti dodir vrelog taneta koje ga je oprljilo po levoj nadlanici. Okrenuo se, dočekao na kolena, pridigao i opalio. Etanova glava se trgla unazad i dok je on, grčeći se, mlitavo padao, po licu mu se razlila krvava maska. U međuvremenu Ejba je preko njegovog tela zapucao na Holideja, uzmičući žurno prema vratima. Dok je pošao za njim i nanišanio, ali je u tom trenutku Luk pripucao s druge strane odaje. Dok oseti na obrazu vreli dah njegovog taneta. Okrenuo se, opalio jedan hitac i bacio se iza jednog oborenog stola. Tanad iz Lukovog pištolja otkinula su dva velika ivera s njegove ploče i Dok je kroz tako otvorene rupe odgovorio na vatru. Luk se grčevito trgao i posrćući pošao napred. Zapadnjak je ustao, ponovo opalio i Luk je, kao udaren maljem, odbačen nazad da bi posle samo dva mlitava, teturava koraka pao na leđa i ostao da leži raširenih ruku i nogu kao da je razapet.

Trčeći prema zaljuljanim izlaznim dvokrilnim vratima, Dok je iz zadimljenih revolvera izbacio prazne čaure

i ubacio nove metke. Grunuvši u vrata, istrčao je napolje i ugledao Ejba kako skače u sedlo jednog mrkova vezanog za privezište. Ejbov revolver je grmnuo i Holidej se priljubio uza zid, ubacujući metke u poslednja dva prazna ležišta magacina svog kolta. Umirujući uplašenog konja, Ejba je iz futrole na sedlu izvukao kratku sačmaru dvocevku i zapinjući obarače obeju cevi, nanišanio prema vratima saluna, na koja je bio naslonjen zapadnjak. Ovaj se očajnički bacio preko trotoara, a samo trenutak docnije teška dvocevka grmnula je kao top i snop olovni tanadi razneo je vrata u komade, dok su iveri i prašina prštali na sve strane. Unutra, u salunu, neko je zakukao, što je značilo da je neko zalutalo tane povredilo nekog od gostiju.

Holidej se u padu očešao o rub trotoara i otkotrljao dalje na ulicu. Ejba je spustio ispaljenu sačmaru i zario mamuze u bokove svog mrkova, koji je poskočio i punom brzinom jurnuo prema zapadnjaku koji je ležao opružen na ulici. Holidej je uspeo da se snažnim trzajem skloni s puta zahuktale životinje, ali ga je jedna konjska noga ipak zakačila po ramenu i odbacila ga dalje na ulicu. Od tog udara iz ruke mu je ispao revolver.

Ejba se osvrnuo, video šta se desilo i zategao vođice, okrenuvši konja u mestu, ne obazirući se na njegovo njiškanje zbog bolnog zatezanja čelične uzde. Holidej se bacio prema svom revolveru u trenutku kada je Ejbov konj tutnjeći jurnuo prema njemu. Osetio je pod prstima dodir glatke slonovače i, bacivši se u stranu, čvrsto stegao

držku kolta, zapinjući istovremeno obarač. Snažni mrkov je u tom trenutku bio skoro iznad njega i Dok jedva da je krajičkom oka mogao da opazi njegove divlje, širom otvorene, uplašene oči i bele zube u zarozanoj gubici. Pritisnuo je okidač dva puta i ždrebac je bolno njisnuo jer ga je jedan kuršum okrznuo po prsima. Drugo tane pogodilo je Ejba Mek Koja ispod brade i izdignuvši ga iz sedla, odbacilo ga kroz vazduh kao pticu koja ranjena pada, lepršajući mlitavim krilima. Holidej se u poslednjem trenutku izmakao pred podivljanim konjem koji je, prošavši pored njega, otutnjao dalje niz ulicu. Ejbovo telo je uz mukli zvuk tresnulo na prašnjavo tle, otkotrljalo se nekoliko puta i ostalo da leži zgrčeno kao bezoblična gomila mesa.

Zapadnjak je lagano ustao na noge i podigao sa zemlje svoj šešir. Nekada fini, svetlosivi stetson bio je sada zgužvan i prljav. Upotrebio ga je da otrese sa odeće velike mrlje crvene prašine i vrativši revolvere u futrolu, pošao nesigurnim korakom ka razvaljenim ulaznim vratima saluna. Unutra se izvestan broj hrabrijih posmatrača već bio okupio oko dvojice građana koji su bili lakše ranjeni zalutanim olovnim kuglicama, ispaljenim iz Ejbove sačmare. Sredina prostorije bila je već raščišćena i Dok se zagledao u gomilu leševa, razbacanih po prostoriji... tu su ležali Etan Mek Koj, Luk, Ezra, Džed... i šerif Kendrik.

Salun podseća na pravu klanicu, pomisli zapadnjak, čudeći se i sam kako se desilo da iz tog strašnog pokolja izađe živ i skoro nepovređen.

Izvadio je iz džepa svilenu maramicu pažljivo je zavio oko leve šake i dobro zategao. Na mestu okrznutom usijanim tanetom već se sušila usirena krv... Naslonjen na šank, gde je bio odbačen i gde je ostao da poluispružen leži za sve vreme pucnjave, nalazio se Faradi. Prestravljen nasiljem koje se oko njega odigralo, a u kojem je ostao neokrznut, on je zaprepašćen, s mešavinom divljenja i straha, zurio u zapadnjaka. Holidej se na šum iza sebe okrenuo i uperio revolver prema očekivanom napadaču. Međutim, čovek koji se iza njega pojavio nije bio neprijatelj već prilika odevena u dugačak crni redengot, s polucilindrom na glavi, otrcanom crnom kožnom torbicom u ruci i malim naočarima, nasađenim na vrh nosa. Taj novodošli, neobično odeven čovek, ušao je polako u salun i osvrnuvši se oko sebe, polako, kao da ga muči osećaj beznadežnosti, zavrteo glavom.

– Gospode Bože! – izustio je bez daha. Pogledao je zapadnjaka i revolver, koji je ovaj još držao u ruci. – Je li ovo sve vaše delo?

– A ko bi to želeo da zna? – odgovorio je Dok protivpitanjem.

– Ovaj... ja sam doktor Bers. Čuo sam pucnjavu. Ja sam, ovaj, sem toga... i gradski pogrebnik.

– Danas ćete imati mnogo posla, doktore – reče mu zapadnjak dubokim, sada već smirenim glasom i kratkim pokretom ruke pokazao na poprište obračuna. Zatim je upro prst u Faradija. – Mislim da bi ovaj mogao biti vaš pacijent, jer verovatno ima jedno ili dva slomljena rebra. Ali ovi ostali, po svoj prilici, moraće da budu

sahranjeni... i to o trošku grada... uključujući i vašeg šerifa.

– I njega ste ubili?

– Ne, on je pao kao žrtva svoje revnosti. Pokušao je da svu petoricu sredi. To mu nije bilo baš mudro i neko će možda reći da je ispao budala, ali ja mislim da je vaš šerif bio retko hrabar čovek. Spasao mi je glavu. Imali on bliske rodbine?

Bers je lagano odmahnuo glavom.

– Nema. U stvari, za sve ovo vreme on u našem gradu nije stekao nijednog pravog prijatelja. Možete li u to da poverujete?

– Ne mogu, jer znam da je ipak stekao jednog: mene – odvrati zapadnjak. Vratio je revolver u futrolu i izvukao iz džepa nekoliko zlatnih kovanih novčića. Izdvojio je tri zlatnika i pružio ih Bersu.

– Pobrinite se da šerif Kendrik dobi je nadgrobni spomenik.

Lekar-pogrebnik je uzeo zlatnike i energično zatresao glavom:

– Naravno! Pravi spomenik od kamena, dostojan takvog čoveka. Šta želite da na njemu bude upisano?

Zapadnjak se zamislio. Onda odgovori:

– Upišite samo njegovo ime, a ispod toga: „Poginuo je za jednog prijatelja“. A spomenik, to želim da vam napomenem, neka bude od finog kamena.

– Postaraću se za to – obeća Bers, stavljajući novac u džep. – Hoćete li ostati ovde dok se ne završi istraga?

Dok se rezignirano nasmešio:

– Mislim da neću. Imao sam sasvim drugačije namere kada sam dolazio u ovaj grad, ali to što sam hteo sada mi

izgleda besmisleno. Okupaću se, nešto ću pojesti, popuniću zalihe hrane i poći svojim putem. Imate li neku primedbu na to?

– Ne, ni govora – odvrati Bers užurbano. – Pretpostavljam da ovde ima dovoljno svedoka koji mi mogu ispričati šta se desilo. Za moj zapisnik to će biti dovoljno.

– Dobro onda – reče zapadnjak i uputi se ka šanku, gde je s metlom u ruci stajao ukrućen i bled u licu vlasnik saluna. – Imate li neko mesto gde bih se mogao okupati? – upita ga Dok.

– Da, gospodine! – odgovori ovaj uslužno. – Dodite ovamo, mister Holideje!

Zapadnjak je obišao oko šanka i pošao niz hodnik ka odaji koja je služila kao kupatilo, dok su za to vreme građani izneli poginule iz saluna.

*

Zapad je bio jedini smer kojim je mogao krenuti. Tamo su se nalazili novi gradovi. Neki od njih bili su još samo imena na tek nacrtanim geografskim kartama, a drugi su se sastojali od koliba, saluna podignutih pod šatorima s podom od dasaka, prikucanih na praznu burad, sa šankom sklepanim na brzinu i obasjanim primitivnim svetiljkama, napravljenim od praznih boca viskija. U takvim primitivnim naseljima od šatora tek su se nazirale buduće ulice, koje će jednog dana prerasti u prave gradske arterije. Bilo je mnogo naselja u izgradnji, rančeva načinjenih krčenjem

divljine, krdima stoke, žigosane od na brzinu uhvaćenih divljih goveda. Ljudi su se ubrzano naseljavali, ograđujući svoju zemlju kako bi jednoga dana mogli steći pravo na nju i registrovati je kod Biroa za zemljišta zauvek na svoje ime, a samim tim i na ime onih koji će ih naslediti. Svaki od njih želeo je da za sebe ima deo Teksasa koji će ostaviti svojim potomcima.

Da, tamo na Zapadu postojala su mesta za ljude kao što je Dok Holidej, mesta gde se zakon još nije učvrstio i gde se on nije morao bojati da će ga dočekati ono uobičajeno uskraćivanje prava na boravak. Tamo nije bilo nepopustljivih šerifa, koji će mu, mrgodnog lica, iza napete sačmare, narediti da do zalaska sunca napusti grad. Tamo niko nikoga nije pitao za prošlost, a većina onih koji su dolazili i prolazili zanimala se samo za novac, uključujući i revolveraše koji su se uglavnom zadržavali u već naseljenim oblastima, na stočarskim putevima i mestima gde su se hrpe novca lako selile iz ruke u ruku. Ljudi koji su živeli na Granici, boreći se grčevito za goli opstanak, ostajali su tu zbog toga što su želeli da stvore nešto za budućnost i njih je malo šta drugo interesovalo. Njih nije privlačilo da okušaju nečiju brzinu potezanja revolvera.

Holidej se, naravno, nije zavaravao kako je tamo sve idealno, lepo i dobro. Znao je da i u najmanjim, tek nastalim naseljima ima nasilja, kao i na svakom drugom mestu. Oni koji su se trudili da za sebe i svoju decu stvore domove i mesto za opstanak, nisu bili nikakvi idealisti, ili bar većina njih to nije bila. I oni su se ponašali kao tvr-

dokorni, surovi ljudi, koji su priželjkivali tuđu zemlju ili stoku. Ali to su bile lokalne nevolje i sukobi koji su se sami od sebe rešavali. A ako je hteo, čovek ih je lako mogao izbeći.

Sušтина zapadnjakovog problema bila je u tome što je već imao trideset godina i što je punih deset godina tumarao Zapadom, naizmenično bežeći od nečega ili tragajući za nečim što je i sada još uvek video kao nejasnu, maglovitu sliku punu lelujavih senki. Deset godina predstavljalo je jedan mali ljudski vek, vreme za koje je čovek mogao i započeti i izgraditi život, a on je tih deset godina bezmalo straćio tumarajući po salunima od Nju Orleansa do San Franciska, stalno jašući na oštrici brijacha. Bilo je u tom tumaranju svega i svačega, dobrog i lošeg, ružnog i lepog. Bilo je tu straha, groze i užasa, ali i nekog veličanstvenog sjaja, blistavih trenutaka ljudske velikodušnosti, hrabrosti i razumevanja.

Bio je to život u kome je bilo trenutaka grozničavog grčenja pred vihorima smrtno opasnosti, ali takođe i mnogo časova uživanja u svim mogućim slastima ovoga sveta. Samo, ako mu je to sve u početku izgledalo zanimljivo, sada, posle deset godina, osećao je samo umor i neodoljivu želju za spokojem i mirom. Čeznuo je za toplim, tihim danima i prijatnim dremežom u senci hladovitih terasa, obraslim ružama-puzavicama. Ta je čežnja svakim danom postajala sve jača i jedino mesto gde je postojala šansa da taj svoj san ostvari nalazilo se tamo, na Zapadu, na rubu divljine... daleko od licemerne civilizacije, lažnog

reda i morala... tamo gde je priroda još bila neukaljana.

Tamo negde, iza zapadnog horizonta, nalazio se grad Tularosa. I Holidej je želeo da stigne do njega. Poslednji put kad je bio u njemu, pre tri godine, taj grad sastojao se od kola jednog trgovca, sklonjenih ispod široke nadstrešnice od nepromočivog platna i jednog znatno većeg šatora, koji je na sebi nosio zvučan naziv „Salun“. Bilo je tu još nekoliko manjih šatorčića i na brzinu sklepanih daščara i koliba, razbacanih u prečniku od pola milje, jer je tih meseci, u tom delu Teksasa, pronađena dosta bogata srebrna žica i mada Tularosa nije baš bila nalazište sa sjajnom perspektivom, u tlu je bilo dovoljno srebrne rude da čovek koji se ne libi napornog rada može dnevnim iskopom obezbediti sebi dosta pristojan život.

Zapadnjak nije znao kojom je brzinom taj grad napredovao, ali je pretpostavljao da se ipak razvio, računajući da je dostigao upravo onolike razmere kakve su njemu bile zanimljive. A da li je on bio čovek takvog kalibra da će takva Tularosa biti za njega zainteresovana i da li će ga takvog prihvatiti, bilo je drugo pitanje. Mada, niko u gradu nije morao da sazna njegovu ime. Za tri godine čovek se mogao dosta promeniti, pa je takve promene sigurno pretrpeo i on sam, iako je u biti zadržao isti stil ponašanja i odevanja. U svakom slučaju, bilo je malo verovatno da se u Tularosi i sada nalaze ljudi koji su se nalazili tamo u vreme njegovog ranijeg boravka. Bilo je veoma verovatno da su se oni do sada obogatili i otišli, ili su, s druge

strane, napustili taj grad, izgubivši nadu da će im on doneti sreću na koju su računali.

Te noći Holidej je logorovao pokraj jednog od malobrojnih izvora. Namestio je da na tom mestu ostane ceo sutrašnji dan i svom konju pruži šansu da se dobro oporavi. Posle toga produžiće dalje. Pošto su Mek Kojevi bili likvidirani, nije mu ni s te strane pretila nikakva opasnost. Zato nije bilo potrebe za žurbom. Mogao je u miru da razmisli o načinima na koje bi mogao načiniti zaokret u svom životu i ostvariti san za kojim je žudeo.

Poslednjih meseci bežanja znao je da će na kraju morati doći do obračuna između njega i Mek Kojevih, pa se pribojavao da će mu oni doći glave. Bilo ih je toliko mnogo u klanu iz kojeg je poticao onaj pijani, neobuzdani i nasilni revolveraš, koji je uvrteo sebi u glavu da je brži od slavnog Doka Holideja. I, dabome, izazvao ga je u mestu, koje se zvalo... dođavola! Nije se više mogao setiti ni imena tog mesta. Uostalom, ime tog naselja nije ni bilo važno. Ustrelio je tog Mek Koja i gradski šerif ga je upozorio da braća ubijenog neće mirovati i da ga neće ostaviti na miru sve dok se ne dočepaju njegove kože.

To se i obistinilo i tokom poslednjih meseci dvaput se sudario s njima. Prvi put naleteo je samo na Etana i Ejba. Kasnije se progoniteljima pridružio i Luk, pa konačno i njihovi rođaci Ezra i Džed. To što je ishod sudara ispao drugačije nego što su to Mek Kojevi očekivali, bila je čista zapadnjakova sreća.

Pa, lepo. Sada je sve bilo okončano. Mogao se kretati i živeti znatno mirnije. To, razume se, nije značilo kako nema drugih koji su želeli njegovu smrt i da neće naići na još nekog ko će kao onaj pijani revolveraš Mek Koj, želeti da se s njim ogleda. Ali nijedan od tih eventualnih izazivača nije u sebi nosio dodatni motiv Mek Kojevih: žarku želju za osvetom, koja je za njih bila suluda opsesija.

Svaki put kad bi se podsetio toga kako je s njima svršeno, Dok je osetio olakšanje, mada je pomalo žalio što se taj obračun završio tako nesrećno po šerifa Kendrika.

Razmišljajući o budućnosti, Holidej je načinio sebi ležaj, kao i obično u senci, podalje od vatre. Opruživši se po ćebetu, zagledao se u zvezde koje su žmirkajući lebdele na visokom nebeskom svodu.

*

Faradi je ležao na uzanoj postelji u ambulanti doktora Bersa. Levu ruku držao je zabačenu iznad glave, a u desnoj, položenoj na prsa, uvijenoj zavojima, držao je cigaretu iz koje je vijugao plavičasti dim. Disao je s dosta muke, jer su ga povređena rebra bolela. Pri svakom uzdahu činilo mu se kako mu ona krckaju, a oštar bol, kao ubod noža, prostrelio bi mu grudi.

Taj će ga bol dugo podsećati na to kako ga je zapadnjak pred mnogo-brojnima isprebijao. U jednom trenutku osetio je kako ga obuzima talas ledenog straha. Dodavola, zaista mu je bilo drago što nije došlo

do upotrebe revolvera! Jer taj Holidej je bio fenomenalno brz. I smrtno opasan. Otkud da baš njega zadesi taj peh da naleti na čuvenog revolveraša i avanturistu Doka Holideja? Ubuduće će morati da bude mnogo oprezniji jer će mu se životni put okončati na groblju But Hil. Kako je taj zapadnjak samo rasturio one Mek Kojeve i napunio salun i ulicu leševima! Pri pomisli na to, Faradi uzdrhta. Zbilja, zaista je imao sreće što je ostao živ, mada nije znao kada će biti u stanju da se ponovo pojavi u gradu. Bio je to glavni razlog što je od prve prihvatio priliku da noć provede u Bersovoj ambulanti, pod prihvatljivim izgovorom koji je Bers napomenuo, kako bi za svaki slučaj bilo potrebno da jednu noć provede u miru kako bi bio siguran da nijedan od unutrašnjih organa nije povređen i da pri neopreznom kretanju neko od polomljenih rebara neće povrediti pluća, jetru ili neki drugi vitalni deo tela.

Izuzimajući Faradijevu užarenu cigaretu, prostorija je počivala u potpunoj tami. Onda je on, na slab šum digao glavu s jastuka i ispod vrata sobe ugledao tanku prugu svetlosti koja je dopirala iz hodnika. Svetlost je zatim postala jača i u jednom trenutku uza ni prorez ispod vrata zamračila je senka, kao da je neko prošao hodnikom sa svetiljkom u ruci.

To je morao biti Bers, jer sem njega u kući nije bilo nikoga, pošto je stari doktor već godinama bio udovac. Faradi je oslušnuo i do uha mu je doprlo jedva čujno struganje mekanih filcanih papuča po podu.

Namrštio se. Zbog čega bi, dodavola, doktor Bers išao tako tiho po sopstvenoj kući, kao da se šunja? Po Faradijevom mišljenju razlog tome svakako nije bila pažnja koju bi doktor mogao gajiti prema njemu, svom pacijentu. Misleći o tome, Faradi je došao do zaključka da je doktor tiho prošao pored njegove sobe jer nije želeo da ga probudi. Ali zbog čega? U tom, zadnjem delu kuće nije bilo ničega sem jedne odaje u kojoj je Bers obično pripremao leševe za sahranu i ispred nje jedne nadstrešnice, gde je sklapao i zakucavao svoje jevtine kovčege.

Zbunjen zbog toga, Faradi je odbacio prekrivač, zanemarujući bol koji ga je zbog tog pokreta prostrelio. Pritisnuo je rukom prebijena rebra i spustio noge preko ruba ležaja. Disao je šumno i isprekidano, grčevići lice od oštarih bolova koji su mu presecali grudni koš. Zatim je pružio ruku i oslonivši se na okvir kreveta, pridigao se i stao bosim nogama na hladan pod.

Bol mu se još pojačao kada je pošao prema vratima. Ali posle pet-šest koraka osetio se stabilnijim i kada je stigao do vrata, pritiskujući levom rukom povređenu stranu grudi, bol mu je znatno uminuo. Pritisnuo je kvaku, odškrinuo vrata i provirio napolje. Hodnik ispred sobe bio je u tami, ali na njegovom kraju videla se uska pruga žućkaste svetlosti. Faradi je znao da svetlost dolazi ispod vrata sobe u kojoj je Bers pripremao leševe.

Pa dobro, možda stari doktor nije mogao da spava, pa je iskoristio vreme da malo poradi na Mek Kojevima ili šerifu Kendriku. Međutim, dok su

mu se te misli vrzmale po glavi, Faradi je znao da greši. Jer bila je prošla ponoć, možda je već bilo jedan ili pola dva. U to doba Bers sigurno ne bi radio bez nekog posebnog, jačeg razloga. Ne, ne, tu se događalo nešto neobično!

Faradi je oprezno prošao kroz hodnik, stigao do vrata mrtvačnice i brižljivo pritisnuo kvaku. Santimetar po santimetar, otvorio je najзад vrata skoro za jedan pedalj.

Stari doktor je imao samo jednu svetiljku i ta svetiljka bila je postavljena na sto na kojem su, jedan do drugog, bili poređani leševi, sada već sasvim nagi i otkriveni. Faradi se zlobno osmehnu jer je odmah opazio čime se Bers bavi.

Doktor je pretresao džepove poginulih i ne samo da im je pretresao džepove, već je brižljivo zagledao u njihove čizme, cepajući postavu i zvlačeći prste u svaki dostupan deo.

Kada je video šta doktor radi, Faradiju se koža naježila: lekar je pljačkao mrtve! Čak ni ovejani lupež kao on nikada sebi ne bi dozvolio ni pomisao na takav prestup!

Zalupio je vrata za sobom i Bers je uplašeno poskočio, držeći u ruci neki kovani novac, koji je upravo tog trenutka izvadio iz džepa Ejba Mek Koja.

– Šta to radiš, stari nevaljalče? – prasnuo je Faradi, prilazeći mu polako, lica zgrčenog od bola koji ga je sekao pri svakom pokretu. – Podla, prokleta huljo, Berse! – Zgrabio je nekoliko metalnih dolara iz drhtave doktorove ruke. – Lešinaru!

– Njima njihov novac ni ostale stvari više neće biti potrebne – reče Bers

drhtavim glasom. – Nemaju ni rodbine! Zašto da budu sahranjeni sa stvarima od vrednosti? Pogledaj, Faradi, ima tu dosta toga što bismo mogli da podelimo... ti i ja...

– Ah! – procedio je Faradi kroz stisnute zube jer su ga prsa bolela toliko da ništa više nije mogao da kaže.

– Kakva je razlika između uzimanja nečega od mrtvog čoveka i pretresanja džepova nekog pijanca koji je prethodno udaren nečim po glavi? – upita lekar, pribravši se.

Faradi se trgao, digao glavu i od stiskanja vilica usne su mu se razdvajale i otkrile požutele zube.

– Šta, kućkin sine? Zar hoćeš da kažeš kako sam ja...?

Bers je ustuknuo, obilazeći oko stola na kome su ležali mrtvaci. Etan Mek Koj ležao je na kraju i kada je Bers, uzmičući pred Faradijem, došao do visine njegovog struka, jedna ruka ga je iznenada, zgrabila za zglavak iznad šake tako snažno da je od tog stiska osetio kako mu krckaju kosti.

Lekar je prigušeno kriknuo, a Faradi je zastao kao ukopan. Osećao je kako mu bubnja u glavi jer je opazio da su se na Etanovom krvlju umazanom licu otvorile grobno ledene, zelene oči i netremice se zagledale u njega. Zatim se pokorica zgrušane krvi oko njegovih usana rastegla i one su se pomerile. Iz Mek Kojevih usta začuo se neki grleni zvuk, koji se s naporom uobličio u reči:

– Ja još nisam mrtav!

Doktor Bers je zastenjao i očajnički pokušao da se oslobodi čeličnog stiska Mek Kojeve ruke. Faradi je prišao rubu stola i oslonio se na njega

da ne bi pao. A Mek Koj se ćutke uspravio i seo.

*

Svaka rana na glavi može biti vrlo ozbiljna i Mek Kojeva bi verovatno bila smrtonosna da ga je zapadnjakovo tane pogodilo samo pola santimetra niže. Desilo se međutim da je kuršum načinio samo dubok zasek na koži lobanje, izazvao veliko krvarenje i stanje duboke nesvestice, ali nije načinio nikakvu težu ozledu lobanji i vitalnim delovima mozga. Možda je s kožom i kosom bio otkinut i poneki parčić kosti, zbog čega će Etanova lobanja na tom mestu postati tanja, ali izgledalo je da povreda nije imala nikakvog uticaja na njegovo pamćenje i mada je od toga morao osećati đavolski nepodnošljivu glavobolju, nije bilo nikakve sumnje da Etanova rana nije ozbiljna i da će se stari razbojnik izvući.

Doktor Bers je drhtavim rukama omotao zavoj oko Etanove glave i pažljivo ga zavezao. Zatim je uzmaknuo korak dalje od velike fotelje u kojoj je razbojnik sedeo, bled u licu i uzdrman, ali živ i već radoznao da sazna kojim pravcem je otišao Holidej i pre koliko vremena je napustio grad.

– Odjahao je na zapad – obavestio ga je Faradi kratko. – Napustio je grad negde posle podne.

– Dodavola – zamumlao je Mek Koj. – Steći će dobru prednost pre nego što budem u stanju da pođem za njim.

– To je tačno – umešao se sada doktor Bers, nakon što se povratio od pr-

vog šoka izazvanog saznanjem kako je Etan Mek Koj još uvek živ. – Steći će je zato što vi u svakom slučaju izvesno vreme nećete biti u stanju da odete odavde. Ne, ne! Možete se ljutiti koliko hoćete, ali sigurno bar još jednu sedmicu nećete biti u stanju da pojašete konja. U protivnom, ne mogu snositi odgovornost za vas. Truckanje na konju moglo bi vas ubiti. Najbolje bi bilo da odležite i odmorite se bar mesec dana pre nego što uopšte počnete ozbiljno razmišljati o tome da krenete u poteru za tim revolverašem.

– Mesec dana! – uzviknuo je Mek Koj i napravio grimasu, bolno zastenjao i obema rukama se uhvatio za zavijenu glavu. – Sto mu gromova, ne mogu sebi dozvoliti toliki luksuz! On će zametnuti trag i ja ću ga izgubiti.

– A zašto bi zametnuo trag? – upita Faradi.

Etanu je trebalo nekoliko dugih trenutaka da bi shvatio šta Faradi misli, a onda je vrlo oprezno nekoliko puta klimnuo glavom.

– Pa, da! Zašto bi zametao trag? On smatra da sam ja mrtav, a i moja braća i rođaci. Računaće da nema više nijednog živog Mek Koj, koji bi mogao krenuti njegovim tragom. Jeste! Holidej će jahati lagano, ležerno i bez žurbe, misleći da je sada potpuno bezbedan. – Lice mu se pretvorilo u hladnu masku i on brzo prelete pogledom od Faradija do Bersa. – Samo vas dvojica znate da sam ja živ.

Bers se zabrinuo, a Faradi je zamišljeno nabrao orve. Nije se bojaio Mek Koj, mada je u njegovim očima opazio ludački, ubilački sjaj. Znao je da je u tom trenutku mnogo jači od sta-

rog ubice, koji uz to nije bio ni naoružan.

– Pa? – upitao je mirno.

Etan ga je odmerio iskolačenim očima i preteći stisnuo vilice.

– Pa, ako odavde izađe makar jedna reč o tome da sam još uvek živ, Holidej to može čuti i pobeći mi pre nego što budem sposoban da pođem u poteru za njim.

– Ja... ja nikome ništa neću reći! – pohita doktor Bers da uveri Mek Koj.

Etan je dosta dugo zadržao pogled na doktoru, a zatim se okrenuo prema Faradiju:

– Šta je s tobom?

Faradi ga je samo ozbiljno pogledao, ali nije ništa rekao.

– Ovaj... možda bismo mogli doći do nekog sporazuma – predloži doktor Bers uzdržano. Dvojica sagovornika su ga zainteresovano pogledala.

– Kako to, dođavola, mislite? – promumlao je Mek Koj.

Bers se vrhom prsta počeo po sivkastom pramenu brade.

– Pa, izgleda da ste vi, Mek Koj, nosili sa sobom priličnu količinu novca.

– Da, prljavi pljačkašu leševa i kućkin sine, to je tačno! – procedi Etan kroz zube. – Zato ću se s tobom obračunati kad mi bude malo bolje!

– Bez mene vam neće biti bolje, Mek Koj, pomislite na to – podsetio ga je Bers. – U svakom slučaju, do vas još nisam došao kada ste se probudili iz nesvestice. Ali vi ste bili vođa grupe i po mom mišljenju vi ste svakako nosili više novca nego ostali.

Mek Koj ga je odmerio tako kao da će ga pogledom ubiti.

– Znam na šta ciljate! Čutaćete ako vam budem platio, je li tako?

Bers se osmehnuo i produžio da se češka po bradi. Škripav šum ispunio je tišinu odaje, remećen samo katkad Faradijevim isprekidanim disanjem. On je i dalje rukom držao polomljena rebra.

– Ne samo ako mi platite, već ako mi dobro platite! – Reče doktor konačno posle kraćeg ćutanja. – Pretpostavljam da to isto važi i za Faradija.

Mek Koj se brzo osvrnuo prema Faradiju. Isprebijani gradski siledžija je kratko klimnuo glavom.

– Čini mi se da bih mogao držati jezik za zubima ako... ako bih dobio nekoliko stotina dolara.

– Nekoliko stotina? Davola! – preseče ga Bers. – On nam od lake muke može dati svakome po hiljadu!

– Vi ste ludi! – prasnu Mek Koj.

Doktor Bers samouvereno odmahnu glavom.

– Nisam lud. Šta mislite, zbog čega sam pretresao vaše odelo i odela vaših rođaka? Samo da znate, ne radim ja to svakome! Samo ponekad, kad naslutim da postoji nešto zbog čega se isplati malo opteretiti svoju savest, a i kada dođem do zaključka da je šteta da neke vrednosti propadnu i istrunu u zemlji. Ovaj put radilo se o tome da sam se slučajno zadesio u Kendrikovoj kancelariji oko podneva, kada je prispela dnevna pošta. Šerif je primio poštu i baš kada je otvorio koverat sa zvaničnim obaveštenjima morao je da izađe jer je iz saluna začuo pucanj. – Žmirnuvši, pogledao

je Faradija: – To je bio onaj pucanj kojim je Holidej razbio bocu viskija u tvojoj ruci.

– Pređite na stvar! – zarežao je Faradi, pocrvenevši zbog toga što ga neko podseća na taj neugodni incident.

– Pa, eto, kada je Kendrik izišao, ja sam slučajno bacio pogled na nekoliko novih poternica, koje su tom poštom stigle. Bila je među njima i jedna koja se odnosila na petoricu ljudi koje je policija tražila zbog pljačke banke u Los Arimosu u Novom Meksiku, koja se odigrala pre dve ili tri sedmice. Opis tih pljačkaša u mnogome je odgovarao Mek Kojevoj družini. Banditi su ubili dvojicu službenika i direktora banke, ranili njegovu ženu i pri bekstvu iz grada na ukradenim konjima oborili su i pregazili jedno dete. Srećom, detetu je samo prelomljena ruka i nije u životnoj opasnosti. Ali i ostali zločini bili su dovoljni da se za pljačkašima digne potera koja je verovatno i sada u toku. A sada ono glavno: pljačkaši su umakli s plenom od približno pet hiljada dolara.

Bilo je dovoljno da Faradi samo pogleda Mek Kojevo napeto lice pa da zaključi kako je Bers pogodio usred mete.

– Zar tako? – rekao je, pogledavši prodorno Etana u oči. – Skoro pet hiljadarki, je li? To je zaista velika para za koju je vredelo rizikovati!

– U redu, u redu, priznajem da smo to bili mi. Ali od tada je prošlo skoro mesec dana i imali smo velikih troškova. Naravno, preostalo mi je još nekoliko hiljada – Mek Koj je preleteo očima, koje su igrale kao na zejti-

nu, s jednog na drugog od dvojice prisutnih. – I, naravno, ja sam voljan da vam dobro platim da biste čuvali tajnu kako sam još živ. Ali ako slučajno ikada otkrijem da je bilo koji od vas izbrbljao nešto o tome kako sam samo lako ranjen u glavu, znajte da ću vam golim rukama iščupati srca i napuniti vas kamenjem, a zatim baciti vaše lešine u najbližu reku. Evo, kunem se da ću to učiniti! Jeste li me razumeli šta sam rekao?

Bers je pobledeo i zabrinuto liznuo jezikom suve usne, a onda žustro zaklimao glavom. Faradi je gledao bandita bezizraznog lica, ali je i on bio uzdržan suludim sjajem Mek Kojevih očiju i žestinom kojom je taj ovejani razbojnik izrekao svoju pretnju. Znao je da čovek kao Mek Koj ispunjava ono što je rekao.

– Možete li vi, doktore, sačuvati tajnu u ovom gradu? – upitao je Mek Koj lekara.

– Naravno. Svi očekuju jedino da vide šest kovčega: vaš, vaše braće i rođaka i šerifov. Ja ću im priuštiti tih šest kovčega, ali u onom koji bi trebalo da bude vaš biće samo vašem telu odgovarajuća težina cigala.

Etan je zadovoljno klimnuo glavom:

– U redu. Znači da smo se sporazumeli.

Bers je šumno odahnuo. Faradi je, međutim, samo mirno sedeo i držao se rukom za povređena rebra.

– Imate li u ovom gradu telegraf? – upita Mek Koj iznenada.

– Naravno.

– Odlično. Vi ćete mi, doktore, pomoći da pošaljem jednu poruku. Hoću da tu poruku pošaljem u Kolorado, ali

ne želim da bilo ko sem moje sestre Sindi zna da ta poruka dolazi od mene. To je neophodno jer bi se inače sve pročulo.

– Neće biti nikakvih problema – obeća Bers.

Mek Koj ga ledeno pogleda:

– I bolje bi bilo da ne bude! Setite se šta sam rekao da ću učiniti ako se sazna da sam živ.

Doktor Bers proguta knedlu i nervozno počeo da se igra dugmetom svoje košulje.

*

Čim je prispeo do ruba okruglaste dubodoline, nalik na džinovsku zdelu i bacio pogled na grad koji se pružao pred njim, zapadnjak je shvatio da je bila greška poći u Tularosu.

Tri godine... ko bi mogao i pomisliti da će se za to relativno kratko vreme dogoditi tako velika promena! Očekivao je, naravno, da će tu zateći grad sa zgradama od tvrdog materijala, ali se nije nadao da će naići na grad sa brižljivo prosečenim ulicama, raskršćima i trgovima od kojih su se te ulice račvale pod pravim uglom. Visoki crkveni zvonik izdizao se prema nebu, a u najširoj, verovatno glavnoj ulici nalazile su se jednospratne trgovine i hoteli. Gledajući, međutim, s tog mesta prema severu, shvatio je zašto je grad tako brzo i toliko narastao: on je pripadao kompaniji koja ga je podigla.

Dižući se visoko prema nebu, na oko milju od Tularose nalazili su se zgrade i tornjevi velikog rudnika srebra. Na tornjevima su bili veliki čeki-

ći za razbijanje rudače, a bili su tu i veliki bazeni za ispiranje, pokretne trake koje su vodile do samih okana i zgrada koje su služile kao kancelarije.

To je značilo da je nedaleko od grada pronađena bogata srebrna žica.

Dobro. U tom delu Teksasa nije bio skoro tri godine, a ljudi s kojima se tokom svojih putovanja sretao bili su više zainteresovani za druge stvari, a ne za rudarstvo.

Zbog toga se i moglo desiti da ne sazna ništa o novom bogatom nalažištu.

Sada, međutim, više nije imalo smisla vraćati se ili zaobići grad. Prešao je toliki put samo zato da sazna kako granica nije više ono što je očekivao i kako je prava divljina još uvek daleko pred njim.

Uprkos svojoj veličini, Tularosa nije bila tako živ i prometan grad kao što je Dok očekivao. Doduše, na ulicama je bilo dosta sveta koji se užurbano kretao i mnogi od prolaznika su zainteresovano pogledali došljaka, koji je na svom umornom konju projahao glavnom ulicom. Svi su bili dobro odeveni i uhranjeni, što je nagoveštalo da poslovi u gradu donose dobar prihod. I ranije je Holidej imao prilike da vidi gradove koji su pripadali kompanijama i koji su sebe smatrali da su iznad ostalog sveta. Stanovnici tih gradova obično su s visine gledali na došljake ili „uljeze“ kako su često imali običaj da nazivaju one koji ne pripadaju njihovoj sredini. Holidej je smatrao da imaju dosta osnova da se tako ponašaju, s obzirom na dosta sigurne visoke prihode i kompaniju

koja im je omogućavala takav standard, ali ga je takav njihov stav ipak pomalo nervirao.

No, on nije došao tu da bi se sekirao zbog toga i da bi zavideo onima koji su u životu imali više sreće od drugih. To, uostalom, i nije bilo u njegovoj prirodi. Oduvek je veovao kako svaki čovek ima svoj trenutak i da, ako je mudar, u tome što ima treba da nađe dovoljno zadovoljstva i podstreka za život.

On je nameravao samo da u tom gradu popuni svoje zalihe hrane a onda da produži put. Najviše od svega želeo je da se iz tog grada izvuče bez nepritika, jer mu se u dušu odnekud uvlačila slutnja kako neće sve ići onako kako je priželjkivao i kako zbog nečega mora biti oprezan i spreman na svaku opasnost koja bi mogla iskrsnuti. Možda je tome doprinela činjenica što je, dok je išao ulicom, posvuda zapažao natpise rudarske kompanije. Bilo ih je na sve strane: na trgovinama, salunima, hotelima, agencijama za nekretnine. Znao je da kompanija poseduje taj grad i to nije uvek išlo u prilog onima koji su u grad dolazili. Razlog tome bio je naprosto što građani, koji su sav svoj novac stekli od kompanije i uložili ga u njenu banku, neće s preteranim oduševljenjem prihvatiti bilo kakav nepredviđeni događaj ili činjenicu koji bi taj grad i njih same mogli na bilo koji način ugroziti. A najbolji način zaštite bio je da svakom strancu koji naiđe odmah kažu neka nastavi put.

I bio je u pravu! Tek što je izašao iz gradske štale, pojavila su se dva čoveka u tamnomrkim košuljama i pan-

talonama. Obojica su nosili puške, a na prsima zakačene sjajne metalne značke kakve zapadnjak do tada nikada nije video. Kada su ta dvojica prišla bliže, zagledao se bolje u te značke i dosta lako mogao je da pročita ugravirana slova „T.R.K.“ Ti su inicijali, naravno, označavali rudarsku kompaniju Tularose.

– Pretpostavljam da ne ostajete dugo, stranče? – rekao je viši od dvojice službenika kompanije, pokazujući rukom stočni pasoš koji je štalar dao zapadnjaku.

– Dovoljno dugo da nabavim nešto namirnica, a možda i da se okupam, za koje vreme će moj konj biti nahrađen i spreman za put – odgovori on.

Gradski čuvar reda klimnuo je glavom.

– To mi izgleda u redu – rekao je, izvadio srebrni časovnik s poklopcem iz džepa pantalona i pritiskom na dugme otvorio poklopac. – Dva časa će vam za to biti sasvim dovoljno.

Dok ga je pogledao i suočio se s njegovim ostrim i tvrdim pogledom.

– To mi malo liči na neko ubrzavanje – primetio je.

Čuvar reda kratko odmahnu glavom.

– Ne. Za dva časa možete obaviti sve što ste rekli.

– Možda ako budem žurio.

– Onda požurite, mister – umešao se drugi čuvar reda, progovorivši po prvi put od kako je stao pred zapadnjaka.

Holidej ga je hladno pogledao, prstom zabacio šešir s čela i primetio kako su se obojica trgli kada su opazili tek upola zaraslu ranu od metka

na njegovoj levoj nadlanici. On se lukavo osmehnuo i odjednom se osetio smirenim i sigurnim.

Pa šta, dođavola, pomislio je. Ionačko nije nameravao da se zadržava u Tularosi.

– Svakako, svakako – rekao je. – Dva časa će biti dovoljno. Koji je prvi grad zapadno odavde?

Na to pitanje oba čuvara reda upitno su digli obrve.

– Hopkins Flets – odgovori jedan. – Tako se zove glavno naselje, ali iza njega ima i jedna dolina, gde se smeštaju naseljenici. To je slobodna zemlja, ako ste zainteresovani. – Začutao je i ispod oka oštro pogledao zapadnjaka, pa dodao: – Čuo sam, međutim, kako pričaju da tamo još nije uveden zakon i da nema šerifa.

Dok ga je oštro pogledao, a onda kratko klimnuo glavom. Okrenuo se ka svom konju i počeo da mu otkopčava kolan. Skinuvši sedlo, ostavio ga je kod štalara, a sa sobom uzeo samo bisage i laganim hodom, praćen pogledima oba čuvara reda, uputio se ka izlazu i prošao kroz velika dupla štalska vrata. Stigavši otprilike do polovine ulice, osvrnuo se. Čuvari reda su još uvek stajali na vratima štale i gledali za njim. Ljutnuo se na trenutak, a onda pomislio da ga to nije briga i krenuo u prvu trgovinu na koju je naišao.

Zatražio je namirnice – uglavnom suvo meso, nešto slanine, nekoliko konzervi hrane i kafe i zaključio kako su cene prilično visoke. Palo mu je na pamet da su, u stvari, naglo skočile kada je on ušao u trgovinu, ali to ga nije uzrujavalo. Ako je ovaj grad već

tako čudan, onda ukoliko pre strese s čizama njegovu prašinu, utoliko bolje! Bacio je novac na tezgu, spakovao hranu u bisage i izašao.

Našavši se na ulici, potražio je pogledom neki restoran i pošto je opazio lokal koji mu se učinio pristojnim, ušao je unutra, pojeo dobru porciju ukusnog jela, a onda otišao do berberina da se obrije i podšiša. Berberin mu je za to naplatio pola dolara. Sledećih pola dolara morao je platiti za kupatilo, a uz to još ekstra za upotrebu sapuna. No kada je izašao iz kade zaključio je kako je usluga vredela tu cenu. Osećao se kao preporođen. Obukao je odelo koje mu je u međuvremenu jedan momčić, koji je u kupatilu posluživao, očistio i ispegla. Obukavši i čistu košulju, ponovo onakav kakav je naučio sebe da vidi, uputio se nazad prema štali. Možda je raspoloživo vreme već bilo isteklo, ali uživao je u toplom kupatilu nešto duže, ne obraćajući pažnju na proticanje minuta.

Misao o protekla dva časa još uvek mu se vrzmala po glavi kada je na drugoj strani ulice ugledao tamnomrku uniformu. Odmah zatim jedan čuvar reda s jako uglačanom značkom na prsima uputio se pod ostrim uglom prema njemu.

Holidej je odmah razabrao kako to nije nijedan od one dvojice koji su mu u gradskoj štali odredili rok za boravak u gradu. Ovaj je bio potpuno različit po izgledu: mlad i na prvi pogled arogantan. Njihao se samouvereno u kukovima dok je prelazio ulicu, ne zastajući i ne obazirući se da li time zaustavlja eventualni saobraćaj. Bilo je

očigledno kako je očekivao da mu se svi sklanjaju s puta. Imao je opasač s revolverom, a futrola i kolt u njoj ležali su mu vrlo nisko na desnom bedru, spuštjeni skoro do kolena, gde je kraj futrole bio svezan oko butine. Sama futrola ležala je pod uglom, tako da je drška revolvera bila isturena put napolje, ukoso prema telu, umesto da leži na samom kuku.

Holidej je u poslednje vreme često sretao revolveraše koji su na taj način nosili oružje, ali na taj novitet on lično nije mnogo davao. Ako čovek nije u stanju da brzo i čvrsto zgrabi dršku revolvera, bez obzira kako on ležao u futroli i bio postavljen prema telu, onda nema šta da traži među revolverašima, a pogotovo ne da se umeša u njihove igre.

Ovaj novi čuvar reda bio je, po Dokovoj proceni, tek prešao dvadesetu. Dok je hodo u uglu usana visila mu je zapaljena cigareta. Oči su mu bile usađene nablizu s obe strane izduženog, šiljatog nosa. Holidej se trgao kada je zapazio kako mu ruka pri hodu neprestano počiva blizu drške revolvera, a prsti mu se miču, kao da se razgibavaju za neki nameravani poduhvat. Sačekao je da čuvar reda pređe ulicu, stupi na trotoar i pođe prema njemu.

Posle nekoliko trenutaka našli su se oči u oči i Dok oseti kako mu se oko srca hvata kora leda. Onaj nejasan osećaj opasnosti, koji je zazvonio na uzbunu još dok je sa ruba kotline posmatrao grad, nije ga prevario. Mladi čuvar reda gledao ga je neprijateljski, kao neko ko želi da mu učini zlo ili u najmanju ruku neku neprijatnost.

Kada su im se pogledi sreli, Dok je u očima mladog čuvara zapazio šok od iznenađenja. To je moglo da znači samo jedno: taj ga je čovek poznao!

Zapadnjak se nije mogao setiti da ga je negde sreo, ali, na kraju krajeva, nije mogao ni da se seća svih ljudi koji su ko zna gde prošli ulicom pored njega. Znaci prepoznavanja bili su očigledno tu: najpre iznenađenje, zatim rogušenje ramena, grčenje vilica i ono najvažnije – žmirkanje očiju kao kod zveri koja vreba plen.

Po Holidejevoj oceni, mladi čuvar reda bio je tipičan primer revolveraša u uniformi. Ovaj ga je odmerio od glave do pete, za trenutak zadržao pogled na Dokovim revolverima, a onda ga lagano podigao do zapadnjakovog lica i zagledao mu se u oči.

– Nisu mi rekli da ste to vi, Holideje – rekao je veoma tihim glasom. – Rekli su mi samo da je došao neki stranac koji ne izgleda kao kauboj i koji nosi revolvere nešto niže pripasane. Rekoše mi da su vam dali dva časa vremena i da je vaše vreme skoro isteklo. – Odjednom se zacerekao i rukom digao obod svog stetsona. – Baš zgodno, zar ne? Rekoše: skoro mu je isteklo vreme.

– Tako je, ali baš sam pošao da uzmem svog konja – odgovorio je zapadnjak isto tako tiho, mada je znao da to ništa neće vredeti.

– Odlično! Drago mi je što vidim da ste čovek koji vodi računa o primedbama čuvara reda.

– Te značke, koje nosite, meni ne znače ništa – rekao je Dok, znajući da ni neki drugi odgovor ne bi izmenio

tok događaja. – To su samo komadi mesinga i ništa više.

– Ali taj komad mesinga daje mi pravo da vas strpam u zatvor, amigo – reče mladi policajac nabusito, krajnje samouverenim glasom. Ali iako je izgledao siguran u sebe, nije mogao da vlada svojim rukama i po podrhtavanju njegovih prstiju Holidej je znao da se pod maskom ravnodušnosti kriju strah, nestrpiljenje i želja za samopotvrđivanjem.

– Za to neće biti nikakve potrebe – objasni zapadnjak još smirenijim glasom, prebacujući bisage u levu ruku. – To ću učiniti odmah ako mi se sklonite s puta.

Mladić je izazovno dunuo oblak dima u Holidejevo lice i drsko se osmehnulo. Zadenulo je palčeve za opasač i, raširivši malo noge, zauzeo izazivačku pozu.

– Ne budi budala, dečko.

Bila je to pogreška i Dok je to znao čim je izgovorio tu rečenicu. Mladi čuvar reda se žustro isprasio, obrazi su mu se oblili rumenilom i on je besnim pokretom izvukao cigaretu iz ugla usta i bacio je na tle.

– Ne nazivaj me dečkom, skitnice! – procedio je kroz stisnute zube.

Zapadnjak se osmehnulo:

– Mene to nimalo ne ljuti... dečko.

– O-kej! To je znači! Dobićeš ono što si tražio! – Mladić je drsko odmerio protivnika od glave do pete. – Čuveni Dok Holidej, revolveraš i avanturista! Živa legenda! Trice i kućine! Ti si preživela, mumificirana mrcina, kukavni starkelja koji traži mesto gde može podvijenog repa čekati smrt! Islužena krpa koja čezne za mestom

u zapećku, iza kojeg će se skrivati od pogleda ljudi. E, pa, dobro, mister. Našao si mesto gde ćeš umreti, ali pre nego što si se nadao! To je baš ovde i baš sada!

Ljudi na trotoaru, koji su se zatekli u blizini i zastali da vide i čuju šta se događa, razbežali su se, znajući da je rasprava stigla do tačke s koje više nema povratka. Jedini način na koji se ovaj izazov mogao završiti bio je obračun revolverima i smrt jednog od njih dvojice.

Dok je pustio da mu bisage padnu na drveni trotoar i usredsredio je pogled na mladog izazivača. Policajac je sada nervozno grčio prste, šireći ih i skupljajući kao da hvata dršku revolvera. Dok je sasvim jasno mogao da čuje njegovo šumno disanje kroz raširene nozdrve.

– Ti si budala, dečko – ponovio je vrlo mirno. – Ne želim da potegnem revolver na tebe.

– To je tačno. Znam da ne želiš. Ali znam i zašto ne želiš! – frknuo je besno mladić i trgao se kada je čuo bat čizama u trku i glas koji ga je dozi-
vao:

– Hetfilde!

Dok nije nameravao da skine pogled s mladića, ali je ipak okrenuo glavu toliko da opazi dva uniformisana čuvara reda, koji su s druge strane ulice trčali trotoarom ispred jednog čoveka koji ih je očigledno pratio.

– Hetfilde, ne čini to! – doviknuo je viši od dvojice uniformisanih.

Hetfild je promrmljao nešto nerazgovetno, nalik na psovku, okrenuo se

ponovo prema zapadnjaku, pogurio se malo i odmakao desnu ruku od bedra.

– Dakle, stara kljusino, jesi li spreman da umreš? – procedio je kroz zube.

– Još ne – odvratio je Dok, znajući da njegov protivnik želi da okonča dvoboj pre nego što dva čuvara reda stignu i spreče obračun.

– Jesi, bogami i to odmah! – povikao je i njegova ruka se munjevito spustila do futrole i potegla kolt iz kojeg je sevnuo smrtonosni plamičak.

Holidej još nije nanišanio revolverom kada mu je Hetfildov metak okrenuo s boka grudi i okrenuvši ga u krug, oborio ga na zemlju. Njegov kolt je grunuo, ali je zrna promašilo cilj i nateralo obližnje posmatrače da se razbeže, a oba čuvara reda da pognu na tle.

U prevelikoj želji da ubije svog protivnika i stekne tako žuđenu slavu, Hetfild je pošao napred, pucajući s kuka. Jedan metak sasuo je pregršt prašine zapadnjaku u lice, što ga je nateralo da se okrene na trbuh. U okretu, on je nanišanio i jedan za drugim ispalio dva hica.

Hetfild je zastao u mestu kao ukopan, izdigao se na prste i iskolačio oči od bola izazvanog udarom dva zrna teškog kalibra, koja su, prolazeći mu kroz telo, kidali tkivo organa i živaca. Na širom otvorena usta bljunuo mu je mlaz krvi i njegovo mišićavo telo najpre je uzdrhtalo, a zatim se previlo, klateći se i na kraju srušilo u prašinu u smrtnom grču.

Holidej je instinktivno trgao glavu u stranu kada se još jedno tane zari-
lo u zemlju samo nekoliko santimeta-

ra od njegovog lica i digavši pogled, ugledao je jednog od dva uniformisana čuvara reda, koji je s puškom pri netom ramenu, klečao i nišanio. U magnovenju, Dok se instinktivno okrenuo i opalio. Kuršum je izbio pušku iz čuvarevih ruku i ovaj je poskočio i ustuknuo, treseći rukama utrnulim od udara. Drugi čuvar, onaj visoki, pustio je da mu revolver klizne nazad u futrolu, jer je Dok uperio u njega kolt iz čije se cevi još izvijao dim. Za svaki slučaj on je odmakao ruke od bedara. Holidej se, stiskajući zube, oslonio rukom o tle, podvukao nogu bliže uz telo i zatim ustao. Stajao je tako nekoliko sekundi, ljuljajući se na nesigurnim nogama, pružajući cev revolvera čas prema jednom, a čas prema drugom policajcu krajičkom oka motreći mrtvog Hetfilda. Levu ruku pritisnuo je uz bok grudnog koša i iznenadio se kada je video koliko mu je krvi isteklo, što je govorilo kako ga Hetfildov kuršum nije samo okrznuo. Zatresao je glavom, rešen da po svaku cenu ostane pri svesti i osvrnuo se oko sebe zapažajući kako se velika gomila sveta okupljala na mestu događaja.

– Svi ste dobro čuli Hetfilda – rekao je usiljeno čvrstim glasom, mada je u srcu strepeo od daljeg ishoda događaja. Ubistvo čuvara reda nigde nije bilo mali prekršaj, a tim pre mogao je očekivati teške posledice jer se radilo o gradu kojim vlada rudarska kompanija. – On me je izazvao – nastavio je. – Čuli ste kad sam rekao da neću obračun i da ne želim da potegnem revolver na njega.

– To je tačno, Milte – javio se jedan bradati građanin, obraćajući se visokom, uniformisanom čuvaru reda. – Mladi Hetfild je nasrnuo na ovog stranca i počeo da ga vređa, a stranac je ipak pokušao da izbegne sukob. Hetfild je, naravno, iz tog zaključio kako je ovaj došljak kukavica. Ne znam šta je tome bio razlog, ali je Hetfild svakako želeo da dođe do obračuna.

Glas bradatog građanina, u početku miran i jasan, postajao je sve slabiji ukoliko je više ovaj shvatao da to što je rekao nije sasvim u skladu s onim što se od njega očekivalo da kaže. Dobacio je zapadnjaku kratak, ovlašni osmejak i slegnuo ramenima.

Mada je nastojao da ostane pribran, Holidej je osetio kako ga obliva znoj, delimično od bola koji mu se počeo širiti i pojačavati od zadobijene rane, a delimično od osećanja zebnje i nezvesnosti. Ipak, bio je dovoljno pribran da bradonji klimne glavom u znak zahvalnosti.

– Bio sam pošao da uzmem konja kada je na mene nasrnuo ovaj kučkin sin, besan kao da je stigao pravo iz pakla – rekao je Holidej dosta čvrstim glasom, shvatajući da od sudbine ionako ne može pobeći i da mu kukanje neće pomoći. – Prema tome, ne pokušavajte ništa! Ja sam u pravu i neću dopustiti da tuđe greške neko svaljuje na mene! Ni po koju cenu! Pustite me da uzmem svoje stvari i ja ću lepo i mirno otići. Ne pokušavajte da me zadržite, jer ovaj obračun nije bio moja ideja!

Visoki policajac se nekoliko trenutaکا premišljao, a onda klimnuo glavom.

– Znamo kakav je bio Hetfild, a vi imate svedoke. Možete otići i do lekara da vam previje ranu, ako hoćete, a posle toga bilo bi pametno da napustite Tularosu.

– Zaista velikodušno od vas – osmehnuo se zapadnjak zajedljivo.

Visoki policajac slegnuo je ramenima.

– Kako hoćete – odvratio je i okrenuo se ka svom pratiocu koji je još uvek trljao obamrle zglavke na rukama. – Hajdemo, Klive.

Ovaj je dobacio zapadnjaku smrknut, preteći pogled.

– Hetfild je bio naš saradnik, Milte! – rekao je.

– Bio je drzak, zao i prek... i brz, ti to dobro znaš! To zna ceo grad. Ionaako je trebalo da bude otpušten iz službe... A vi, avanturisto! Ako hoćete da odete do lekara, njegova ordinacija je u drugoj poprečnoj ulici, treća kuća s leve strane.

Zapadnjak klimnu glavom, pritiskajući maramicu na ranu koja je krvarila. Zatim je pažljivo izbacio ispaljene čaure i napunio svoj kolt, vratio ga u futrolu i, uzevši sa tla bisage s hranom, nesigurnim korakom pošao glavnom ulicom u pravcu koji mu je Milt pokazao.

Ovaj put je bio vrlo blizu da u obračunu izvuče deblji kraj i da mladi Hetfild nije bio toliko obuzet željom da ga ubije, možda bi mu to i pošlo za rukom.

Bila je to neugodna, sumorna misao iz koje je trebalo izvući i odgovarajući zaključak.

*

Faradi je zahvatio šakama vodu iz bureta i pljusnuo se po izubijanom licu, psujući zbog oštrog bola, koji je izazivao dodir vode po ubojima i brazgotinama na koži. Ispljuskao je lice još nekoliko puta, posebno podnadule oči, a onda otresao ruke i otro ih o kosu, pa se tek zatim mašio maramice.

Pažljivo tapkajući upio je vodu s uboja, i dalje proklinjući i psujući u sebi. Rebra mu nisu bila loša i sva sreća da su se napadači usredsredili na njegovo lice i glavu, zadavši mu samo nekoliko udaraca u stomak.

Sto mu muka! Za sve to bio je kriv samo Holidej! Da se on nije pojavio u ovom gradu, Faradi ne bi dobio batine i niko se ne bi usudio da ga napadne, čak ni u mraku! Ovako se, međutim, desilo da je samo nekoliko dana nakon što je napustio ambulantu doktora Bersa, morao da s lica skida krv i prašinu, jer su svi u gradu konačno shvatili kako on nije nepobediv, pa su mnogi hteli da se uvere da li ponovo može biti tučen. Noćas su ga napala dvojica, doduše iznenada i iz mraka, ali ta činjenica ga je bolela bar isto toliko koliko i zadobijeni uboji. Samo dvojica! Dođavola! Dve sedmice pre toga čak i desetorica napadača dvaput bi razmislili pre nego što bi se usudili da ga napadnu!

Sada je, zahvaljujući Holideju, bio na putu, da postane predmet sprdnje u Pueblo Springsu. Ma kuda krenuo, brazgotine i masnice na licu bile su jasan znak onoga što se desilo. Svi bi odmah znali da je Faradi ponovo izubijan! Bože, što ga je to ljutilo! Nije smeo dopustiti da tako ostane.

Etan Mek Koj, koji se oporavljao u kući doktora Bersa, skriven u jednoj sporednoj prostoriji, održao je datu reč i Bersu i Faradiju platio po hiljadu dolara da nikome ne kažu kako je on još živ. Pa lepo. Etan Mek Koj može sada da ide dođavola! Faradi je nameravao da sam pođe u poteru za zapadnjakom. Avanturista ga je ponizio u očima celog grada, a sada su mnogi građani nastojali da ga još više ponize. Faradi nije nikakav natčovek – to su sada svi znali. On zbog toga i nije nameravao da ostane dalje u gradu i da im dopusti da mu se podsmevaju i teraju šegu na njegov račun. Poći će u poteru za Holidejem i kad ga nađe ubiće ga.

Te iste noći napustio je Pueblo Springs, uzevši sa sobom dva odmor-na konja. Nameravao je da ode u Tularosu što brže može. Ako je onaj koga je rešio da goni pošao na zapad, Tularosa je bila jedino mesto kuda je mogao otići.

Rastojanje do Tularose Faradi je prešao za manje od četiri dana, mada je takvo jahanje ubilo pod njim jednog od konja. Kada je prispeo u Tularosu – u grad koji mu se nikada nije dopadao – uputio se prema jednom od saluna, primećujući da svi zure u njega. Očigledno da građani Tularose nisu željno, raširenih ruku, dočekivali

strance, pomisli Faradi. Ušavši u salun, ispio je dva pića i onda zapitao barmena da li je Holidej bio u gradu.

– Dabome da je bio – dočekao je barmen spremno njegovo pitanje. – Dojahao je ovamo pre dva dana. Gradski čuvari reda dali su mu dva časa da napusti grad i to vreme bilo je skoro isteklo kada je jedan mlad čovek, po imenu Hetfild, izazvao Holideja. Uzgred rečeno, i Hetfild je bio gradski čuvar reda i moram da kažem da je Holidej učinio sve da izbegne obračun, ali ga je Hetfild pritisnuo toliko da ovaj nije mogao a da se ne maši revolvera.

Barmen je namerno začutao, a Faradi je nabrao obrve.

– I... onda? Ko je, dođavola, pobedio?

Barmen je podigao bocu s viskijem i upitno je zadržao nagnutu iznad Faradijeve prazne čaše.

Faradi razdraženo gurnu čašu bliže njemu:

– Dobro, dobro, nali mi još jedno piće!

Ovaj ga posluša i sačeka da Faradi plati pre nego što je nastavio priču:

– Verovali ili ne, Hetfild je prvi potegao revolver. No, on je toliko žudeo da smakne Holideja da je suviše brzo pripucao i samo okrznuo Holideja po grudnom košu. Odmah zatim i Holidej je stupio u akciju, ali on je pažljivo nanišanio i tako reći presekao je Hetfilda sa dva metka. To se desilo ovde, na glavnoj ulici, pred očima polovine stanovnika grada.

– Holidej je, dakle, bio ranjen?

– Jeste. Prema doktorovoj izjavi, ne previše ozbiljno. Ali kada je otišao

odavde bio je prilično slab zbog gubitka krvi.

– Kuda je otišao?

Barmen se oštro zagledao Faradija, prineo bocu s viskijem do njegove prazne čaše i zadržao je nagnutu. Faradi je nestrpljivo klimnuo glavom i platio još jedno piće, ali ga nije ni taknuo. Onda mu barmen odgovori:

– Koliko sam čuo, uputio se prema Hopkins Fletsu. Ili tamo, ili prema prostranoj dolini koja se pruža iza tog grada i na kojoj se sada naseljavaju mnogi pridošli s Istoka. – Pogledao je žmireći gosta: – Kako mi se čini, vi niste baš veliki prijatelj tom Holideju, zar ne?

– Pogodili ste – promumla Faradi kratko i u jednom gutljaju ispi natočeni viski. Gurnuo je čašu preko uglačanog šanka do gostioničara i, okrenuvši se, izašao iz saluna.

Hopkins Flets. Dug put. Pogotovo za čoveka koji je izgubio mnogo krvi. Zbog toga će Holidej, zaključio je, nesumnjivo jahati usporenim tempom. A i verovatno neće biti previše oprezan jer se ne nada da ga neko goni.

Popunio je utrošene zalihe hrane i napustio Tularosu.

*

Rana je zapadnjaku zadavala mnogo glavobolje. Doktor u Tularosi ga je pregledao, očistio ranu i previo je, ali nije dovoljno zategao zavoj, tako da je posle nekoliko časova jahanja on skliznuo. Kada je pokušao da ga bolje namesti, Dok je povredio ranu i prouzrokovao novo krvarenje, pa je

imao dosta teškoća da ga zaustavi. Jedno vreme nosio se mislju da se okrene i vrati u Tularosu i zatraži od lekara da mu u ranu stavi neko sredstvo protiv krvarenja, ali je od toga ipak odustao jer nije želeo da se ponovo sukobi s čuvarima reda, iz čega bi mogle proizići za njega nove neprilike.

Još uvek je bio pod svežim utiskom svog skoro tragičnog sudara s Hetfildom. Kao prvo, potcenio je tog mladog čoveka, misleći da je on samo jedan od uobičajenih gradskih hvalisavaca, no ispostavilo se drugačije. Mlađić je možda previše brzo pucao, ali čak i tako, brzina kojom je revolver potegao predstavljala je za zapadnjaka iznenađenje. Hetfild je bio najbrži revolveraš na koga je u svojoj karijeri naišao. Da je bio u stanju da kontroliše svoje nestrpljenje i svoju neobuzdanu želju za pobedom i da je samo delić sekunde pažljivije nišanio, sada bi, umesto njega, verovatno on, Holidej, ležao na groblju u Tularosi.

Na sreću, ispalo je drugačije, pa se zapadnjak našao ulogoren trećeg dana posle odlaska iz grada. Nabacivši nekoliko suvih grana na plamen, primakao se bliže vatri. Pri drhtavoj svetlosti plamena pregledao je ranu na levom boku. Uprkos svemu što je do tada preduzeo, rana je još uvek pomalo krvarila i sveža krv probijala se kroz zavoj i vlažila zategnutu maramicu. Dok je nalio tople vode iz lonca u jedan tanjir, skinuo zavoj i komadom čiste krpe oprao ranu. Tanak mlaz sveže krvi potekao mu je niz kožu. On ljutito stisnu zube. Nešto se moralo učiniti, a postojao je samo je-

dan način da krvarenje zaustavi. Molio se Svevišnjem da taj metod neće morati primeniti, ali sada je postalo izvesno da mu još jedino to preostaje.

Izvadio je iz bisage oštar, tanak lovački nož i zavukao sjajnu oštricu u užareno ugljevlje. Nabacio je zatim još drva i razjario vatru, tako da se plamen snažno rasplamsao.

Kada je izvukao oštricu iz vatre, čelik je bio crven i sjajio se. Zapadnjak izvuče iz opasača jedan metak i stavi ga u zube. Zatim je, dišući ubrzano, prineo usijani nož otvorenoj rani i na koži osetio njegovu vrelinu. Udahnuo je duboko i pritisnuo usijanu oštricu pljoštalice na ranu. Krik mu se zaustavio među stisnutim zubima, a talas samrtnog bola obuzeo mu je celo telo. Osetio je miris sopstvenog ispečenog mesa i, odbacivši nož iz ruke, pao postrance na ćebe. Ispljunuo je metak iz usta, dok se oko njega svet kovitlao u talasima svetlocrvene i žućkaste svetlosti, koji su se naizmenično smenjivali s rojevima blještećih varnica. Znoj mu je linuo s čela, a težak osećaj mučnine navro mu je na grlo. Zastenjao je. Činilo mu se da gori.

Zapadnjak zapade u stanje blisko polusvesti. Bila je već skoro ponoć kada se polako izdigao na laktove i opazio da je vatra izgorela i pretvorila se u gomilu pepelom posutih crvenkastih ugaraka. Zadrhtao je od hladnoće. Seo je na ćebe, cvokoćući zubima i zastenjao kada ga je talas bola obuzeo. Ispružio je ruku i bacio pregršt sitnih grančica na vatru, koja je odmah planula. Pri svetlosti vatre pregledao je ranu, mršteći se na ru-

žan izgled nagorelog mesa. No krvarenje je prestalo. Verovao je da ga sada više taj problem neće mučiti, ali će možda dobiti groznicu zbog opekotine. No masnoća od slanine, pomešana s listom žalfije i još jedne druge trave koja je rasla u tom delu Teksasa, brzo će izlečiti groznicu i zaceliti ranu. Sećao se da su tu travu upotrebljavali lovci na bufala i izvidnici, a oni su to verovatno naučili od indijanskih plemena, kojima su mnoge tajne prirodne medicine bile dobro poznate. Žalfiju i tu drugu travu, kojoj nije znao ime, video je ranije u kanjonu nešto niže odatle. Ujutru će potražiti put niz liticu do ispusta gde je ta trava rasla.

Upitao se ne bi li bilo pametno da logor pomeri dalje od ruba kanjona, za slučaj da u bunilu od groznice ustane i počne da hoda. Mogao bi lako pasti niz liticu i poginuti. No, s druge strane, mesto na kojem se nalazio izabrao je zbog toga što je bilo vrlo pogodno kao osmatračnica. To je zaključio juče popodne, konstatujući da bi odavde svakog ko bi se njegovim tragom pojavio iz smera Tularose lako zapazio. A ne bi bio iznenađen ako bi neki Hetfildov prijatelj pošao za njim da ga osveti.

Zbog toga je odlučio da ostane gde je. Nasuo je nešto mlevene kafe iz konzerve u šaku i pružio ruku da je sipa u vrelu vodu, kada je odjednom lončić s vrelom vodom poskočio i, prevrnuvši se u vazduhu, pljusnuo vrelu vodu po njegovoj ruci. U istom trenutku do njegovog uha dopro je odjek pušćanog hica.

Dok je zbacio cebe s ramena i bacio se unazad, u nameri da dograbi kolt koji je visio na jabuci sedla, položenog pored njega. Skriveni strelac ponovo je opalio i kuršum se zario u sedlo. Ne obazirući se na strahoviti bol, prouzrokovan njegovim žustrim pokretima, zapadnjak je skočio, nogama rasturio vatru, izgazio ugljevlje i mrak je obavio njegovo logorište. Strelčeva puška odjeknula je još dva puta i Dok je čuo kako su se kuršumi odbili od stene.

Otkotrljavši se u stranu, Dok se zadržao ležeći na trbuhu nekoliko metara dalje od vatrišta i žmirkajući u mraku, otkočio kolt, čekajući dalji tok događaja.

Puška je ponovo planula i bleskom obasjala okolinu. Dok nije čuo kuda je kuršum odhujao, ali je upamtio mesto s kojeg je blesnuo crveni plamčak. Uperio je kolt u tom pravcu i, stiskajući dršku obema rukama, stegao zube, kako bi, sprečavajući podrhtavanje bolnog tela, sprečio i da mu drhte ruke.

Puška je ponovo planula, ali je sada strelac bio nekoliko metara više na levoj strani, pa zapadnjak uperi revolver u tom smeru i pritisnu okidač.

Kolt grmnu i trže se u njegovim rukama, a blesak plamena na tren ga je zaslepeo. U istoj sekundi otkotrljao se nekoliko metara u stranu, ali je prošlo bar desetak sekundi pre nego što je pucanj puške odgovorio na njegov izazov. Sada je bar znao da je u zasedi samo jedan čovek.

Sada su obojica ostali da vrebaju u tami, imajući kao pomoć samo slabu svetlost zvezda i njihov izvežbani in-

stinkt da osete divljinu, da čuju svaki šum, da osete svaki miris... i da se oslone na sopstvenu logiku. Samo to su mogli upotrebiti u nastojanju da predvide šta će onaj drugi sledeće učiniti. Zapadnjak je imao običaj da tu situaciju naziva testiranjem instinkta, na koji se već godinama morao oslanjati da bi preživeo i izvukao se često iz nemogućih situacija. Zato je smatrao da se i sada na tu svoju osobinu može osloniti.

Krećući se najtiše što je mogao, uzmakao je sa svog poslednjeg položaja i, prešavši nekoliko metara udesno preko peščanog tla, krenuo ivicom žbunja prema mestu odakle je poslednji put planula puška.

Na jednom mestu naišao je na malo uzvišenje i on ga je prešao puzeći na laktovima i kolenima, trudeći se da kontroliše disanje i priguši šum izdisaja. Niz lice i telo curio mu je znoj. Drhtao je jako, koliko od groznice, toliko i od napora i napetosti. Žmirnuo je da bi odagnao kapljice znoja koje su mu se slivale u oči i ispevši se na uzvišicu, plegao po tlu. Bilo je veoma dobro što je to učinio jer je ubica iz zasede očekivao da se zapadnjakova silueta odrazi na svetlosti zvezda.

Puška je triput planula i Holidej se povukao nazad niz uzvišicu u istom trenutku kad su se tanad zarila u peščano tle. Nije, dakle, bilo više nade da će s tog malog uzvišenja iznenaditi napadača. Zapadnjak je levom rukom pritisnuo ranjeni bok, privukao noge i na kolenima polako otpuzao prema desnoj strani. Odmakavši malo, zastao je i vlažno čelo pritisnuo na pesak u želji da se odmori i smiri ku-

canje srca, koje mu je bubnjalo u ušima. Osluškivao je šta se na drugoj strani zbiva.

U početku nije ništa čuo, ali je prisilio sebe da miruje i čeka. Zatim je pod obrazom osetio lako podrhtavanje peska. Podigao je lagano glavu i okrenuo uho u pravcu šuma koji je čuo. Bilo je to grebanje. Ne, ne baš u pravom smislu te reči, više nešto nalik na šuštanje. Zatim je ugledao slab odsjaj metala i odmah je shvatio da to ubica skida čizme. Metalna kopča ili mamuza jedva čujno je zvecnula.

Tako dakle! Znači, lukavstvo je trebalo ovde da odigra ulogu. Pa dobro. On sam nije nameravao da skida čizme. Bar ne zasad. Bilo je tu u blizini razbacanog oštrog kamenja i žbunja i čovek u čarapama, koji bi na oštrom kamenju stao, mogao bi mahinalno da jaukne i oda svoj položaj. To se i rani je događalo.

– Čuješ li me, Holideje?

Začuvši glas iz tame, zapadnjak se trgao. Faradi! Dodavola, njega nije očekivao. Pre je očekivao bilo koga iz Tularose.

– Ubiću te, lupežu! – nastavi da govori Faradi. – Ti si od mog života u Pueblo Springsu napravio pakao i ja to više ne mogu da podnesem. Želim samo da znaš ko je ovde. Ah, uzgred rečeno, ako se desi da ti mene smakneš, ima još neko ko će ti izbušiti kožu! Nisi ubio Etana Mek Koja! Pogođio si ga u glavu, ali on se izvukao i namerava da te goni do kraja sveta! Samo, to neće biti potrebno, jer ću te ja iz ovih stopa srediti!

Puška je zagrmela, sipajući kišu metaka. Dok je zabio glavu u zemlju, osluškujući zujanje kuršuma iznad sebe. Nekoliko tanadi zabilo se u pesak, a jedan je udario u nešto tvrdo i odbio se u noć. Paljba je odjednom prestala, ali tama je još odzvanjala od odjeka hitaca koji su zamirali u daljini.

U tom zatišju, dok su zapadnjaku još bile zagluhnute uši, Faradi je jurnuo, pucajući iz pištolja i zamalo što nije pogodio protivnika. Skočio je na uzvišenje iznad njega, opalio delić sekunde brže nego što je trebalo i promašio Holideja, koji se, pucajući, bacio unazad.

Faradi je kriknuo, kliznuo niz kosinu i pao na kolena. Holidej je čuo njegovo bolno stenjanje. Onda je podvukao noge pod sebe i ostao tako, ljuljajući se i drhteći od groznice. Zatim je ponovo počeo da puzi i izbio do vrha. Na drugoj strani uzvišenja začuo je kretanje i, podigavši revolver, opalio. Čuo je kad je tane udarilo u pesak i znao je da je promašio.

Faradijev revolver je planuo dva puta. Zapadnjak je priljubio lice uz tle i ispljunuo pesak, koji mu je ušao u usta. Sileći sebe da ne misli na bol, prebacio se na drugu stranu uzvišenja, pucajući nasumce. Faradi se kao tamna senka ocrtavao na nebu. Stojeći tako on je opalio još jedno, a onda je Dok čuo jasno metalno „klik“ i video kako se Faradi okrenuo i dao u beg. Holidej se skotrljao niz padinu i pritisnuo okidač kolta, ali je i njegov oroz udario u praznu čauru.

Napadač se na to okrenuo i ohrabren jurnuo na Doka. Zamahnuo je

nogom, ciljajući ga u glavu, ali ga je pogodio u rame. Holidej je zamahnuo revolverom i dokačio Faradija po licu. Ovaj je jauknuo i nogom zasuo zapadnjaku pesak u lice. Dok je rukom pokrio oči, a kada je ponovo pogledao, Faradija nije bilo. Čuo ga je samo kako trči kroz tamu.

Zapadnjak iskoristi predah da ponovo napuni revolver, pošto je, teturajući se, došao do svog opasača. Tek što je to završio, začuo je kotrljanje kamenja i tup pad. Stisnuvši zube, skočio je i jurnuo u mrak. Ispalio je dva metka i zastao, ljuljajući se kao da je pijan.

Onda je iz duboke tame začuo steganje i dug, otegnut krik, koji je na kraju izgubio, praćen još jednim tupim udarom, zatim klizanjem i kotrljanjem kamenja i konačno tišinom.

Holidejev konj, vezan pored logorišta, naćulio je uši i nervozno njisnuo. Pogledao je u pravcu kojim je njegov gazda otišao, ali tamo se ništa nije micalo, niti se čuo bilo kakav šum. Niko se nije vratio u logor.

Zatim je u kanjonu počeo da zavija vetar kao da peva tužbalicu dušama mrtvih.

*

Sindi Mek Koj se bližila dvadeset petoj i nije nimalo ličila na svoju braću. Dok su svi muški Mek Kojevi imali dugačka, uzana lica, Sindino lice bilo je pravilnog ovalnog oblika, s lako istaknutim jagodicama – nasleđe njene majke koja je bila skandinavskog porekla i davno već bila mrtva.

Imala je plavu kosu i nežan, svetao ten s malo rumenila na obrazima. Hodala je lako, elastičnim koracima i izgledala kao pravo lepo dete prirode.

No njene oči imale su istu hladnu, zelenkastu boju kao Etanove i imala je isto tako lako isturenu, prkosnu bradu, koja je obeshrabrila nekoliko mladića koji su nameravali da je zaprose. Sindi nije bila ružna, ali ni lepa. Imala je jako naglašene crte lica, a bila je dovoljno mudra da shvati kako to ponekad ne privlači ljude. Većina je na licu žene očekivala nežnost.

Imala je ipak privlačno telo i ona je to znala. Ali narav... Tamo, u Koloradu, ubola je jednog muškarca nožem, a drugome slomila vilicu zbog preterano drskog ponašanja. Treći će biti veoma srećan ako bude imao dece. Sindi Mek Koj je, dakle, bila dovoljno čvrsta i odlučna da se sama o sebi brine. I morala je biti takva jer je upravljala svojim rančom u divljini Kolorada.

Tokom poslednjih deset godina nije dobila nikakvih vesti od svoje braće i prilično se iznenadila kada je od Etana primila telegram iz kojeg je saznala da su svi mrtvi, izuzev njega, koji je bio teško ranjen. Svoju braću nije dobro poznavala. Pre mnogo godina njena majka napustila je svog muža i sa sobom povelu nju, Sindi, pa su se tako dva dela porodice razdvojila. Znala je da je njen otac umro u zatvoru, gde je izdržavao kaznu doživotne robije zbog ubistva pri pljački banke. Njena braća bila su oduvek nevaljalci, ali nikada nije čula da su nekoga ubili ili opljačkali.

Sadržaj telegrama nije joj se dopao. Iz njega je saznala da je neki čovek po imenu Holidej kriv za ubistvo Luka i Ejba, a pre toga i Džesa i da je takođe ustrelio njihove rođake Džeda i Ezru. U Pueblo Springsu dočekao ju je doktor Bers, koji joj je odmah rekao kako niko ne zna da je Etan još živ, posle čega joj je objasnio i zašto. Njen brat izgledao je kao smrt i kada ga je videla ispričao joj je sve o Holideju, ali joj je objasnio da je do svađe s Holidejem došlo zbog nekog ranča, jer im je Holidej zagradio vodu za napajanje stoke. Džes je pokušao da spreči tog čoveka da stavi ogradu oko vode i tom prilikom bio je ubijen. Jedan drugi Mek Kojev kauboj bio je tom prilikom ranjen i on je ispričao da je Holidej Džesija mučki ubio, ne pružajući mu šansu da se brani. Posle toga taj Holidej pobegao je iz tog kraja, a Etan i ostali gonili su ga mesecima i konačno ga saterali u ćošak u Pueblo Springsu. No Holidej je gomilom laži okrenuo protiv njih lokalnog šerifa i dok su oni pokušali da se sa šerifom objasne, on je pripucao na njih i sve ih pobio. Misleći da je ubio i Etana, odjahao je zatim prema Tularosi, a Etan je odlučio da on i Sindi treba da mu se osvete. Ona je bila član porodice i osveta je bila njena dužnost. Etanovu priču potvrdio je i stari doktor i ona se složila da čovek kao Holidej zaslužuje smrt i da je njena dužnost da osveti braću.

Čim je Etan dovoljno povratio snagu, Sindi je s njim jedne noći odjahala iz Pueblo Springsa. Uputili su se pravo za Tularosu i tamo se raspitali da li je Holidej bio u gradu. Jedan ču-

var reda im je rekao da jeste i da je bio tu pre nekoliko dana.

Ponudio je da ih odvede da vide Holideja. I Etan i Sindi pošli su za njim, držeći ruke blizu revolvera. Čuvar reda ih je odveo do vrha brežuljka, na gradsko groblje i pokazao im jedan nadgrobni beleg od jelove daske na kome je bilo sveže upisano:

„Holidej – legendarni avanturista i revolveraš.

Ubijen u ovom gradu od Bentona Hetfilda.

21.VI 1880“.

*

– Našli smo ga na putu prema Hopkins Fletsu – objasnio je visoki, uniformisani čuvar reda Sindi i Etanu kada su se vratili u njegovu kancelariju. – U grad je došao još jedan krupan stranac, koji se raspitivao za Holideja. Mislim da je rekao da se zove Faradi.

– Da, biće da je tako – potvrdio je Etan. Zatim se obratio svojoj sestri: – To je onaj što mi je uzeo pare da bi ćutao o tome da sam još živ, a posle toga otišao da goni Holideja. – Pono-vo se okrenuo ka čuvaru reda: – Po čemu znate da je taj Hetfild ubio Holideja ako ste ga našli mrtvog pored puta? Možda je to učinio Faradi.

Policajac se počeošao prstom po ušnoj školjki i uzevši iz kutije jednu cigaru odgrizao vrh zubima. Nije skidao pogled sa šibice dok je palio cigaru. Zatim je odbio nekoliko dimova, digao pogled i zagledao se u Etana.

– Zbog toga – objasnio je – što je Hetfild izazvao Holideja i kada su potegli oružje, Hetfild je bio brži.

– Šta? – uzviknu zapanjeno Mek Koj. – Pobedio Holideja? Čoveče, da li mi govorimo o istom Holideju?

– Da, o istom – potvrdi policajac kratko. Onda nastavi: – Hetfild ga je tukao. Bio je brži. Za dlaku, ali ipak! Bio je, međutim, malo nestrpljiv i promašio je. Kuršum je pogodio Holideja u bok grudnog koša i načinio mu veliku ranu. Holidej je imao još toliko snage da sredi Hetfilda, a zatim je odjahao, pošto ga je prethodno doktor previo jer je krvario kao vepar.

– Zašto mu doktor nije zaustavio krvarenje? – upita ga Sindi tiho.

Visoki policajac se malo zbunio i zagledao se u užareni vrh svoje cigare.

– Pa, gospođice, mi smo Holideju dali rok za odlazak iz grada i vreme mu je bilo isteklo.

– Hoćete da kažete kako mu niste dali dovoljno vremena da se propisno previje i zbrine ranu? – upitala je Sindi, mršteći se.

– Pa znate šta, kad nekome u ovom gradu damo rok za odlazak, mi se toga držimo bez obzira...

Sindi Mek Koj ga je prodorno pogledala hladnim, zelenim očima i čuvar reda se uzvrpoljio na stolici. Očigledno je bilo kako se devojci nisu dopali njihovi metodi. Pročistio je grlo:

– Bilo kako bilo, Holidej je odjahao krvareći. A taj Faradi se pojavio pre neki dan i barmen u salunu pomislio je kako je on došao da sredi Holideja. Hteli smo proveriti da li će on napustiti naš distrikt pa smo pošli za njim da ih eventualno obojicu makne-

mo s naše teritorije. Tako smo našli Holideja. Opazili smo ga na dnu kanjona i, sudeći po tragovima, on je pao s litice. U logorištu, na vrhu litice, našli smo krvave zavoje, njegov opasač i bisage, pa čak i namirnice koje je kupio u ovdašnjoj trgovini. Papiri koje smo našli ne ostavljaju mesta sumnji da je to bio Holidej.

– Čemu su bili potrebni papiri i te stvarčice – upita Etan zbunjeno. – Mogli ste ga lako identifikovati, jer ste znali kako izgleda.

Čuvar reda načini grimasu i pogleda Sindi:

– Kao što sam rekao, izgleda da je on samo pokušao da očisti i previje ranu i možda je u groznici ili nesvestici pao preko ruba u kanjon. A pao je na oštre stene... na glavu. Žao mi je, mis, ali nije tu bilo više nikakvog lica koje bismo mogli identifikovati.

Sindi duboko uzdahnu:

– Ali imao je svežu ranu od metka na grudima?

– Jeste.

– A kako stoji s ogrebotinom od metka na levoj nadlanici? – upitao je Etan. Šerif ga oštro pogleda, pa on dodade: – Pri obračunu u Pueblo Springsu zadobio je površinsku ranu na ruci. Jeste li to zapazili?

Policajac odbi dim i lagano zavrte glavom:

– Ne bih mogao reći da sam zapazio. Bio je gadno izmrcvaren, pa smo ga doneli ovamo i zakopali pored Bento na Hetfilda. Smatrali smo da je on zaslužan za Holidejevu smrt, jer je ovaj umro od posledice rane nanete njegovim metkom. A pomišljali smo i na to da posle izvesnog vremena to može

postati atrakcija. Govori se, naime, o otvaranju grada za naseljavanje, a i o uspostavljanju linije diližanse za Hopkins Flets. Želeli smo da privučemo ovamo što više ljudi za slučaj da srebrna žica bude iscrpena. I, budući da je Holidej čuven na celom Zapadu, njegov grob bi mogao postati znamenitost i privući veliki broj putnika i radoznalaca.

– Da, ako bi ljudi bili zainteresovani za takve stvari – rekla je devojka pomalo revoltirano.

– Iznenadili biste se kad biste znali koliko se ljudi za takve stvari interesuje. Moramo biti realni, mis.

Sindi je klimnula glavom i ustala, dajući bratu znak da i on ustane. – Još nešto, gospodine predstavniče zakona – upitala je. – Šta je s tim Faradijem?

Čuvar reda sleže ramenima.

– Ne znamo. Tražili smo njegov trag i našli gde je ušao u kanjon, ali mora biti da je prošao pored Holidejevog logora i produžio put. Izgubili smo njegov trag dalje u ravnici, što nije ni čudo s obzirom na vetrove koji tamo duvaju.

Sindi je dugo i netremice posmatrala predstavnika zakona, a onda se naglo okrenula i izišla. Etan je pošao za njom.

Čuvar reda dobaci im s vrata:

– Hoćete li duže ostavi ovde, u gradu?

– Možda – odvrati Etan izazovno, a njegova sestra samo sleže ramenima, pa reče:

– Možda ćemo otići pre izlaska sunca. Vi, pretpostavljam, nemate ništa protiv ako ostanemo ovde preko noći?

– Naravno da nemam, mis. Bilo bi mi čak zadovoljstvo da vas sutra ujutru otpratim do granice našeg atara.

Sindi prezrivo dunu kroz nos:

– I to je grad u koji želite da privučete ljude?

– Još nismo spremni za to, mis – odgovori joj policajac. – Još nismo spremni.

– Hajdemo, sestro – ogłosi se Etan. Uzeli su vođice konja i povelih prema gradskoj štali. – Stvarno sam razočaran – dodao je – što neću imati šansu da lično ustrelim Holideja.

– Možda ćeš ipak imati šansu, Etane – primeti Sindi tiho.

Njene reči pogodile su ga kao udar pesnice. On zastade kao ukopan i pogleda je.

– Šta? O čemu ti to govoriš, sestro?

– Govorim o čoveku koji leži u grobu s nadgrobnom pločom na kojoj je upisano Holidejevo ime.

– Govoriš o Holideju, da. Pa? Šta je s njim?

– Nismo sigurni da je to Holidej.

– Naravno da jesmo... dođavola, u pravu si. Ja sam u to posumnjao još tamo, kod šerifa, ali on me je nekako uverio da grešim. Misliš li da je malo čudno što niko nije prepoznao njegovo lice?

– Tako je. A sumnjivo mi je i to što šerif nije zapazio ogrebotinu od metka na levoj nadlanici. Verovatno je da je to on, ali nas dvoje smo prešli dugačak put, ja još duži nego ti, jer sam došla čak iz Kolorada. Htela bih da budem sigurna da u tom grobu zaista leži Holidej. Najzad, ako je neko odgovoran za uništenje cele porodice,

onda čovek ima pravo da se sopstvenim očima uveri da je taj ubica mrtav.

– To neće biti lako, sestrice. On je već pokopan.

Devojka ga ozbiljno pogleda:

– Noćas ostajemo u gradu, zar ne?

Etan je nabrao obrve. Trebalo mu je malo vremena da shvati na šta njegova sestra cilja. Kada je konačno shvatio šta Sindi misli, brada mu se opustila a njegovo izduženo lice postalo je još duže.

– Gospode Bože! Ne misliš valjda...

– Znaš li neki bolji način da se uveriš? – upitala ga je suvo. Etan je duboko uzdahnio i sasvim polako odmahnuo glavom. Njegova mala sestra zaista je mudra i odlučna žena, pomislio je. I britka kao sečivo noža. Sada mu je bilo još draže što ju je pozvao.

*

Ta dolina se zvala Vajt Pik Veli, jer se ugnezдила u podnožju visoke planine koja se zvala Vajt Pik. Dolina je u početku bila uzana i zelena, a zatim se proširila u ogromne, prostrane pašnjake, obrasle sočnom travom, koje su navodnjavali brojni potoci s planinskih padina. Njih su svakog proleća punili novom vodom duboki snegovi, jer je Vajt Pik bio tako visoka planina, da je na njoj uvek bilo snega.

Odmah iza početnog uzanog dela nalazile su se male farme i neki od većih rančeva, koje su pre mnogo godina osnovali ljudi čelične ruke i gvozdene volje. Oni su se godinama borili protiv nasrtaja žestokih Komanča i

Apača. Bili su svedoci pogibije čitavih porodica i posmatrali kako njihove kuće nestaju u plamenu. A uvek su imali dovoljno snage da sve ponovo izgrade. Ali tek pošto su se osvetili napadačima ravnom merom.

Jedan od tih prvih rančera čelične ruke i gvozdene volje zvao se Rogan. Bio je to bradat, krupan muškarac sjajnih, divljih očiju i ličio je na ilustraciju diva iz starih knjiga. Imao je dugačak, kukast nos i lice preplanulo od sunca. Na njegovom telu bilo je mnogo ožiljaka od indijanskih strela, a ispod levog ramena još uvek je nosio vrh indijanske strele, koji ga je mučio u hladne zimske dane.

Žestoke naravi, krajnje samoživ, Rogan je u Hopkins Fletsu javno izjavio da će lično sahraniti svakog ko bude dovoljno lud da pokuša da se naseli i zauzme zemlju koju je on smatrao za svoju. Dva puta je održao reč i naterao naseljenike na obračun revolverima, iskoristivši pritom kao oružje svog surovog nadzornika Virđža Kenona.

No treća osoba, koja se naselila na zemljište koje je on smatrao svojim dosta ga je zabrinjavala. Bila je to mlada, odlučna žena, odskora udovica, koja je odlučila da ostvari san svoga muža i da u ovoj dolini stvori sebi dom. Ili da umre. A čak i Rogan se ustručavao da ubije ženu.

Ali bilo je i drugih načina da je otera i on ih je sve iskušao. Sada je, međutim, morao s ogorčenjem da prizna kako se divi hrabrosti Elen Virdo. Ona je izdržala sve njegove pritiske, pljunula mu u lice, rekla mu da ide dođavola, da će ostati u svom domu

i da će mu, ako nastavi da je proganja, lično kuršumom spržiti njegovu dugačku, prosedu bradu. Ako bi on rasterao njenu stoku i naterao je da se podavi u rečnim virovima, ona bi to isto učinila njegovoj stoci. Uzvrćala mu je bez oklevanja. Ako je on spalio njen pašnjak, mogao se nadati da će kroz mesec-dva i neki njegov pašnjak izgoreti. Ako je neki njen radnik bio pretučen, nekome od njegovih kauboja uskoro se desio „nesrećni slučaj“. Neka ga đavo nosi, pomišljao je Rogan, ako zna šta da radi s tom udovicom Virdon.

Ona je za njega bila ne samo predmet gorkog divljenja već je i svim ostalim farmerima i doseljenicima služila za primer.

Građani Hopkins Fletsa bili su uz nju. Oni to nisu otvoreno govorili u Roganovom prisustvu, ali je on znao kako se svi nadaju da će ga ona pobediti. Istina, on je u rukavu još krio jedan ili dva trika, ali kraj roka od šest meseci se brzo bližio. Morao je da za to vreme nešto učini i mislio je da zna šta bi to trebalo da bude.

Praćen Virdžom Kenonom i još četvoricom svojih ljudi, Rogan je pojačao svog velikog ždrepcu, došao do ranča Virdon i ne obazirući se na leje zasađenog povrća ujahao u dvorište, dozivajući vlasnicu da izađe.

Kada je Elen Virdon izašla iz kuće, u rukama je držala zapetu vinčesterku. Uperila je cev u Roganove grudi. Ovaj je, međutim, ležerno i dalje sedeo na svom konju, ruku oslonjenih na jabuku sedla i sa svojim ljudima iza sebe.

Elen Virdon je bila omalenog rasta, imala je oko dvadeset pet godina i bila je odevena u farmerice i košulju. Kosa joj je bila tamnomrka, zategnuta mašnicom u konjski rep, koji joj je padao na vrat. Njeno lice, mada opaljeno suncem, bilo je još uvek nežno i glatko, kao da ga nije dotakla žarka dnevna zvezda nad Teksasom. Ali tragovi sunca i vremenskih prilika nisu se mogli izbeći i kroz nekoliko godina odraziće se na njenom zasad još netaknutom licu.

Oči Elen Virdon sada su sijale neprijateljskim sjajem, ali bilo je trenutaka kada je u njima bilo topline i kada je osmeh krasio njeno lice. Bila je to žena koju bi svaki muškarac i drugi put pogledao, ne lepa, ali interesantna. To su morali priznati čak i Rogan i njegov nadzornik Kenon.

– Šta je sada? – upitala je ona reško, prelazeći pogledom preko glava pridošlica do izgaženih leja vrta. – Ova mala šala koštaće vas sedam dolara i dvadeset centi, a ako uračunam i svoj rad, što je još par dolara... biće to okruglo deset dolara, Rogane.

Bradati rančer se nasmejavao i zavrteo glavom.

– Vi, bogami, imate smisla za humor! Svaki put kad vas vidim ja se nasmejem. Zaista ćete mi nedostajati kada odete!

– Onda znači da vam neću nedostajati i ukoliko pre odete odavde, utoliko bolje. A sada recite šta hoćete ili se gubite!

Roganovo lice se polako uozbiljilo. Kenon i ostali sedeli su mrgodni i neprijateljski, pažljivo posmatrajući mladu ženu. Znali su da je sposobna

da ih oduva iz sedla kuršumima, ako pomisli da spremaju neki pokret koji bi je ugrozio.

– O-kej, o-kej – Rogan priguši još jedan glasan grohot. – Vi znate da je šest meseci skoro isteklo i da još nemate pravo da se upišete kao vlasnik zemlje...

– Ali ću ga steći – prekide ga žena ozbiljno. – To će biti lako ako me ostavite na miru, ali u svakom slučaju ja ću postati vlasnik, Rogane. Ako zbog toga treba prethodno da ubijem vas, ja ću to učiniti. Zbog toga me je moj muž i doveo u ovu dolinu i ja ću to ostvariti.

Na rančеровом licu i u njegovom glasu sada više nije bilo ni traga od humora.

– U redu, opet smo na početku – rekao je. – Ali ja imam neke novosti za vas koje će vas naterati da promenite pesmu.

Stisnutih usana, Elen Virdon je čekala, milujući prstom okidač vinčesterke.

– Zna li ono pojilo na Bečer Ridžu? Ako ne znate, pojašite konja i videćete ga. – Rogan izvadi polako časovnik iz džepa košulje i baci pogled na brojčanik. Osmehnuo se zlobno i dodao: – No, pre nego što odjašete tamo, čujte ovo...

Kada je rančer prestao da govori, žena se namrštila jer je mislila da će on još nešto reći. Ali tada je opazila kako je Rogan nakrivio glavu kao da osluškuje. Izgledalo je kao da i ostali nešto očekuju. Mlada žena se trгла i zaustavila dah, nastojeći da dokuči šta je Rogan time mislio. Onda se čuo kratak zvuk, kao udaljena grmljavi-

na. Ona žmireći pogleda rančera, koji se osmehnuo.

– Šta je to bilo? – upitala je.

– Tamo gore su neki moji ljudi, koji postavljaju bodljikavu žicu. Na prevoju je tle jako tvrdo, to znate. Morali su da miniraju i samo se nadam da nisu dinamitom radili suviše blizu izvora i da ga nisu zatrpali.

– Bedniče! – prasnula je Elen, koraknuvši napred i stežući drhtavim rukama uperenu pušku. – Vi dobro znate da je to jedino pojilo za moju stoku!

– Sad to više nema značaja, zar ne? – iscerio se značajno rančer. – Voda i trava na drugoj strani prevoja su vam zagrađeni. Ostaje vam samo ova strana, koja je kamenita i puna jaruga, a na prevoju se sada postavlja druga ograda, tako da nećete moći da preko njega preterate stoku. Naravno, mogli biste pokušati kroz stenjake i jaruge ako imate hrabrosti. Ali u tom slučaju biće bolje da sa sobom ponesete dosta municije da skratite muke govedima koja polome noge. Da, da, misis Virden, ovaj put sam konačno smislio kako da vas odstranim iz ovog dela doline. U ovom trenutku vaš ranč i vaša stoka ne vrede ni prebijene pare. A bez stoke vi nećete moći da preživite. Uzgred govoreći, pored ograde patroliraće stražari za slučaj da dođete na pomisao da je srušite.

Elen je ubrzano disala, bleđa u licu, stisnutih usana, dok su joj se grudi burno dizale i spuštale. Usne su joj počele podrhtavati kada je videla kako se ruši sve ono za šta je proteklih pet meseci naprosto dirinčila.

Digla je zaneseno cev puške ka nebu i u tom trenutku je Virdž Kenon mamuznuo konja, izvukao nogu iz uzengije i vrhom čizme izbio joj pušku iz ruke. Puška je pri padu opalila i otkotrljala se kroz travu.

Sve oči pođoše za puškom. Mlada žena je, pribravši se, krenula da je uzme, a onda zastala. Puška se nije dalje otkotrljala jer se zadržala pred nogama jednog čoveka, koji je stajao kraj ugla dugačke brvnare. Elen je polako pogledom obuhvatila prašnjave pantalone, opasač s revolverom koji je visio o bedru ispod razgrnutog sakoa, izgužvanu belu košulju ispod svilenog svetlosivog prsluka i tanku mašnu, a onda, iznad odela, najpre energično naglašenu vilicu, pune, čvrste usne, dugačku talasastu kosu koja je nepoznatom padala preko očiju i niz vrat i na kraju sjajne, tvrde, sivoplave oči ispod gustih, lučno izvijenih obrva. Šešir je zabacio iznad čela, a desna ruka mu je bila spuštena pored drške kolta. Elen Virdon ga do tada nikada nije videla. Nabrala je obrve, pitajući se odakle je iskrsnuo.

Okrenula je polako glavu od nepoznatog i vratila pogled na Rogana, Kenona i ostalu pratnju. Oni su bili još više iznenađeni i, ako ništa drugo, žena je na taj način shvatila kako nepoznati nije jedan od Roganovih ljudi.

– Nije baš mnogo učtivo, mister izbiti tako jednoj dami pušku iz ruke – progovorio je nepoznati dubokim, mirnim glasom, ne sklanjajući desnu ruku s mesta gde je počivala.

Rogan se žustro okrenuo ka mladoj ženi:

– Ko je ovaj. dođavola?

Elen Virdon je zaustila da kaže kako ga ne poznaje, ali je visoki došljak zakoračio napred i zastao, s rukama naslonjenim na opasač. Pritom nije ni pogledao mladu ženu, već je ledenim pogledom odmerio Rogana i Kenona.

– Moje ime nije važno – rekao je. – Važnije je ko ste vi i s kakvim pravom ste došli da uznemiravate ovu damu. – Pogled mu je naglo postao opor i preteći. – Kukavne hulje! Zar je potrebno pola tuceta muškaraca protiv jedne žene? Mora biti da ste zbilja jako hrabri!

Na tu uvredu Kenon se trgao, a Rogan je pocrveneo u licu. Već je hteo da odgovori, ali je njegov nadzornik nešto progundao i nemirno se uzvrpoljio. Rogan se okrenu k njemu i klimnu glavom:

– U redu, Virdž, sredi ga!

Kenon je poterao konja napred i zamahnuo nogom prema glavi došljaka. Ovaj se izmakao, pružio ruke i zgrabio Kenona. Povukao je snažnog nadzornika iz sedla i svom snagom ga tresnuo o zid brvnare. Virdž Kenon se oćbio od zida na zemlju i šumno ispuštivši vazduh iz pluća, ostao da leži ošamućen, krvavog nosa i staklastog pogleda.

Na Roganov znak ostali su se mašili revolvera, ali su zastali u pola pokreta kao skamenjeni. Munjevitim, skoro nevidljivim pokretom desne ruke nepoznati je potegao revolver i zapeo obarač, nišaneći u njih. Sasvim polako kaubojski su digli ruke. Njihov gazda je sedeo ukrućen u sedlu, pogleda oborenog ka tlu.

– I ti, starče – resko mu je doviknuo nepoznati. – Ruke ka nebesima!

Taj nepoznati bio je niko drugi nego Dok Holidej!

– Tako dakle – promrmljao je rančer, obraćajući se ženi pred sobom. – Mislite da će ovaj revolveraš osujetiti moje namere, jel'te?

Elen Virdon je nabrala obrve i bacila pogled ka nepoznatom. Ovaj je u njenim očima pročitao nemu molbu, pa skrenu pogled ka Roganu:

– Bilo je krajnje vreme da naiđete na otpor, Rogane – rekao je oštrim glasom i pogledavši je iskosa, primetio olakšanje na ženinom licu.

– I vi smatrate da se možete odupreti, je li?

Zapadnjak slegnu ramenima i počea se vrhom prsta po neobrijanoj bradi. Svež ožiljak od kuršuma jasno se video na nadlanici njegove leve ruke.

– Pa, recimo da u ovom trenutku ja držim adute u ruci.

Povukao se zatim par koraka unazad kako bi ošamućenog Kenona držao na oku. Razbacani nadzornik je posrćući ustao i sevajući očima pogledao zapadnjaka.

– Kučkin sine!

– Pazite kako se izražavate, mister! Ovde je prisutna jedna dama, a i ja ne volim takav način oslovljavanja.

– Dodavola s tom damom i baš me briga što ti ne voliš takav način razgovora! Nemoj misliti da me taj tvoj pištolj plaši! Vрати ga samo u futrolu i ja ću te prebiti kao psa!

Holidej je ozbiljno pogledao nadzornika i obratio se mladoj ženi, ne gledajući u nju:

– Uzmite pušku, madam, i držite ih na oku. Nemojte se ustezati da ih

ustrelite ako se slučajno maše revolvera!

Elen Virdon se za trenutak dvoumila, a onda pošla i uzela pušku. Ubacila je nov metak u cev i zadržala je uperenu prema konjanicima za slučaj da neko od njih bude toliko lud da se maši oružja.

Virdž Kenon je čekao. Holidej je pokretom revolvera dao znak da pođu niže, do ograđenog prostora za stoku. Krenuli su polako a ostali su okrenuli konje da bi mogli posmatrati njihov okršaj. Kada su njih dvojica stigli blizu ograde Dok je vratio revolver u futrolu i iste sekunde Kenon se bacio na njega. Udarivši zapadnjaka ramenom u grudi, odbacio ga je nazad na ogradu. Zatim je ponovo nasrnuo na njega, ali je zapadnjak digao noge uvis i Kenon je naleteo na čizmu. Štikla ga je pogodila u pleksus i nadzornik se presamitio i pao na kolena. Dok mu je priskočio, zadao mu udarac kolenom u glavu i ovaj se pručio po travi.

Zapadnjak ga je pustio da upola ustane, a onda priskočio i zadao mu snažan desni kroše, ali je Kenon, glavom napred, jurnuo na protivnika, pružajući ruke ne bi li Doka uhvatio oko pojasa. Poneseni njegovom težinom, obojica su zajedno pali u prašinu, gde su nastavili da se kotrljaju, tuku, rvu i mlataraju nogama. Prašina se dizala svuda oko njih, a Rogan i njegovi kauboji dobacivali su povike ohrabrenja Kenonu.

Jedan od boraca ustao je iz oblaka prašine i Elen je videla da je to Virdž Kenon, krvav u licu i pocepane košulje. Kada je i Holidej ustao na noge,

ona se uplašila jer je primetila da mu je leva strana košulje krvava. Plašila se da je Kenon možda nožem ubo protivnika.

I Kenon je primetio krvavu mrlju i priskočio zapadnjaku pre nego što je ovaj sasvim ustao. Teška pesnica pogodila je Holideja i ovaj je, stenjući, ponovo pao na zemlju. Nadzornik je skočio za njim u nameri da ga zgromi nogama.

No zapadnjak je dograbio jednu nadzornikovu čizmu i snažno je okrenuo. Kenon se zateturio i izgubio ravnotežu. Holidej je polako ustao, držeći lakat leve ruke pritisnut o bok grudnog koša. Pošao je smelo napred i desnom rukom zadao tri udarca, brza i snažna. Nadzornik je pao na leđa i ispljunuo polomljen zub. Dok je sačekao da ovaj ustane, a zatim mu zadao seriju udaraca u lice. Po Kenonovom uzmicanju bilo je jasno da nadzornik do tada nije naišao na tako opasnog protivnika. I on je zadao dvatri udarca, ali oni, iako su na trenutak zadržali Holideja, nisu mogli da ga zaustave. Kenon je onda uspeo da zada jedan dosta jak udarac zapadnjaku u levu ruku, koja je štitila povredu na grudnom košu, ali umesto da ga bol prisili na uzmicanje, on je, izgleda, Doka samo razljutio.

Njegova desna pesnica zarila se kao malj Kenonu u pleksus i kada se ovaj, gubeći dah, previo u pojasu, zapadnjak ga je bridom dlana kao sekirom pogodio u vrat ispod potiljka. Grmalj se srušio na zemlju kao posečeni hrast. Za trenutak je uspeo da se zadrži na dlanovima i kolenima, a onda se onesvešćen ispružio u prašinu.

Premoren od tuče, Dok se naslonio leđima na ogradu i, pritiskajući levom rukom povređenu stranu grudi, a desnu držeći pored drške kolta, preteći je pogledao Rogana i njegove ljude.

– Nosite se odavde – izustio je zadahano. – I ne vraćajte se više! Sledeći put, Rogane, moglo bi doći do pucnjave!

Rogan je iskolačenih očiju pogledao zapadnjaka, a zatim svog izubijanog predradnika. Pokretom glave dao je znak dvojici svojih ljudi da grdosiju dignu u sedlo i dok su oni to radili, praćeni budnim okom i puškom Elen Virdon, Rogan se obratio njoj:

– Nemojte misliti da je ovim stvar okončana, misis Virdon! I on može umreti kao i svaki čovek. – Ne trepući, pogledao je hladno zapadnjaka. – Ljudi vašeg kova mogu biti kupljeni za nekoliko vašljivih dolara.

– Ne ovakvi kao ja – odgovori mu Dok. – Neki revolveraši mogu, ali ja ne. Vi me ne biste mogli kupiti ni za deset hiljada dolara, jer nikada ne bih radio za hulju koja teroriše usamljenu ženu.

Rogan je pocrveneo i pritegao uzde.

– Čekajte – presekao ga je zapadnjak i odvojivši se od ograde na koju se naslanjao munjevitom brzinom potegao je revolver. – Ova dama vam je već rekla... dugujete joj deset dolara za izgaženo povrće.

Rogan se trgao.

– Svega mi na svetu, ma ko da ste... ako mislite...

– Mislim – prekinuo ga je došljak. – Deset dolara. Predajte joj ih lepo i uglađeno... ili ću vam jednim metkom razneti njušku, mister!

Od tog tona Elen Virdon je podišla hladna jeza i ona je kao začarana ostala da gleda kako se Rogan polako maša džepa, izvlači otuda novac i odbrojava deset dolara. Poterao je zatim svog konja i pružio joj novac učtivim pokretom, ali istovremeno je sekući ubistvenim pogledom.

– Hvala, Rogane – rekla je mlada žena tiho.

– U svakoj igri ima bar dva partnera – promumlao je ovaj, a onda okrenuo konja i ne obazirući se na svoje ljude, izjahao iz dvorišta. Njegovi ljudi pođoše za njim.

Holidej je i dalje stajao naslonjen na ogradu s revolverom u ruci i posmatrao konjanike, koji su se udaljavali. Ostao je tako i onda kada su oni napustili dvorište, sve dok nisu daleko odmakli preko travnate ravnice.

Tek tada je Elen Virdon otkočila pušku i pogledala nepoznatog došljaka.

– Ne znam odakle ste se pojavili, mister, ali ipak vam hvala. A sad bi bilo dobro da uđete u kuću i dopustite da vam previjem rane.

Zapadnjak je vratio koltove u futrolu i s naporom se odvojio od ograde.

– Da li biste mi pomogli, gospođo? – zamolio ju je. – Ne verujem da će mi to uspeti samom.

Elen je spustila pušku i pohitala k njemu, jer je njen nepoznati heroj klonuo i ispružio se onesvešćen po tlu.

*

– Kako se vi, u stvari, zovete? Faradi ili Holidej?

Došljak s ožiljkom na nadlanici leve ruke spustio je šolju s kafom i pogledao Elen Virdon, koja je sedela s druge strane stola. Lice mu je ostalo zagonetno i nečitko, ali je ona na njemu zapazila nedoumicu.

– Zbog čega me to pitate? Mislim da sam rekao da se zovem Faradi.

– Da, tako ste rekli, ali kad sam vas donela ovamo, vi ste u bunilu mnogo pominjali nekog ko se zove Holidej. Govorili ste tako kao da ste to vi.

Dok je srknuo kafu i nije ništa odgovorio. Bio je previjen bolje nego kada ga je previo doktor u Tularosi i krvarenje je potpuno prestalo. Elen mu je sem toga očistila i melemom namazala posekotine i uboje na licu, zadobijene u borbi s Kenonom.

– Sem toga, tu je i vaša rana na grudima – nastavila je Elen. – Sigurna sam da je to rana od metka. – Zaćutala je u očekivanju odgovora, ali bez rezultata. Uzdahnula je. – Dobro, niste vi prvi čovek koji nastoji da u ovoj dolini prikrije svoj identitet. Ali kao da bežite od nečega i, ako mogu da vam pomognem, ja sam tu. Dugujem vam bar toliko za ono što ste učinili.

– Nemojte mi još ništa zahvaljivati, gospođo – progovori Dok. – Može biti da sam na vas navukao veću nevolju od ove iz koje sam vas spasao.

– Kako to mislite?

– Pa, po onome kako sam se pojavio iza ugla brvnare moglo je izgledati kao da ovde radim, kao da sam jedan od vaših ljudi, a možda čak i revolveraš koga ste unajmili da vas štiti. Pošto su videli da sam veoma brz na revolveru, a da nisam slabašan ni u pes-

ničenju, shvatili su da sam ozbiljno angažovan na vašoj strani. Pošto dovoljno poznajem ljude kakav je Rogan, siguran sam kako će on zaključiti da sam ja revolveraš koga ste unajmili, pa će i on potražiti jednog takvog.

Mlada žena se ugrizla za donju usnu.

– Da, shvatam vašu logiku, mister Holideje. Vi ste ipak Holidej, zar ne? Znate, čula sam za vas. Mislim i da je većina ljudi čula. Pošto sam videla kako brzo potežete revolver i pošto sam čula kako u snu mrmljate to ime, verujem da ne grešim kada tvrdim da je vaše pravo ime Holidej. – Nabrala je obrve. – Jeste, pričalo se u ovoj dolini kako je Holidej ubijen u nekom obračunu u Tularosi. Neko je čak rekao da je video njegov grob.

Zapadnjak ju je dugo, netremice posmatrao. Izvadio je iz džepa jednu cigaru, a žena je pružila ruku i iz peći izvukla užareni komad drveta, pa mu ga je pružila preko stola. Dok je pripalio i, zahvalivši, vratio joj drvce koje je ona bacila nazad u vatru.

– Da, ja sam Holidej! – priznao je. – Bili ste u pravu: ja želim da se otresem svoje prošlosti i nađem mesto gde mogu da se smirim i možda steknem šansu da život završim u krevetu, a ne na nekoj proklesoj ulici i od strane nekog čoveka koga do tada nikada nisam video.

– Onda očigledno govorkanja o grobu u Tularosi nisu tačna.

Zapadnjak odmahnu glavom:

– Možda nije tako. U Tularosi sam imao obračun s čovekom koji se zvao Hetfild. On me je zamalo ustrelio. Ova

rana na grudima je od njega. Izvan grada stigao me je drugi čovek, po imenu Faradi, s kojim sam imao sudar u Pueblo Springsu. Došlo je do puškaranja u pomrčini i ja sam ga ranio u grudi baš ovako kao što sam i ja ranjen. Bežeći kroz mrak, on je pao niz liticu... pravo na glavu. Meni se to učinilo kao zgodna prilika. Premestio sam svoje papire u njegov kaput, tako da oni koji ga nađu pomisle da sam to ja. Zatim sam na litici sve uradio tako da izgleda kao da sam u bunilu pao u kanjon. Ostavio sam svog konja, ležaj, sve sem mojih koltova. Prikrio sam tragove i otišao. Obišao sam Hopkins Flets i ušao u dolinu, ali je Faradijev konj polomio nogu neda-leko odavde, pa sam morao da dođem pešice.

– I naišli ste baš u trenutku kada sam se preganjala s Roganom. Veoma mi je drago što ste naišli, mister Holideje, i poštovaću vašu želju da prikrijete svoj identitet. Da li biste... ovaj... razmotrili mogućnost da ostanete i radite za mene?

Zapadnjak je odmahnuo glavom:

– Ne bih, madam. Ja tražim mesto mnogo mirnije nego što je ovo.

– Možda biste drugačije mislili ako biste saznali celu priču – rekla je žena tiho, a onda nastavila sve brže i brže: – Priču o tome kako smo moj muž i ja štedeli da bismo nabavili oruđa i ostalo što je potrebno da dođemo ovamo. Nismo znali za ovu dolinu, ali smo planirali da se naselimo na nekom mestu, da izgradimo ranč i da stvorimo nešto što ćemo ostaviti našoj deci.

– To su lepi ideali, madam, ali ja...

– On je bio poreklom Irac – nastavila je ona užurbano. – Sa sobom je poneo potkovicu konja svog dede iz Irske. Tu potkovicu dao mu je njegov otac i trebalo je da ona bude naš simbol sreće. Planirali smo da ranč nazovemo „Potkovica“, što sam ja i učinila. No, Majk je umro pre nego što smo stigli ovamo. Od groznice.

– Žao mi je što to čujem, misis Virdon. I vi ste došli ovamo sami?

– Nije mi preostalo ništa drugo. Nemam na Istoku nikakve rodbine, a sva Majkova rodbina i sada je u Irskoj. Tako sam ja produžila sama i nastanila se na ovoj zemlji. Ta zemlja postala mi je, eto, prava opsesija. Želim da sve bude onako kako smo Majk i ja dugo planirali. Osećam da mu to dugujem.

Začutala je i Holidej je na njenom licu zapazio izraz tuge i napetosti. Ona je podigla glavu i pogledala ga u oči, pa slegla ramenima.

– Rogan je jedan od prvih rančera koji su se naselili u ovom kraju i njemu se ne sviđa dolazak novih naseljenika. On je već mnoge oterao, a mene je do sada ipak trpeo. Mislim da ne bi ostavio dobar utisak kad bi nasrnuo na jednu usamljenu ženu i vodio je računa o tome. Ali kada su utvrđeni planovi da se u dolini uspostave zakon i red, on je počeo da me uznemirava. Prebio je nekoliko mojih ljudi, naterao moja goveda u stampedo i tako dalje... To su obične stvari. Ja sam mu sve to uzvraćala i mislim da sam se srećno provlačila samo zato što sam žena. Ali kad me je pre nekoliko sedmica napustio poslednji kauboj, Rogan je računao kako više neće morati

mного da me gura. Upravo je maločas razorio moje glavno pojilo.

– Da, to sam čuo kada sam naišao. Zaista podlo. Ali žalim, misis Virdon, vaša ponuda mi je ipak nešto od čega se klonim. Okolnosti su mi išle na ruku i želeo bih da to iskoristim.

– Mogla bih vam nešto platiti. –
Dok odmahnu glavom:

– Novac mi ne znači mnogo. Jednostavno ne želim da se mešam.

– Zar se niste već umešali?

– Na neki način jesam. Morao sam nešto da preduzmem. Ali ne mogu da ostanem ovde. Biću vam zahvalan ako mi dopustite da ostanem preko noći i ako mi prodate nekog konja. Posle toga ću otići.

– Rado ću vam dati jednog od mojih konja – rekla je s prizvukom gorčine u glasu. – Razume se, možete i prenoćiti. Kuda nameravate da krenete?

– Što dalje mogu. Što dalje od nevolja kakve vi ovde imate.

– Mislite da možete naći takvo mesto?

Zapadnjak slegnu ramenima.

– Ne znam, ali moraću da ga potražim... Onaj mladi Hetfild zamalo što me nije ubio. Verovatno sam sada sporiji nego nekada.

Elen Virdon uzdahnu i ustade.

– Napraviću vam postelju za noć. Možete odabrati jednog od konja u koralu. Bilo kojeg sem onog vranca sa zvezdom iznad levog oka. On je moj.

Holidej je ustao i ustajući bacio opušak cigare u vatru. Zaustio je nešto da kaže, ali se predomislio i bez reči se uputio prema vratima.

Rekao je sve što je mogao reći, ali nikako nije mogao da se otrese osećanja da je na neki način izneverio ovu hrabru mladu ženu.

*

Sindi i Etan Mek Koj odlučili su da se ulogore na ulazu u dolinu, u podnožju Vajt Pika. Sunce se brzo spuštalo na zapadnom horizontu i senke su bile sve duže, donoseći sa sobom prohladnu noć.

Sindi je spontano uzela na sebe obavezu spremanja hrane a Etanu je naredila da prikupi drva za vatru. Ovaj je bio prilično zbunjen sestrinom efikasnošću, jer se nije mnogo sećao njenog ranijeg života, pre nego što ju je majka odvela. Sećao se samo da je bila malo nadmena, da je sebe smatrala boljom od svoje braće, ali je bilo moguće da je takvo mišljenje bilo potaknuto gledištima njihovog oca, jer se ovaj neprestano jadao kako njegova žena izgleda smatra kako se udala ispod svojih mogućnosti. Bio je to glavni razlog za njihove bračne svađe, koje su najzad kulminirale u bekstvu gospođe Mek Koj i odvođenju male Sindi.

Drugi razlog je bio nepoštovanje oca porodice Mek Kojevih prema tuđoj imovini i njegovi stalni sukobi sa zakonom. Ne treba ni isticati činjenicu kako je stari Mek Koj svoju decu odgajao na isti način. Očigledno je misis Mek Koj smatrala kako je dockan da u tom pogledu nešto učini, ali da još nije dockan da spase Sindi i tako je jednoga jutra otišla, ostavljajući

ostale da se probude pored hladnog ognjišta i bez doručka.

Sada je jedna žena Mek Kojeve krvi bila opet s njim, pomislio je Etan dok je žvakao jelo od kukuruza i pržene slanine, koje je Sindi na brzinu spremila, kao da je celog života samo to radila. Da je samo mogla da vidi splačine koje je on godinama morao da jede! Bilo je zaista dobro imati je uz sebe.

Sindi se pokazala tako dobra ne samo u kuvanju, već i onda kada mu je pomogla da otkopaju onaj leš u Tularosi. Nije tako reći ni trepnula kada je on otkovao poklopac kovčega i izvukao otuda levu ruku sahranjenog čoveka. Ruka je bila izubijana i polomljena od pada, ali na nadlanici nije bilo brazgotine od metka!

Na taj način su njih dvoje zaključili kako se Holidej i ovaj put izvukao. Shvatili su da je zamenio znake koji bi ga mogli identifikovati s Faradijem kada je ustanovio kako je lice tog čoveka toliko smrskano da ga niko neće prepoznati. Znači, stavio je pisma i druge stvari u Faradijev kaput kako bi naveo ljude da misle kako u podnožju litice leži mrtav Džon Holidej. S obzirom da je i Faradi imao ranu na boku, nije bilo šanse da trik ne upali.

I upalio je. Sve dok se Etan nije setio brazgotine na nadlanici.

Sada su on i Sindi znali da je ubica njihove braće još uvek živ, da se nalazi negde u divljim prostranstvima teksaških ravnica i da koristi tuđe ime. Ali oni će ga naći! A kada ga nađu, osvetiće mu se. To je oduvek bio metod Mek Kojevih: oko za oko...

Pošto je Etan sada bio sasvim oporavljen, koristio je svaku priliku da vežba potezanje revolvera. Bio je dovoljno iskren prema sebi da prizna kako pod normalnim okolnostima ne bi mogao pobediti Holideja, ali se nadao da će bar poboljšati svoju brzinu i veštinu. Istina, on je oduvek bio prilično brz u potezanju revolvera, ali, bežeći pred zakonom, nije imao mnogo vremena da vežba. Sada, kada je Sindi bila tu, nije morao da žuri. Znao je da će pre ili posle stići Holideja. Bilo je to samo pitanje vremena... a dotle, Etan Mek Koj je nameravao da postane brz kao munja.

Dok su jahali, on bi se odjednom mašio kolta i počeo pucati na neku životinju u žbunju ili pticu na grani. A ponekad bi to bio samo neki panj ili zardala konzerva u starom, napuštenom logorištu, ili čak naprosto neki kamen. Kolt bi mu se iznenada našao u ruci i bljunuo vatru na te mete, što je umelo i da prepadne Sindi. A kada bi završio s pucanjem, Etan bi sjahao da proveriti pogotke.

Svakim danom bivao je sve bolji. U noćnoj dokolici, kada bi večera bila završena, on bi se malo udaljio od logorske vatre i, raširivši noge, neko vreme razgibavao prste, a onda više puta munjevito potezao pištolj. Tada nije pucao. Samo je uvežbavao brzinu. Preciznost u gađanju vežbao je tokom dana. I kako su dani prolazili, bivao je sve bolji i na kraju mu se već činilo kao da mu je u desnu ruku ugrađena čelična opruga koja je munjevito potezala kolt.

Njegova sestra je takođe svakim danom zapažala njegov napredak i po

onome što je o Holideju čula tokom putovanja, znala je kako će Etan postati još daleko brži pre nego što se suoči s čovekom za koga je tvrdio da je pobio njegovu braću i rođake. Ubištvo i osveta nisu bili nešto s čim bi se ona uobičajeno slagala, ali ako je neko mogao zbrisati celu porodicu i uz to još njenu porodicu, kao što je to taj Holidej učinio, ona je smatrala svojom obavezom da osveti mrtve.

Pa ipak, postojale su još neke sumnje i ona se ponekad pitala da li su ti mrtvi vredni osvete. Jer tokom putovanja ona nije čula priče samo o Holideju. Nikada svoju braću nije smatrala anđelima, ali ukazivali su joj se uznemirujući znaci da su oni bili bezobrazni lupeži i ubice.

I tako je Sindi Mek Koj jahala i čekala svoj trenutak. Nije baš tačno znala zašto, ali imala je neki neodređen osećaj da će onog trenutka kada se suoči s Holidejem tačno znati šta je istina, a šta nije.

*

Dok se udaljavao s ranča Elen Vir-don, zapadnjaka je mučila savest. Tog jutra izabrao je jednog snažnog konja i nije pristao da mu ga ona pokloni, već joj je ostavio nešto novca. Ako je prema njemu osećala neku obavezu, previvši mu rane i pruživši mu prenoćište, ona mu je platila možda više nego što je zaslužio.

Ono što je sada učinio izazvalo je, međutim, kod njega grižu savesti. Kao što je mladoj ženi već objasnio, Rogan će njegovo mešanje na njenoj

strani smatrati kao napad na njega. Smatraće da ga je ona najmila, a uverio se koliko je on brz na revolveru. Starom rančeru će to biti dovoljan dokaz kako se Elen Virdon ušančila i sprema se za rat s njim.

Čovek kao taj stari rančer, a zapadnjak je tokom mnogih godina imao stotine sudara s takvima, postaraće se da i on nabavi profesionalnog revolveraša kako bi mogao mirno da sedi i posmatra ono što se bude odvijalo pred njim. Njegov prvi čovek dobio je batine, a sem toga, taj stranac je pokazao tačno protiv koje brzine potezanja oružja treba da se bore. Da, tako će taj Rogan razmišljati. I neće čekati da neki revolveraš slučajno naiđe tu, u dolinu, nego će poslati ljude da nađu takvog revolveraša koji će moći da se suprotstavi ovom kojeg je, verovao je, najmila Elen Virdon.

Pa ako taj pucaroš i ne bude na ranču i ako se desi da je otišao, kao što jeste, ona će ostati bez odbrane. Što je više mislio o tome, sve je više dolazio do zaključka kako je time što se juče umešao načinio grešku.

Ili je, možda, načinio grešku time što njegovo mešanje nije bilo dovoljno žestoko? Trebalo je da koltom slisti Rogana i njegovu bandu i onda ta mlada žena ne bi imala zbog čega da brine. Ali on nije želeo da se za njim vuče glas revolveraša i nije mu se sviđalo što je na „Potkovici“ morao da prikaže svoju veštinu. Jer bez obzira pod kojim imenom se krio, time je već bio obeležen kao revolveraš i tu više ništa nije mogao da preduzme sem da se izgubi iz tog kraja.

Da, tako je moralo biti.

Holidej je jahao kroz jednu jarugu, s leve strane, na mestu gde su se stene nadnosile nad put, odjeknuo je pucanj. Hitac je bio dobro usmeren i da slučajno nije mahnio glavom kako bi oterao muvu s lica, tane bi mu prosviralo potiljak. Ovako je kuršum zviznuo pored njegovog lica. Dok je instinktivno izvukao noge iz uzengija, prebacio jednu nogu preko jabuke sedla i skočio u najbliži žbun, izvukavši pritom vinčesterku iz futrole.

U tom trenutku i s desne strane odjeknuo je pucanj i dok se zapadnjak kotrljao po tlu, tane se zarilo nedaleko od njegove glave. Dok se dokotrljao do gušćeg žbunja a njegov konj je odjurio kroz jarugu. Napadači su zasuli žbunje unakrsnom vatrom i jedno tane pogodilo ga je u šesir. Polomljene grančice letele su na sve strane i Dok je zario glavu još niže u travu. Unakrsna paljba se, međutim, nastavila i tanad su zviždala kroz žbunje i odbijala se od kamenja. Zatim je pucnjava naglo prestala i Holidej je po tome znao da oba napadača pune puške.

Otpuzao je nekoliko stopa dalje, zastao i izvirio malo iznad trave, nastojeći da proceni svoj položaj. Setio se da je veći deo jaruge obrastao gustim žbunjem i zatrpan razbacanim kamenjem. U takvoj situaciji imao bi dovoljan zaklon da je napadač bio jedan, ali pošto su bila dvojica, mogli su ga i dalje držati pod unakrsnom vatrom.

Bilo je samo pitanje sekundi kada će ponovo pripucati i zaći mu s leđa. Morao je hitno doneti odluku.

Ugledao je jednu skupinu stena, koje su se dizale kao džinovski izlomljeni zub. Ta stenovita skupina formira-

la je jedan mali krug sa zidovima različite visine, ali dovoljno visokim da se iza njih može sakriti čovek. Tamo neće biti potpuno zaštićen, ali će mu to ipak biti bolje nego ležati negde otkrivenih leđa. U očajničkom skoku bacio se i potrčao u tom pravcu baš kada je s desne strane puška ponovo pripucala. Metak se odbio od stene i komadići kamena su zazujali kao stršljeni. Dok je ipak uspeo da uskoči u krug i stežući pušku pod sobom, ispružio je noge. Sada se i strelac s leve strane pridružio pucnjavi i zapadnjak je žurno sklonio noge s kamenja. Zaklon nije bio idealan, jer su kuršumi između stena prodirali u krug.

Dok je uspeo nekako da izvuče vinčesterku ispod sebe i da nanišani. Dimni oblačići s obe strane jaruge ukazivali su na položaj napadača. Dok je motrio sve dok nije video odakle izbija vatreni plamičak, a onda je nanišanio i opalio. Bio je i sam iznenađen kada je jedan čovek posrćući ustao i opalivši nasumce hitac uvis, uhvatio se rukom za prsa. Dok je brzo nanišanio i ispalio još jedan hitac na već pogođenog napadača. Ovaj je ispustio pušku i pao preko stene iza koje se skrivao, nastavivši da se kotrlja i survava niz kosinu ka dnu jaruge. Pao je blizu mesta gde se zaustavio zapadnjakov konj. Kratko njisnuvši, životinja se okrenula ka mrtvom čoveku.

Drugi čovek iz zasede osuo je kišu metaka prema zapadnjakovom zaklonu i Dok je morao da pogne glavu. Ali čim je nastupio kratak prekid paljbe Dok je primeo kundak puške obrazu i nanišanio prema mestu gde

je video drugog napadača. Pritisnuo je okidač i video kako je tane odbilo nekoliko komadića stene iza koje se napadač skrivao. Ovaj se odjednom pojavio iza zaklona, držeći se rukom za pogođeno rame. Povikao je bespomoćno i drugom rukom potegao revolver i nasumce opalio ka Holideju. U istoj sekundi Dokova puška je planula i napadač je kliznuo niz stenu, pogođen usred čela.

– U redu, Rogane – promrmljao je Holidej, puneći magacin svoje puške. – Upravo si načinio veliku grešku. Da si se uzdržao ja bih za sat-dva bio daleko od ove doline. Ovako ćeš morati i dalje da računaš sa mnom.

Vratio je pušku u futrolu, pojahao ždrepcu i poterao ga nazad iz jaruge, uputivši se ponovo ka ranču Elen Vir-don.

*

Brat i sestra Mek Koj stigli su u Hopkins Flets sredinom popodneva. Etanov konj je hramao i oni su upravo zato svratili u grad da bi konju pružili potrebnu negu. Grad je vrveo od kola, dvokolica i konjanika, a trotoari su bili prepuni ljudi.

Etan se u gradu nije osećao lagodno. Grad je bio suviše velik i u njemu je morao postojati neki predstavnik zakona. Ali grešio je. U Hopkins Flet-su zakon još nije pokazao svoju snagu. Uprkos svojoj veličini, Hopkins Flets je bio dosta udaljen od naselja već privedenih zakonskoj kontroli, a u samom gradu i nije bilo ozbiljnijeg nasilja.

Sindi je rukom pokazala na gradsku štalu i oni se uputiše tamo i sjahaše pred štalskim vratima.

– Ti se pobrini i za mog konja, a ja ću videti šta mogu da doznam u salunu – rekao je Etan sestri.

– Nemoj da se napiješ – opomenu ga ona. – Jesi li me razumeo?

Etan joj odgovori uz izveštačen, lukavi osmeh:

– Naravno, sestrice! Sad pokazuješ našu pravu narav.

Salun je bio dosta pun. Etan se probio do šanka i rekao krčmaru da ostavi bocu viskija ispred njega. Ovaj je najpre zatražio novac i Mek Koj mu je tresnuo nekoliko novčića na šank, pa, srknuvši piće, pogledao oko sebe. U to su se dvokrilna ulazna vrata otvorila i trojica, predvođena visokom grdosijom od čoveka, spljoštenog lica i zlokobnog izraza očiju, upala su unutra. Snažni pridošlica lupio je šakom o šank, ali ga je barmen samo letimice pogledao i nastavio da služi goste.

Grdosija je, odgurnuvši od šanka ostale, među njima i Etana, dograbio barmena za prsa košulje, izdigao ga iznad tezge i dobro ga prodrmao.

– Dođavola, Vense, nemoj mi se tu praviti važan, jer ću ti razbiti drombulju!

Barmen je protrljao grlo i kašljući borio se za vazduh. – Dobro, dobro, Virdž – rekao je promuklo. – Izvini... kao i obično... odmah ću! – Požurio je da iznese jedan zemljani krčag pun viskija na kojem je pisalo „Roganov specijal“. Virdž i dvojica njegovih pratilaca ulili su sebi piće u čaše. Građanin, koga je barmen služio kada je Virdž Kenon ušao u salun, nervozno

je klimnuo glavom nadzorniku ranča i primetio:

– Izgleda da ste tamo, u dolini, imali neku malu nezgodu. – Pokretom glave pokazao je na Kenonovo izubijano lice.

Nadzornik je tmurno pogledao, opsovao kad ga je jako piće ujelo za povređenu usnu, preleteo pogledom preko Etana i odgovorio:

– Moglo bi se reći da smo imali malu nezgodu, Džude. Ako smatraš da su dva mrtva i jedan prebijen čovek mala nezgoda. Imamo, naime, novog revolveraša u dolini. Elen Virdon ga je najmila i dovela da se obračuna s Roganom.

Etan pročisti grlo i umeša se:

– Kako se zove taj revolveraš? – upita.

Kenon ga hladno pogleda:

– A ko ste vi, dođavola?

Etan nesvesno zgrči pa opruži prste desne ruke i ljudi odjednom počеше uzmicati ispred njega.

– Zovem se Etan Mek Koj – reče – i ne sviđa mi se vaš način razgovora, mister.

Kenon se zarumene. Pogled na došljakov revolver izazva mu mučninu u želucu.

– Možda sam malo žestok posle jučerašnjeg obračuna s tim tipom – reče. – Ne znam mu ime.

– Da nije rekao da se zove Faradi?

– Ne bih znao. Zašto pitate?

– Kako izgleda?

– Malo je viši od mene, ne izgleda toliko jak koliko jeste, ima dugu kosu, tamne guste obrve, sivoplave oči... odeven je u fino odelo, mada izgleda

malo zapušteno. I nisam video nikoga ko tako brzo poteže revolver... Hej!

Odskočio je, a prisutni su se odjednom raspršili jer je Etan Mek Koj potegao kolt i zapeo obarač, uperivši oružje u prebijenog nadzornika. – Brže od ovoga? – upitao ga je.

Kenon je s olakšanjem odahnuo kad je Mek Koj vratio revolver u futrolu isto tako brzo kako ga je i potegao. – Za ime božje, čoveče, pa vi ste brzi kao munja! Mislim da biste mogli nadmašiti tog... tog Faradija, kako rekoste.

– I taj Faradi radi za nekog?

– Elen Virdon ga je dovela. Moj gazda je podvio rep i povukao se. – Zastao je i pogledao Etana. – No, možda bi razgovarao s vama, mister... ako ste slobodni.

Etan podiže obrve. Ako bi mu to pomoglo da se sudari s Holidejem, onda bi bio dvostruki pogodak – dobiti nagradu u novcu i osvetiti se.

– Pa... mogao bih biti na raspolaganju – rekao je. Među građanima začuo se žagor neodobravanja koji je zamro kad ih je on prostrelao pogledom.

Kenon se obrati jednom od svojih pratilaca: – Idi, obavesti Rogana.

*

Mada je poslednjih destak dana proveo u divljini, vrativši se na ranč Elen Virdon Holidej je uživao u neograničenom prostoru koji mu je ovde priroda pružala. Sem toga, mlada žena je u svemu bila predusretljiva i ljubazna. Očistila mu je i ispeglala odelo tako da je izgledalo kao novo, a kada

je iz dokolice obavljao neke sitnije poslove na ranču, ona mu je davala radno odelo.

Njihov poslovni odnos ostao je, međutim, neraščišćen. Zapadnjak je rekao da će ostati neko vreme da joj pomogne, ali nije rekao u čemu će joj pomagati a ona nije navaljivala da to sazna. Predložio joj je samo da uskoro u gradu potraži kauboje za grublje poslove, jer je na ranču valjalo raditi.

Međutim, voda, to pitanje opstanka za stoku stalno je visilo nad glavom. Elen se pitala šta bi se moglo uraditi sa zatrpanim izvorom.

– Ako su podigli ograde, onda ih treba samo srušiti – rekao je Dok.

– To znam – odgovori Elen kratko. – Ali se ustežem da to učinim. Roganovi ljudi će čuvati ogradu. Ako joj pridemo može doći do pucnjave.

– Pa, misis Virdon, zato sam ja tu. Neće mi biti prvi put da omirišem barut.

– U tome i jeste stvar, mister Holideje. Ne želim da se ovo pretvori u rat. I dosadašnje udaranje packi bilo je neprijatno. Ne želim da ljudi ginu... bilo na kojoj strani.

– Misis Virdon, sve zavisi od toga koliko želite da zadržite vašu „Potkovicu“. Ako ne uzvratite, Rogan će vas zgaziti i izbacice vas iz doline.

Izraz ženinog lica se promenio i ona lagano odmahnu glavom: – Ne, mister Holideje, to mu neću dopustiti. Zaklela sam se da ću ovde ostati i ostaću. – Zaćutala je na čas i digla pogled do njegovog lica. – Da budem iskrena, mister Holideje, nisam sigurna da sam dobro postupila kada sam

vas primila na ranč. Ja... ja vas se malo pribojavam.

Zapadnjak nabra čelo.

– Ne treba da se bojite – nasmešio se zatim i dodao: – Hoću reći da to što spavam s vama u kući ne znači da ću vam iznenada skočiti u postelju.

Žena se zarumene.

– Zna da nisam mislila na to!

Dok je razvukao lice u osmeh i žmirnuvši očima, nastavio: – Znam da niste. Hteo sam samo da vam odagnam sumorne misli. Vidite ja nisam manijakalni ubica, mada se iz nekih priča o meni može tako pomisliti.

Mlada žena ga je dugo, netremice gledala, a onda se odjednom i ona nasmešila:

– Naravno. U svakom slučaju, moram priznati da se s vama osećam sigurnije. U redu, mister Holideje, hajdemo da obiđemo te ograde i zatrpami izvor.

– Da obiđemo? Mi, misis Virdon?

– Da, mi, mister Holideje.

Roganovi ljudi su čuvali ogradu. Tri reda žice razdvajala su dva imanja na brdskom prevoju, a izvor je bio razvaljen dinamitom tako da se voda rasula niz padinu čak do pašnjaka. Odsečena od malobrojnih preostalih lokvi vode, stoka Elen Virdon se tiskala oko žičane ograde i očajnički rikala.

S puškama prebačenim preko sedla, Roganovi kauboji jahali su gore-dole duž ograde. Bila su trojica i kada su ugledali zapadnjaka i mladu ženu, stisli su se jedan uz drugog. Pribojavali su se jer su pre toga čuli za pogibiju dvojice u jaruzi od Holidejevog kolta. Kada je zapadnjak zavitlao omču svog lasa i nabacio je preko najbli-

žeg stuba ograde, oni su se zgledali. Videvši da je Dok omotao to uže oko jabuke sedla, jedan od čuvara je povikao:

– Hej, ostavite tu ogradu na miru, mister!

Holidej ga je pogledao i držeći samo levom rukom kraj konopca, poterao konja unazad. Stub se počeo kriviti i Dok glasno obodri svog konja, ali je tada kauboj, koji ga je opomenuo, pri-neo pušku ramenu. Dokova desna ruka poletela je do opasača i nazad uz telo. Njegov kolt je grmnuo i kauboj se prevrnuo preko konjskih sapi, a metak ispaljen iz njegove puške odleteo je visoko u vazduh. Elen Virdon je pobledela. Pridržavajući se zapadnjakovih uputstava, sedela je na svom konju nešto niže od prevoja. Konji ostale dvojice kauboja su se propeli. Jedan od te dvojice ubacio je metak u cev puške, a onda zastao u pola pokreta i naglo digao ruke u vis. Njegov drug se za trenutak dvoumio, a onda učinio isto. Onaj treći, što je pao s konja, sedeo je ošamućen na zemlji i levom rukom stiskao desnu podlakticu kroz koju je prošao Holidejev kuršum. Krv mu je obilno tekla iz rane. Zurio je s nevericom u zapadnjaka dok je ovaj, s revolverom u jednoj ruci i uzdom u drugoj polako terao svog konja unazad. Stub se sve više krivio, škripao i konačno izleteo iz zemlje, podigavši za sobom mali oblak prašine.

Ograda se nakrivila. Dok pogleda dvojicu stražara:

– Zna šta? – obratio im se. – Pođite duž ograde i počupajte sve stubove koji drže žicu, odavde pa do izvora.

– Rogan će nas pobiti! – usprotivio se jedan.

– A mislite da ja neću ako ne uradite ono što sam vam rekao?

Kauboju žurno poskidaše svoja lasa i dadoše se na posao. Za pola časa više od stotinu metara bodljikave žice ležalo je na tlu i stoka je nagnula ka izvoru, pijući preostalu vodu iz malih lokvi.

Dvojica Roganovih ljudi teglili su sada žicu i stubove dalje od izvorišta. Ranjeni kauboj je sedeo u senci jednog drveta, bled i iscrpljen. Elen Virdon mu je previla ruku i on se iznenadio što se prema njemu tako čovečno postupa. Holidej progovori:

– U redu, vas dvojica. Sada iskopajte nove rupe i postavite ogradu s Roganove strane izvorišta. Izvor će se ponovo napuniti, ali sad će biti na strani ranča „Potkovica“, a ne na Roganovoj, to nemojte zaboraviti! I recite Roganu da više ne dira vodu na izvoru, jer će naići na mene!

Kauboju su psovali, ali su se prihvatili posla. Dok je sjahao, izvadio cigaru, a onda, pogledavši ranjenika, izvadio još jednu i pružio mu je. Ovaj je u nedoumici prihvatio cigaru, a Dok je kresnuo šibicu i pripalio obojici.

– Kako vas plaća, Rogan? Kao revolveraše? – upitao je.

Ranjenik je odmahnuo glavom:

– Nešto više od normalnih četrdeset dolara – odgovorio je. – Ali moramo da radimo sve što nam se kaže, inače nas pod svoje uzima Kenon, mada on nije više tako opasan od kako ste ga vi sredili.

Dok se osmehnuo. – On je grub čovek – primetio je. – Ima li još kojeg grubijana na platnom spisku?

Kauboju oštro pogleda zapadnjaka, pa devojkicu, a onda slegnu ramenima. – Dođavola, bili ste dobri prema meni, iako niste morali... Jeste, upravo je noćas najmio jednog revolveraša.

Elen nabra obrve, ali zapadnjak ostade hladan:

– Znaš li kako se zove?

Kauboju odmahnu glavom:

– Nisam bio na ranču od juče. Čuo sam da je mnogo brz.

Elen brižno pogleda Doka: – Rogan nije gubio vreme.

– To je neki stranac – dodao je ranjenik.

– Možda je neko ko je ostao bez para pa nije mogao da odbije ponudu – reče Dok mladoj ženi.

– Ostao je ovde zato da počne rat! – procedi ona gorko.

– Pa, misis Virdon, ako bolje razmislite, taj rat je već pre izvesnog vremena počeo. Sada je samo dobio na žestini.

*

Rogan je tresnuo pesnicom o sto i poskočio, zureći u Kenona. Etan Mek Koj je mirno nastavio da jede svoj odrezak, mada je budno motrio obojicu.

– Naterao ih je na šta? – grmnuo je rančer.

– Naterao ih je da sruše ogradu i da je postave s naše strane izvorišta.

– I oni su ga poslušali?

– Pa, ranio je Kejna, a ostalu dvojicu držao na nišanu. Nisu imali drugog izbora, gazda.

– Đavola nisu imali! Ja ih plaćam! A oni su se predali i uradili ono što im je taj vašljivi revolveraš naredio!

– Pa, nije on baš vašljivi revolveraš – zausti Kenon, ali se zaneo kada ga je Rogan udario nadlanicom po ustima. Pritisnuo je rukom raspuknutu usnu i popreko pogledao gazdu. Etan spusti viljušku i ustade, držeći ruku blizu drške revolvera. Kenon se ipak savladao. Izvadio je maramicu i obrisao usnu. – Bilo kako bilo – nastavio je – oni su ga poslušali. Kažu da bi ih taj Faradi pobio da nisu.

– On se ne zove Faradi – reče tiho Etan. – Mislim da je to čovek koji se zove Holidej i takav postupak se slaže s onim što on obično čini. Rogane, zašto to ne prepustite meni? Ja ću kaubojima dati lekciju koja će poučno delovati i na ostale. A Holidej će znati da više nije sam u dolini.

– Šta nameravaš da učiniš?

– Tražim samo da mi date odrešene ruke i ja ću vam dolinu predati na tacni. Jesmo li se sporazumeli?

Rogan se zamislio, pogledao namrštenog Virdža Kenona, a onda klimnuo glavom, prihvatio pruženu ruku i čvrsto se rukovao s Etanom. – I neka ti uspe – rekao je.

Etan se samo zlobno osmehnuo i izašao, ostavljajući ih namrštene.

*

Nepoznata devojka je rekla da se zove Sindi O'Hara i da putuje u pose-

tu svom bratu na drugom kraju dugačke doline. Pojavila se nekako pred smiraj dana i čekala je pred kućom kada su se Dok i Elen vratili s jahanja do brdskog prevoja.

Izgledala je umorna, kao da je dugo putovala, a konj joj je bio sasvim premoren. Elen se nije dvoumila da je pozove na večeru i devojka se za stolom pokazala kao vrlo živahan sagovornik, pričajući o planovima svog brata da se naseli i izgradi ranč na ovoj prostranoj, slobodnoj zemlji, na kojoj se to moglo, pod uslovom da je čovek dovoljno uporan. Kada jednom budu imali svoj ranč, nameravali su da pošalju po drugog, mlađeg brata, sestru i ostarelu majku.

– Smatrali smo da će joj čist vazduh pomoći da se oporavi – dodala je Sindi Mek Koj žvaćući. Pogledala je preko stola Holideja, koji joj je bio predstavljen kao mister Morgan. Pokretom ruke pokazala je na zavoj na njegovoj levoj ruci. – Šta se desilo s vašom rukom, mister Morgane?

– Ogrebao sam se danas na bodljikavu žicu – odvratio je on naizgled iskreno.

Sindi se zabrinula: – Na bodljikavu žicu? Ako je žica zardala mogli biste dobiti trovanje krvi. Ja imam nešto iskustva s tim i bilo bi mi drago da vam ranu pogledam.

– Hvala vam, sve je u redu. Misis Virdon mi je već oprala i previla ranu.

– Ipak bi trebalo da mi dopustite da pogledam.

Dok se zagledao u devojku i produžio da žvaće.

– Ne, zaista nema potrebe – odgovorio je kratko. – Rana je sasvim plitka i odlično je očišćena.

On kao da je bez nekog neposrednog povoda osetio u sebi blago nespokoјstvo. Nikada do tada nije video Sindi i, razume se, nije mogao znati da Etan Mek Koj ima sestru. Ali nešto u njoj zračilo je neprijateljstvom.

– Ipak... bilo bi bolje... – nije odustajala Sindi.

– Mis O'Hara – umešala se Elen tiho – moraćete naučiti da u ovim krajevima nije učtivo mešati se u tuđe poslove.

Sindi je prvo izgledala iznenađena, a onda iskreno zbunjena. – Oh, naravno! Izvinite, mister Morgane, nisam mislila...

– Zaboravite to – odvrati Dok pomirljivo. – Odakle, rekoste da ste došli, mis...

– Iz Kolorada.

Sindi bi možda rekla još nešto, ali ju je prekinuo pucanj u noći. Zapadnjak je istog trenutka dunuo i ugasio svetiljku, a revolver mu se našao u ruci pre nego što je plamičak petrolejke utrnuo. Sindi je kratko kriknula i Elen ju je povukla na pod. Dok je prišao prozoru, opomenuvši žene tihim glasom da ne ustaju. Vrhom cevi razmaknuo je zavesu u uglu prozora i oprezno provirio napolje.

Ugledao je neko kretanje a zatim blesak nekoliko pucnjeva i začuo razbijanje prozora. Sagnuo je glavu i komadić stakla pao mu je na rame. Ulazna vrata su se zatresla od udara tanađi i jedan kuršum razbio je porcelanski čajnik na polici. Začulo se nekoliko divljih povika, topot konja u trku,

još dva pucnja i onda je nastala tišina. Konjanici su napustili dvorište i odjahali u preriju.

Zapadnjak je provirio kroz prozor, ali nije mogao da razabere lica konjanika.

– Jeste li čitave? – upitao je žene.

– Ja jesam – odgovorila je Elen. – A vi, mis O'Hara?

– Ja sam odlično – rekla je Sindi glasom koji je malo podrhtavao. – Šta se dogodilo?

– Nije ozbiljan napad – objasnio je Dok, okrenuvši se kada je Elen čučnula pored njega. Ugledao je odsjaj puške u njenoj ruci.

– Nije napad? – ponovi ona.

– Ne. Pri pravom napadu se ne beži tako brzo. Došli su zbog nečeg drugog.

– Zbog čega? – upita Elen zbunjeno.

– Đavo će ga znati. Čekajte malo! Tamo napolju još ima nekoga!

Pokazao je revolverom i Elen se napregla da vidi. I zaista, u dvorištu se opažalo neko jedva primetno kretanje. Možda je to bio konj. Onda su ugledali još nešto što se kretalo pored onog prvog, pa još nešto.

– Konjanici – izusti Elen zadihano.

– Sede uspravno u sedlima! Šta se to događa, mister Ho... Morgane.

Zamalo da izgovori Dokovo pravo ime, ali nije mogla videti Sindino lice u mraku. Dok se udaljio od prozora i pognut pošao prema vratima.

– Ostanite ovde – rekao je oprezno, odškrinuvši vrata. Pogledao je napolje i ugledao trojicu konjanika čije su se konture ocrtavale na zidu štale. Uspravio se polako i držeći uperen revolver, širom otvorio vrata i kliznuo

u mrak. Malo kasnije je dozvao: – Dođite ovamo i donesite svetiljku. Ovde će biti potrebna vaša pomoć, mis O'Hara.

Kada su žene prišle Doku kod štale, on je u rukama držao vođice tri konja. Sindi je podigla svetiljku uvis, a Elen je čvršće stegla pušku. Obe žene su kratko kriknule i od užasnog prizora okrenule glavu.

Svetiljka je obasjavala trojicu kauboja koji su tog popodneva čuvali ogradu kraj izvora. Bili su teško prebijeni, pa ustreljeni, a zatim omotani bodljikavom žicom i vezani za sedla njihovih konja.

– Gospode Bože! – promuca Sindi. – Ko je mogao učiniti nešto ovako?

– Pretpostavljam Rogan – reče Dok. – Dvojica su mrtvi, a onaj koga sam danas ranio još je živ. Unesimo ga unutra.

I taj nesrećnik je bio blizu smrti. Obilno je krvario i jedva su ga oslobodili bodljikave žice. – Ko god da je ovo učinio, taj nije bolji od zveri – rekla je Sindi drhteći.

– To mi ne liči na Rogana. On jeste grub, ali ovako nešto ne znam da je ikada učinio.

– Možda je onaj revolveraš koga je Rogan najmio – priseti se Dok. – Šta vam je, mis?

Sindi je pobledela. Ostala je nekoliko trenutaka zagledana u zapadnjaka, a onda zavrtila glavom. – Ništa... nikada ranije nisam videla nekog ovako izmrcvarenog.

Dok je nabrao čelo. Pri pogledu na tu devojkicu i dalje ga je mučio neki čudan osećaj. Nešto u njoj ga je brinulo.

– Ako je to učinio taj revolveraš, šta je razlog? – zapita se Elen.

– Ne znam – Dok se zamislio. – Možda izazov meni, a možda i grešim. – Dok je to govorio, posmatrao je Sindi. Ona ga je pogledala, ali je brzo skrenula pogled. – Misis Virdon – obratio se Holidej sada Eleni. – Pominjali ste neki logor ispod izvora na prevoju Blek Bol... Rekli ste da tamo ima potočića koje poje snegovi s vrha, a koji se kasnije slivaju u rečicu na kojoj Rogan gradi branu.

– Da, ali za to je kasno. Rogan je tamo već podigao logor.

– A šta ako ja odem gore i zauzmem ga?

– Hoćete da navedete Rogana da krene na vas i da se obračun odigra daleko odavde?

– Tako nekako. Ukoliko više razmišljam, sve više dolazim do zaključka da se ovo mora okončati. A onda neka bude pod mojim uslovima. Ja ću odabrati vreme i mesto.

– Ne smete ići gore, mister Holideje! – reče Elen, ali ni ona ni on nisu primetili kako se izdala. Primetila je Sindi i stisnula zube.

– Vama taj logor treba, ili će vas Rogan isterati iz doline. Ja ću prvo osmotriti da vidim šta mogu učiniti. U svakom slučaju, nameravam da izbušim kožu hulji koja je ovo učinila.

*

Rogan je sedeo za pisaćim stolom i razgledao bančine papire, a Etan Mek Koj je stajao pored prozora i ćut-

ke pušio. Svaki čas bi razgrnuo zavesu.

– Šta gledaš? – upita ga Rogan.

– Gledam da li će naići Holidej!

– Nisi još siguran da je on. A i zašto bi došao?

– Ako je on, doći će, jer činjenica da u dolini postoji još jedan revolveraš žacnuće ga.

– Nisam te najmio da isteruješ svoje račune. Građani su jako uznemireni zbog vas dvojice i traže da u grad dođe šerif. Moraću brzo da završim s Elen Virdon ili ću doći u sukob sa zakonom. U svakom slučaju moraću da odem u grad i sredim poslove s bankarima, jer osećam da mi gori pod nogama. – Skupio je ljutito papire i strpao ih u tašnu. – Vratću se pre zalaška sunca – dodao je i izašao.

Etan ga podrugljivo isprati pogledom, ali se trže kada je ugledao jednog konjanika koji se približavao, dolazeći iz pravca ranča Elen Virdon. Osmehnuo se lukavo. Mučeni kaubojji naveli su Holideja na njega. Izvadio je revolver i proverio da li je pun. On da je izišao na verandu. Dozvao je kaubojja koji je od koralu žurio ka začelju kuće.

– Hej ti! Kud žuriš? Jesi li video Kenona?

Kauboj zastade, pokušavši da dođe do daha. Pokazao je rukom nekud iza sebe. Etan nabra čelo pogledavši opet prema jahaču koji je dolazio iz pravca ranča „Potkovica“. – Govori! Gde je Kenon?

– Gore u brdu – promuca konačno kauboj. – Pričepio je tamo onog revolveraša s ranča „Potkovica“.

– Šta, koga?

– Morgan Faradi...

– On se zove Holidej!

– Dobro, dobro. Kako god se zvao taj revolveraš, on je jutros dojahao u naš logor i izbacio nas napolje. Naredio nam je da se gubimo i da od sada ta koliba pripada ranču „Potkovica“. Zapretio je da će ubiti svakog Roganovog čoveka koji se približi na puškomet. Rekao je takođe da vam to kažemo. Onda smo otpešačili do logora u kanjonu Lif. Virdž je rekao da će to biti najbolja šansa da tog revolveraša prikucamo. Osim nas trojice tamo su bila još dva čoveka. Kenon je odjahao tamo s ostalima, a mene je poslao da vam javim novost i da dovedem još ljudi. Dolazeći ovamo čuo sam pucnjavu i ako mene pitate, taj revolveraš je do sada izrešetan.

– Bolje bi bilo da nije – zareža Etan.

– Rogan je otišao u grad, a ti mi osedlaj konja i dovedi ga ovamo.

– Da pozovem i druge?

Etan ga snažno gurnu i ovaj se zateura.

– Dovedi mi konja, dođavola!

Kauboj potrča prema koralu, a Etan se okrenu da dočeka onog konjanika, za koga se ispostavilo da je njegova sestra.

– Šta je, sestrice? – upita je. – Izgledaš kao da si progutala osu?

Sindi sjaha i preseče ga pogledom.

– Jesi li ti učinio to onoj trojici?

– Ah, misliš na one kauboje! – otezao je Etan. – To su učinili Kenon i njegovi pajtaši po Roganovom naređenju.

– A ti si stajao i dopustio da im to učine?

– Šta sam mogao? Ja sam samo običan najamnik.

Sindi ga je netremice gledala, pokušavajući svaku crtu i svaki pokret njegovog lica. Na usnama joj je zaigrao slab smešak. – Drago mi je da ti nisi u to umešan, Etane. Holidej misli da jesi i da je to tvoj izazov njemu.

– Ono je, dakle, ipak on?

– Da. Ima previjenu ruku, a i čula sam kako ga Virdonova oslovljava pravim imenom.

Etan priguši psovku i okrenu se ka koralu. – Brže! – izdra se na kauboj, pa se ponovo obrati sestri: – Kenon je priklješti Holideja u kolibi na brdu kod Blek Bola. Idem tamo.

Ona nabra čelo: – Da pomogneš Kenonu?

– Ne, nego da pomognem Holideju. Ne želim da ga Kenon sredi. On je moj! – Skočio je na konja i izjurio iz dvorišta.

– Želite li da rasedlam vašeg konja?
– upita kauboj Sindi.

– Hm? Ne. Vraćam se u Hopkins Flets. Recite mom bratu da ću biti u hotelu ili u bolnici.

– Bolnici? – začudi se kauboj.

– Da. Jedan od onih kauboj koji su bili vezani bodljikavom žicom još je živ. – Namrštila se jer je kauboj pocrveneo. – Jeste li i vi pomagali Kenonu?

– Ne, mis! U svakom slučaju to nije bila Virdžova ideja.

– Tako? Je li to Rogan naredio?

– Mislim da ne treba ništa više da kažem.

– Ali ja bih htela da znam šta se dogodilo.

– Ako želite da saznate istinu, onda pitajte onog momka što je još živ. Što se mene tiče, ja sam sit ovog ranča!

Sindi odsutno klimnu glavom. Pitala se koga se taj kauboj boji. Imala je nejasno osećanje da je to u vezi s Etanom.

*

Ležeći na podu kolibe dok su kuršumi zviždali kroz odaju, bušeći zidove i nameštaj i razbijajući posuđe na policama, Holidej je morao da prizna da je pogrešio u proračunu. Napolju se nalazio Virdž Kenon sa još četvoricom i oni su nameravali da ga iz kolibe isteraju na čistinu.

Nije se nadao da će dojahati Kenon s grupom kauboj i da će, opkolivši kolibu, otvoriti vatru. Očekivao je Rogana s njegovim revolverašem, ali desilo se drugačije. Našao se u klopci.

Kiša kuršuma je odjednom prestala i, uspravivši se oprezno do visine prozora sa izrešetanim kopcima, provirio je kroz rupe od metaka. Mogao je da vidi Kenona kako stoji među stenama ispod jednog velikog drveta. Mahao je nekome rukom, pozivajući ga da dođe bliže.

Iza bazaltne stene pojavio se jedan čovek, držeći u ruci zapaljenu buktinju. Zamahnuo je rukom u nameri da buktinju baci, ali tada je zapadnjak u magnovenju nanišanio i opalio. Barutni dim mu je zatvorio vidik, ali je ipak primetio kako se bacač buktinje zaneo unazad i nestao iza stena. U istom trenutku Dok je legao na pod jer su se kapci i zidovi kolibe zatres-

li od kiše kuršuma. Puzeći po podu žurno je prišao prozoru na drugoj strani i, odbacivši vinčesterku, uzeo revolver. Opalio je dva hica i ponovo se sagnuo kada je drugi čovek kriknuo. Kiša kuršuma ponovo je zasula kolibu, lomeći prozore i nameštaj. Onda se čuo tup udar na krovu i posle nekoliko sekundi Dok oseti miris nagorele borovine koji se probijao kroz šindru na krovu. Za tren oka plameni jezici počeli su se pojavljivati kroz suve daske. Dok shvati da je pitanje minuta kada će biti prinuđen da iziđe. A napolju čekaju Virdž i njegovi ljudi da ga izrešetaju.

*

Rogan je kao oluja izjurio iz banke u Hopkins Fletsu. Zadesila ga je neslućena sreća zbog koje je jedva čekao da stigne do saluna i otpočne slavlje. U džepu košulje imao je dokument koji će ga učiniti kraljem doline. Mnogi naseljenici su mu se opirali jednostavno zato što mu se opirala Elen Virdon.

Ona mu je dugo bila trn u oku, ali trn koji je sada lako mogao izvaditi. Otpustiće Etana Mek Koju jer mu više nije bio potreban. Imao je Elen Virdon u rukama.

Idući prema salunu, ugledao je Mek Kojevu sestru kako zaustavlja konja ispred ambulante doktora Medisona. Odmah zatim spazio je laka kola Elen Virdon i samu Elen, zabrinutu i rastresenu, koja je na verandi doktorove kuće zastala sa Sindi Mek Koj.

Bila je to prilika koju Rogan nije hteo da propusti. Namestivši bolje šešir, uputio se prema ženama, koje su nešto ozbiljno razgovarale.

– Dobro jutro, dame – oslovio ih je, dodirujući uglađeno šešir. – Lep dan, zar ne?

– Za nekoga je možda lep – odgovori suvo Elen – ali sigurno ne za vašeg kauboja Kejna.

– Kejna? Šta je s njim?

– Ništa posebno, sem što je premlaćen, ustreljen i omotan bodljikavom žicom.

Rogan se uozbiljio. – Ah, da. To se ponekad događa. Šta se tu može?

– Šta se može? – ponovi Sindi Mek Koj. – Vi ste odgovorni za to, a kažete „šta se tu može“!

Rogan sevnu očima.

– Ja im to nisam učinio niti sam naredio! To je delo onog vašeg revolveraša.

– Lažete! – prasnu devojka. – Etan to nikada ne bi mogao da učini! Za tako nešto potrebno je da je čovek zver.

– Šta? – umešala se Elen Virdon zaprepašćeno. – Zar je Roganov revolveraš vaš brat? Znači, lagali ste nas!

Sindi je lako porumenela.

– Morala sam da saznam da li je čovek koji radi za vas Dok Holidej. On je pobio moju braću. Da bih se osvetila ubici, spremna sam i da lažem kad je to potrebno.

– Holidej kaže da je to učinio u samoodbrani.

– Holidej laže! – procedi Sindi ogorčeno.

– Čujte, dame – umeša se Rogan. – Svađajte se ako hoćete, ali pre toga imam nešto da vam kažem, misis Vir-

don. – Izvadio je iz džepa koverat s jasno vidljivim pečatom banke i Elen je pobledela. Zlobno se osmehnuo. – Da, tako je – potvrdio je. – Saznao sam da ste založili ranč da biste dobili zajam za kupovinu stoke. E, pa, ja sam kupio tu založnicu i izbaciću vas sa ranča i iz doline ako mi u roku od sedam dana ne isplatite dug od hiljadu dolara.

– Znaate da to ne mogu.

– Znam. Zato vam i dajem samo nedelju dana. – Dotakao je prstima obod šešira. – Zbogom, dame. – Onda se prisetio i okrenuo Sindi: – Uzgred, recite bratu da mi više nije potreban.

– Recite mu sami, stari nevaljalče – prasnu Sindi. – On je sada u logoru na Blek Bolu, gde je otišao da pomogne Holideju protiv Kenona, koji ga je tamo priklještio.

– Šta? – zaurla Rogan. – Niko neće primati platu od mene i pomagati mojim neprijateljima. – Rekavši to, odjurio je niz ulicu prema gradskoj štali. Elen se u prolazu očešala o Sindi i popela se u svoja kola.

– Kuda ćete? – upita je Sindi.

– U logor na Blek Bolu da pomognem Holideju.

– Ne budite ludi! Holidej je do sada već sigurno mrtav!

– To biste vi želeli! – Elen ošinu zapregu kajasima i pojuri niz ulicu.

Sindi je ostala da stoji, grizući usnu, neodlučna i zbrkanih osećanja. Nije joj sve bilo jasno, a sem toga Elen Vir-don joj se dopadala. Uzdahnula je i ušla u doktorovu kuću.

*

Plamen se brzo širio i od gustog dima zapadnjak je bio već upola ugušen i zaslepljen. Vrelina je još bila podnošljiva jer je požar još bio ograničen na krov i tavanicu, ali se vatra već spuštala prema drvenim zidovima a zbog kuršuma koji su zujali oko njega nije mogao ništa da preduzme da je ugasi.

Zamočio je maramicu u vodu samo trenutak pre nego što je jedan metak pogodio vedro. Zgrabio ga je i ostatak vode pljusnuo na tavanicu, bez većeg rezultata. Spustio je pušku i vezao maramicu preko donje polovine lica, a onda ponovo uzeo pušku u desnu, a kolt u levu ruku.

Suznim očima osvrnuo se oko sebe. Zadnji zid je već bio u plamenu a jedan deo dogorelog krova srušio se uz jeziv tresak. Plameni jezici mileli su, pucketajući, uz vrata. Bio je zadnji čas da beži ako nije hteo živ da izgori. Prikupio je snagu, nogom odgurnuo vrata i jurnuvši napolje, skočio u stranu. Samo delić sekunde zatim planula je njegova puška i grmnuo kolt. Veštim pokretom jedne ruke, koristeći težinu puške, ubacio je novi metak u cev, nastavljajući da puca iz revolvera, kojem se odmah pridružila i puška. Video je kako je jedan napadač zamlatarao rukama i pao iza stene, a zatim osetio vreo udar u desnu mišicu, od kojeg se vrteo u krug i pao na jedno koleno, jedva zadržavši pušku u ruci.

Izgleda da je ovo kraj, pomislio je, ali ako je već tako, onda će umreti boreći se. Pružio je ruku da se odupre o zid kolibe, ali se opekao o užareno dr-

vo i jauknuo. Ipak je uspeo da ustane i posrćući pošao prema bazaltnom zidu, pucajući sve vreme iz revolvera. Onda je začuo brzu paljbu iz drugih oružja. Pao je na kolena i obrisavši ranjenom rukom suze, zatreptao je da bi bolje video. Začula su se još dva pucnja i Virdž Kenon je pao preko stene, a onda, pritiskajući zgrčenom rukom krvavu mrlju na grudima, pokušao da ustane. Na steni se pojavio Etan Mek Koj i pre nego što je još jednim metkom dokrajčio Kenona, na licu mu je zaigrao zao osmeh. Onda je pošao prema Holideju, držeći u ruci zapet revolver, koji se još dimio. Došavši do Doka, zadao mu je udarac čizmom u glavu od čega se ovaj onesvestio.

Etan nezadovoljno promumla, otvori magacin svog revolvera, izbacila prazne čaure i stavi nove metke. Zatim je klekao pored zapadnjaka i počeo ga drmusati sve dok Holidej nije zastenjao. Onda je uzeo zapadnjakov kolt, napunio ga i pošto mu ga je vratio u futrolu, grubo ga prodrmusao.

– Probudi se, dođavola! – prodrao se grubo. – Nisam ti spasao život zato da se odmaraš!

Počeo je da šamara Holideja sve dok ovaj nije stenjući otvorio oči. Etan se bazdušno iscerio i dograbivši zapadnjaka za prsa košulje odvuкао ga nekoliko metara dalje od zapaljene kolibe.

– Ne, ne vidiš duha – rekao mu je.

– Faradi mi je rekao da si se izvuкао. – Dok je polako dolazio k sebi. – Sad znam šta me je mučilo kod Sindi O'Hare! Ona je tvoja sestra.

– Jeste. Pozvao sam je da bi mi pomogla da te nađem. Sve je ovo čudno, je li? Spasao sam ti glavu samo zato kako bih imao zadovoljstvo da te lično ucmekam!

Savlađujući bol, zapadnjak ga je hladno pogledao:

– Onda završi s tim.

– Ne, neće to ići tako – zavrte Etan glavom. – Ti si živa legenda. Ja ne želim samo da te ubijem nego i da dokažem da sam brži od tebe.

Zapadnjak se rezignirano osmehnu:

– Lako ti je to reći sada kada sam ranjen u ruku.

Etan se pakosno osmehnuo: – Igra sreće. Ali to niko neće znati. Pamtiće se samo da je Etan Mek Koj ustrelio Holideja!

– Šteta što za to nemaš svedoka.

– Ljudi će mi verovati kad vide tvoj leš.

– Izgleda da me previše brzo otpisuješ, Etane.

Mek Koj se sarkastično osmehnu:

– Mislim da te mogu mirno otpisati, jer si ranjen, a ja spreman da potegnem revolver. – Munuo ga je vrhom čizme u rebra. – Ustani, Holideje!

Zapadnjak je pokušao da ustane, pomažući se obema rukama, ali ga je ranjena ruka izdala i on je pao na zemlju. Grčeći lice od bola, ipak je s naporom ustao, stežući levom rukom ranjenu podlakticu. Etan se pakosno smeškao.

– Kao što rekoh, igra sreće, Holideje. Ipak, pružiću ti šansu a onda ću te ustreliti kao psa. Razmišljaj o tome nekoliko trenutaka, pre nego što... – ućutao je, pa iznenada viknuo: – Potegni!

Viknuvši to, Etan je munjevito spustio ruku i obarač, nategnut palcem počeo se spuštati. No, razrogačio je oči jer je Holidejev revolver planuo delić sekunde pre njegovog. Tane ga je pogodilo u prsa, a udar kuršuma odigao ga je od tla i bacio par metara unazad na tle. Kašljući krv, s naporom je podigao glavu i s nevericom pogledao zapadnjaka.

– Nemoguće je da si toliko... brz – promućao je i pokušao da uperi revolver, ali ga je Dok pogodio drugim metkom između očiju i on klonu.

Tada je odjeknuo pucanj puške i Holidej se trgao, pogođen u vrh desnog ramena. Revolver mu je ispao iz zgrčenih prstiju, a iza crne bazaltne stene pojavio se Rogan sa zadimljenom puškom u ruci. Ubacivši nov metak u cev, rančer pođe napred.

– Ti si zaista legenda, Holideje – rekao je gorko. – Ali danas i legende umiru. – Podigao je pušku do obraza i videvši da ga smrt gleda u oči, Dok se bacio prema svom koltu, nastojeći da ga dohvati levom rukom. U to je čuo jasan, dobro poznat prasak vinčesterke i začudio se što nije osetio tup, bolan udar kuršuma. Okrenuvši se u magnovenju, ugledao je Rogana kako mlitavo, kao ispuštena lutka, pada na kolena, širom otvorenih očiju, dok mu je krv zalivala dugačku belu bradu, i on se srušio na zemlju. Dok pogleda preko zgrčenog rančera i ugleda Elen Virdon, bledu u licu i s puškom u ruci. Mlada žena je žurno prišla i klekla pored njega.

– Morala sam da ostavim kola dole i popnem se pešice – rekla je zadihana. – Inače bi me on čuo. Boli li vas?

Dok je govorio, Elen je pocepala rukav njegove košulje i Dok prigušeno zastenja.

– Čini mi se da nisam teže ranjen, ali me ruka prilično boli. Ko zna da li ću posle ovoga biti brz kao ranije. U svakom slučaju moraću neko vreme da mirujem.

Vešto zatežući zavoj, napravljen od pocepanog rukava, Elen odgovori: – Ako se ne varam, vi ste i želeli mir. Imaćete to, mada ne onako kako ste zamišljali. Ali malo šta biva baš onako kako zamišljamo.

Ležeći na leđima, zapadnjak se zamislio, osluškujući s vremena na vreme ono što je ona pričala o zbivanjima u gradu. Kada je završila, on je uz njenu pomoć ustao, pa nesigurnim korakom prišao mrtvom Roganu, sagnuo se i opipao Roganov džep na košulji. Izvadio je otud koverat s pečatom banke i bez reči pošao polako prema užarenim ostacima kolibe. Bacio je koverat u vatru i tek tada se obratio mladoj ženi.

– Više nema založnice, o kojoj treba da brinete. Čak i ako Rogan ima naslednika.

Ona ga je zabrinuto pogledala, ali je klimnula glavom, a onda su oboje lagano pošli nazad niz padinu do kola, gde ih je čekala Sindi Mek Koj. Kada su prišli, ona upitno pogleda ranjenog zapadnjaka.

– Etan? – upitala je skoro šapatom.

– Mrtav je – odgovori zapadnjak.

Elen okrenu cev puške prema Sindi.

– Što se vas tiče, ta je stvar završena, mis. Mister Holidej ga je ustreljio u poštenom dvoboju.

Na njihovo iznenađenje Sindi je klimnula glavom i oborila oči. – Znam – rekla je. – Onaj kauboj Kejn došao je sebi i rekao da ga je Etan tako udesio... i ostale. Nisam dovoljno poznavala svoju braću, a Etan mi je ispričao svoju verziju i ja sam mu poverovala. Sem toga, maločas je doputovao federalni šerif i potvrdio da su moja braća bila obični banditi. – Uzdahnula je i pogledala Doka. – Žao mi je. Što se mene tiče, nema više osvete, a ako že-

lite, mogu svima reći kako nema više ni Holideja... Mogu se čak zakleti da sam u Tularosi videla njegov grob.

Elen se osmehnula i spustila pušku.

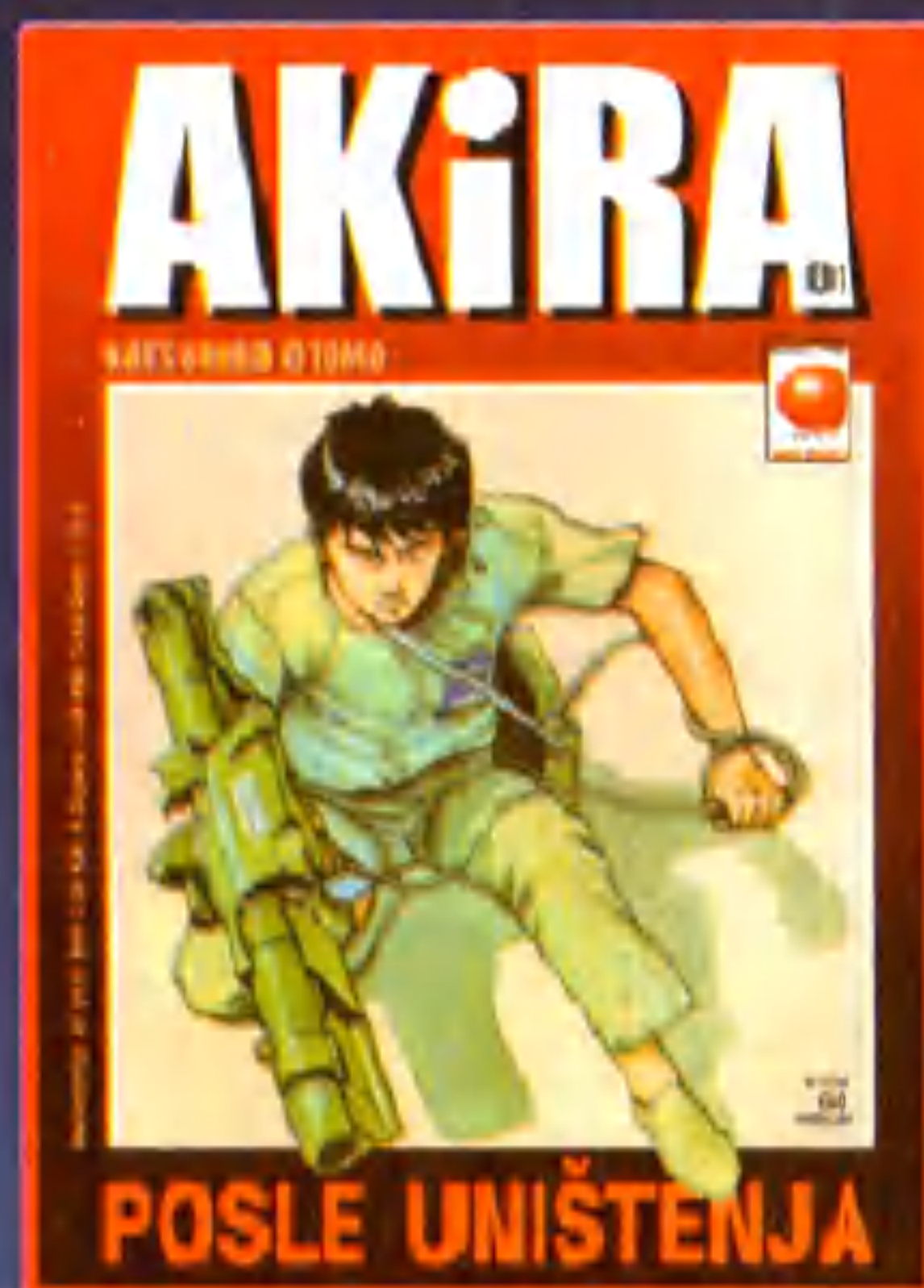
– Možda ćete ipak imati više mira nego što ste želeli, Holideje.

Zapadnjak se umorno osmehnuo. Doživeo je nekoliko sedmica pravog pakla i sada je želeo samo dobru, toplu kupku, čašu žestokog pića i dugu, dugu noć čvrstog sna. Posle toga videće šta će mu doneti novi dan.

KRAJ

POTRAŽITE NAŠA REDOVNA STRIP IZDANJA

početkom meseca

sredinom meseca

VELIKI IZBOR STRIP ALBUMA

INFORMACIJE
NA TELEFON:
021 332 220

MARKETPRINT

YU ISSN 0353-0000

9 770353 000002

00342

